

**UNIwersYTET
TECHNOLOGICZNO-HUMANISTYCZNY**
im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

Załącznik do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena Programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Prawo studia jednolite magisterskie

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

**Uniwersytet Technologiczno – Humanistyczny
im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, Wydział
Prawa i Administracji**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: PRAWO

1. Poziom/y studiów: **jednolite magisterskie**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Nauki prawne

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki prawne	300	100

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
---	---	---	---

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK ☒ **NIE**

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- ☐ nauczyciel przedmiotu²
- ☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- ☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia²
- ☐ nauczyciel psycholog
- ☐ nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- ☐ nauczyciel pedagog specjalny
- ☐ nauczyciel logopeda
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ				
Nazwa kierunku studiów: Prawo Poziom studiów: jednolite studia magisterskie Poziom kwalifikacji (PRK): 7 Profil studiów: praktyczny Dyscyplina naukowa: nauki prawne (dziedzina nauk społecznych)				
Lp.	Symbol kierunkowych efektów uczenia się (KEU)	Opis efektów uczenia się dla kierunku Absolwent po ukończeniu kierunku studiów zna i rozumie (W) potrafi (U) jest gotów do (K):	Uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia efektów uczenia się (U) Symbol	Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK (S) Symbol
WIEDZA (W)				
1.	K_WG01	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym teorie naukowe dotyczące prawa oraz kierunki ich rozwoju, a także zaawansowaną metodologię badań w zakresie prawa.	P7U_W	P7S_WG
2.	K_WG02	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym charakter, miejsce i znaczenie nauk społecznych w systemie nauk oraz ich relacje do innych nauk.	P7U_W	P7S_WG
3.	K_WG03	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym cechy człowieka jako twórcy kultury ze szczególnym uwzględnieniem prawa.	P7U_W	P7S_WG
4.	K_WG04	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym cechy człowieka jako podmiotu konstytuującego struktury społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem państwa i samorządów, zasady ich funkcjonowania oraz istniejące między nimi relacje.	P7U_W	P7S_WG
5.	K_WG05	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu historię prawa i ustroju politycznego.	P7U_W	P7S_WG
6.	K_WG06	Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu prawa konstytucyjnego, wyborczego i parlamentarnego oraz główne trendy rozwojowe	P7U_W	P7S_WG
7.	K_WG07	Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu prawa cywilnego oraz główne trendy rozwojowe w tym zakresie.	P7U_W	P7S_WG
8.	K_WG08	Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu prawa karnego oraz główne trendy rozwojowe w tym zakresie.	P7U_W	P7S_WG
9.	K_WG09	Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu prawa administracyjnego oraz główne trendy rozwojowe w tym zakresie.	P7U_W	P7S_WG
10.	K_WG10	Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu prawa gospodarczego oraz główne trendy rozwojowe w tym zakresie.	P7U_W	P7S_WG

11.	K_WG11	Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego oraz główne trendy rozwojowe w tym zakresie.	P7U_W	P7S_WG
12.	K_WG12	Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu prawa podatkowego oraz główne trendy rozwojowe w tym zakresie.	P7U_W	P7S_WG
13.	K_WG13	Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu prawa międzynarodowego oraz główne trendy rozwojowe w tym zakresie.	P7U_W	P7S_WG
14.	K_WK14	Zna i rozumie fundamentalne wyzwania związane z budową i umacnianiem demokratycznego państwa prawa gwarantującego prawa człowieka i obywatela.	P7U_W	P7S_WK
15.	K_WK15	Zna i rozumie uwarunkowania prawne, ekonomiczne związane z działalnością zawodową, w tym rozwojem indywidualnej przedsiębiorczości.	P7U_W	P7S_WK
16.	K_WK16	Zna i rozumie wpływ prawnych, społecznych i cywilizacyjnych zmian na styl życia społeczności lokalnej, regionalnej, krajowej i światowej.	P7U_W	P7S_WK
17.	K_WK17	Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	P7U_W	P7S_WK
UMIĘTNOŚCI (U)				
18.	K_UW01	Potrafi, wykorzystując wiedzę z zakresu nauk prawnych, dokonywać właściwego doboru źródeł, metod i narzędzi w celu dokonania oceny, krytycznej analizy, syntezy wskazanych zagadnień związanych z funkcjonowaniem współczesnego państwa jako twórcy prawa.	P7U_U	P7S_UW
19.	K_UW02	Potrafi, przy zastosowaniu właściwych metod i narzędzi, ze szczególnym uwzględnieniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT), zaprezentować własne oceny wskazanych zagadnień związanych z funkcjonowaniem państwa i tworzeniem prawa.	P7U_U	P7S_UW
20.	K_UW03	Potrafi, wykorzystując wiedzę z zakresu nauk prawnych, identyfikować, interpretować i wyjaśniać procesy zachodzące w demokratycznym państwie prawa pomiędzy organami władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej.	P7U_U	P7S_UW
21.	K_UW04	Potrafi, wykorzystując wiedzę z zakresu nauk prawnych, identyfikować, interpretować i wyjaśniać procesy tworzenia prawa i stosowania prawa. w demokratycznym państwie.	P7U_U	P7S_UW
22.	K_UW05	Potrafi, wykorzystując wiedzę z zakresu nauk prawnych, analizować, prognozować i modelować zjawiska wpływające na tworzenie prawa.	P7U_U	P7S_UW
23.	K_UW06	Potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, rozwiązywać nietypowe problemy stosowania prawa konstytucyjnego, parlamentarnego i wyborczego.	P7U_U	P7S_UW
24.	K_UW07	Potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, rozwiązywać nietypowe problemy stosowania prawa cywilnego.	P7U_U	P7S_UW

25	K_UW08	Potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, rozwiązywać nietypowe problemy stosowania prawa karnego.	P7U_U	P7S_UW
26	K_UW09	Potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, rozwiązywać nietypowe problemy stosowania prawa administracyjnego.	P7U_U	P7S_UW
27	K_UW10	Potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, rozwiązywać nietypowe problemy stosowania prawa pracy i zabezpieczenia społecznego.	P7U_U	P7S_UW
28	K_UW11	Potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, rozwiązywać nietypowe problemy stosowania prawa gospodarczego.	P7U_U	P7S_UW
29	K_UW12	Potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, rozwiązywać nietypowe problemy stosowania prawa podatkowego.	P7U_U	P7S_UW
30	K_UW13	Potrafi, wykorzystując, posiadaną wiedzę, rozwiązywać nietypowe problemy stosowania prawa międzynarodowego.	P7U_U	P7S_UW
31	K_UK14	Potrafi wyszukiwać analizować i użytkować informacje ze źródeł w języku obcym na poziomie B2+ oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii związanej z terminologią prawniczą.	P7U_U	P7S_UK
32	K_UK15	Potrafi komunikować się w języku polskim, używając języka prawniczego, a w debacie przedstawiać, oceniać różne stanowiska a także dyskutować o nich.	P7U_U	P7S_UK
33	K_UK16	Potrafi komunikować się, tworząc spójne wypowiedzi ustne i pisemne, w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, używając specjalistycznego języka, ze szczególnym uwzględnieniem języka prawniczego, a w debacie przedstawiać, oceniać różne stanowiska a także dyskutować o nich.	P7U_U	P7S_UK
34	K_UO17	Potrafi planować organizować i kierować pracą zespołu oraz współdziałać w grupie posługując się językiem obcym na poziomie B2+ oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii związanej z terminologią prawniczą, przyjmując w niej różne role	P7U_U	P7S_UO
35	K_UU18	Potrafi samodzielnie planować własną naukę i realizować proces własnego kształcenia przez całe życie a także ukierunkowywać innych w tym zakresie.	P7U_U	P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (K)				
36	K_KK01	Jest gotów do krytycznej oceny odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych wynikających z wykonywania zawodu prawniczego.	P7U_K	P7S_KK
37	K_KO02	Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, w szczególności w ramach samorządu zawodowego.	P7U_K	P7S_KO
38	K_KO03	Jest gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	P7U_K	P7S_KO
39	K_KR04	Jest gotów do odpowiedzialnego i aktywnego pełnienia ról zawodowych oraz adaptacji zawodowej do zmieniającej się w demokratycznym państwie prawa sytuacji społecznej.	P7U_K	P7S_KR

40	K_KR05	Jest gotów do podtrzymywania etosu zawodu prawnika, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad.	P7U_K	P7S_KR
Σ	Ilość efektów: 17 W 18 U 5 K			

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
dr hab. prof. ucz. Joanna Smarż	Dziekan Wydziału Prawa i Administracji, profesor Uczelni, Przewodnicząca Zespołu
dr Paweł Śwital	Prodziekan Wydziału Prawa i Administracji, adiunkt, Członek Zespołu
dr hab. prof. ucz. Helena Kisilowska	Kierownik Katedry Prawa Publicznego, profesor Uczelni, Członek Zespołu
dr hab. prof. ucz. Mariusz Wieczorek	Kierownik Katedry Prawa Prywatnego, profesor Uczelni, Członek Zespołu
dr Maria Gagacka	Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, adiunkt, Członek Zespołu
mgr inż. Jolanta Figura-Stawarz	Sekretariat Dziekana Wydziału Prawa i Administracji, Sekretarz Zespołu,
Izabela Dresler	Pracownik Biura Obsługi Studentów, Opiekun kierunku <i>Prawo</i>

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów _____ **3**

Prezentacja uczelni _____ **9**

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny Programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym _____ **10**

Kryterium 1. Konstrukcja Programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się _____ 10

Kryterium 2. Realizacja Programu studiów: treści Programowe, harmonogram realizacji Programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się _____ 16

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie _____ 27

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry _____ 35

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji Programu studiów oraz ich doskonalenie _____ 45

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu Programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku _____ 53

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku _____ 58

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____ 62

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o Programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach _____ 76

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie Programu studiów _____ 79

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów _____ **87**

Część III. Załączniki _____ **89**

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów _____ 89

Uczelnia założona została w 1950 r. pod nazwą Szkoła Inżynierska NOT. W latach 1965–1974 funkcjonowała kolejno jako Kielecko-Radomska Wieczorowa Szkoła Inżynierska i Kielecko-Radomska Wyższa Szkoła Inżynierska. W 1974 r. na bazie Kielecko-Radomskiej Wyższej Szkoły Inżynierskiej utworzono Politechnikę Świętokrzyską. Zaś w 1978 r. ze struktur Politechniki Świętokrzyskiej wydzielono Wyższą Szkołę Inżynierską w Radomiu, której rok później nadano imię Kazimierza Pułaskiego. Ustawą z dnia 4 lipca 1996 r. Uczelnia zmieniła nazwę na Politechnika Radomska im. Kazimierza Pułaskiego. W dniu 11 września 2012 r. została przekształcona w Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu (UTH Rad.). Jest to jedyna uczelnia publiczna w regionie.

Priorytetowym celem strategicznym, a zarazem misją Uczelni jest rozwój Uniwersytetu w kierunku osiągnięcia statusu Uczelni znanej i cenionej za jakość kształcenia, wiedzę Absolwentów oraz ich umiejętności i kompetencje, jak również wyniki badań naukowych w regionie, kraju i za granicą.

Uniwersytet ma strukturę 8-Wydziałową, w tym trzy wydziały techniczne: Mechaniczny; Transportu, Elektrotechniki i Informatyki oraz Inżynierii Chemicznej i Towaroznawstwa oraz pięć wydziałów niotechnicznych: Ekonomii i Finansów; Filologiczno-Pedagogiczny; Prawa i Administracji; Sztuki oraz Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu.

Wśród ewaluowanych dziewięciu dyscyplin na Uczelni były m.in. nauki prawne, które zostały uznane za kluczową dyscyplinę dla UTH Rad. stanowiąc trzon Uczelni pod względem naukowym i dydaktycznym. **Podczas ewaluacji przeprowadzonej w 2022 r. Minister Edukacji i Nauki w dyscyplinie nauki prawne przyznał kategorię naukową B+.**

Na Wydziale Prawa i Administracji studiuje 482 osoby, a na ocenianym kierunku 116 osób (ok. 24%).

Kształcenie na kierunku *Prawo*, studia jednolite magisterskie o profilu praktycznym, prowadzone jest dopiero od 1 października 2015 r. Jednak tradycje nauczania w zakresie nauk prawnych (do których był zaliczany również kierunek *Administracja*) są wieloletnie. Oceniany kierunek studiów przed zmianami strukturalnymi istniał w ramach Wydziału Nauk Ekonomicznych. Jednak dzięki zaangażowaniu oraz ambicjom Pracowników i Studentów Wydziału, z dniem 1 kwietnia 2016 r., Wydział Nauk Ekonomii zmienił nazwę na Wydział Nauk Ekonomicznych i Prawnych. Zaś **Wydział Prawa i Administracji (Wydział, WPiA) powstał dnia 1 października 2019 r. w ramach reorganizacji Uniwersytetu.**

Na Wydziale pracuje doświadczona kadra badawczo-dydaktyczna o bogatym dorobku naukowym z zakresu nauk prawnych oraz posiadająca szeroki dorobek praktyczny (czynni zawodowo radcy prawni, adwokaci i sędziowie), co zaowocowało bardzo dobrymi wynikami Absolwentów kierunku *Prawo* podczas egzaminów na aplikacje prawnicze. Odnotowaliśmy zdawalność na poziomie ponad 60%.

Na WPiA prowadzone są studia na kierunkach: *Prawo* studia jednolite magisterskie, *Administracja* I i II stopnia oraz *Bezpieczeństwo wewnętrzne* I stopnia, które mieszczą się w dziedzinie nauk społecznych. Kierunki studiów prowadzone na WPiA przyporządkowane są do dyscypliny wiodącej nauk prawnych. Dodatkowo kierunek *Administracja* przyporządkowany jest również do dyscypliny nauki o polityce i administracji, zaś kierunek *Bezpieczeństwo wewnętrzne* do dyscypliny wiodącej nauki o bezpieczeństwie.

WPiA aktywnie współpracuje ze środowiskiem zewnętrznym, w tym z sądami, prokuraturą, kancelariami prawnymi, policją oraz organami administracji, przedsiębiorstwami. Utrzymuje także kontakty naukowe z uczelniami w kraju i poza jego granicami. Współpraca ta odbywa się nie tylko w ramach wykładów, lecz także staży i wyjazdów w ramach Programu Erasmus+. W zakresie podjętych działań na rzecz umiędzynarodowienia, Uniwersytet na podstawie podpisanych umów bilateralnych współpracuje z uczelniami zagranicznymi zlokalizowanymi w ponad 70 państwach.

Realizując swoją misję, **Uniwersytet będąc nowoczesnym ośrodkiem akademickim stwarza Studentom i Doktorantom optymalne warunki studiowania w oparciu o wysoko wykwalifikowaną kadrę oraz nowoczesne zaplecze naukowo-badawcze.**

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny Programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja Programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1. powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji,

Prowadzenie studiów na kierunku *Prawo studia jednolite magisterskie o profilu praktycznym* związane jest z misją i strategią rozwoju UTH Rad., posiadaną bazą materialną, zapewniającą realizację Programu studiów, a także z możliwościami kadrowymi i finansowymi, jak również z zapotrzebowaniem rynku pracy na Absolwentów kierunku *Prawo*.

Kształcenie na kierunku *Prawo* stanowi istotny element misji i strategii rozwoju Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu. Misją Uniwersytetu zgodnie z uchwałą Nr 000-3/9/2022 Senatu Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie: uchwalenia strategii rozwoju Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu na lata 2022 – 2029 (**Załącznik nr 1**) jest, że: „Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, kształcąc kolejne pokolenia, jest wiodącą uczelnią regionu radomskiego i rozpoznawalnym ośrodkiem akademickim w kraju. Wnosi istotny wkład w integralny system rozwoju intelektualnego regionu, a także całego społeczeństwa. Wiedza i wychowanie zdobywane w Uczelni mają służyć naszej Ojczyźnie i integracji europejskiej. Jako wspólnota akademicka kontynuujemy i rozwijamy tradycyjne wartości, takie jak: poszanowanie i poszukiwanie prawdy, wolność wyrażania myśli, wolność badań naukowych i nauczania, zasady etyczne, patriotyzm i humanizm z jednoczesnym uwzględnieniem dziedzictwa kultury i techniki”.

Misja Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu zawarta jest w słowach: „KU GODNEJ PRZYSZŁOŚCI”.

Uczelnia realizuje ją poprzez: odkrywanie i przekazywanie prawdy, kształcenie Studentów i Doktorantów, prowadzenie badań naukowych, czynną współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego i zawodowego oraz sektora gospodarczego o zasięgu lokalnym, krajowym oraz międzynarodowym. Oznacza to:

- szerzenie i przekazywanie wiedzy dla szerokiego kręgu młodego pokolenia, z użyciem współczesnych środków przekazu informacji i przy zachowaniu wysokich standardów nauczania,
- zapewnienie młodzieży możliwości wyboru szerokiego profilu kształcenia w zależności od zdolności i oczekiwań, poprzez nauczanie na studiach wszystkich stopni,
- dążenie do poszerzania praw akademickich w zakresie wiedzy objętej profilem kształcenia Uniwersytetu,
- tworzenie warunków do harmonijnego funkcjonowania wspólnoty akademickiej oraz szerzenie idei przedsiębiorczości, kreatywności i innowacyjności w tym środowisku,
- prowadzenie badań naukowych stanowiących niezbędny element kształcenia oraz stymulujących rozwój gospodarczy i cywilizacyjny, realizowanych z poszanowaniem wolności wyrażania myśli, prawdy naukowej i obiektywnej oceny wyników,
- rozwijanie czynnej współpracy z jednostkami samorządowymi, jednostkami sektora gospodarczego i instytucjami o zasięgu regionalnym, krajowym oraz międzynarodowym w zakresie wspólnych badań oraz w celu praktycznego przygotowania kształconej w Uniwersytecie młodzieży do podjęcia pracy zawodowej,
- pełnienie funkcji wiodącego ośrodka kulturotwórczego i naukowego w regionie,
- wychowanie młodzieży zgodnie z zasadami etyki, poszanowania praw człowieka i demokracji,

- tworzenie wizerunku Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu jako Uczelni europejskiej,
- współpracę z innymi uczelniami miasta Radomia oraz innymi środowiskami akademickimi w kraju i za granicą.

Kierunkowe cele strategiczne Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu na lata 2022-2029

Strategia dalszego rozwoju UTH Rad. jest ukierunkowana przede wszystkim na **umocnienie statusu Uniwersytetu**. Dbałość o rozwój kadry naukowo-dydaktycznej, wysoki poziom badań naukowych i prawidłowy proces dydaktyczny, a także poprawa infrastruktury socjalnej i warunków studiowania oraz doskonalenie zarządzania administracją, wyznaczają Uniwersytetowi kierunkowe cele strategiczne, którymi są: zwiększenie liczby i wartości grantów naukowo-badawczych, budowanie właściwej struktury zatrudnienia, oddziaływanie na zmiany w prawie o szkolnictwie wyższym i nauce, zmiana reguł naliczania i podziału dotacji budżetowej, zmiany w zasadach oceny parametrycznej podstawowych jednostek organizacyjnych.

Dyscyplina nauki prawne wymieniona została w Strategii Uczelni jako jedna z dziewięciu podstawowych dyscyplin. Stanowi ona, jak i pozostałe dyscypliny podlegające ewaluacji, trzon Uczelni pod względem naukowym, dydaktycznym i finansowym. W roku 2022, w wyniku ewaluacji dyscyplin naukowych, nauki prawne otrzymały kategorię B+, co daje dla Wydziału Prawa i Administracji w tej dyscyplinie możliwość doktoryzowania, jak i habilitacji. Warto podkreślić, że do uzyskania kategorii A zabrakło dyscyplinie nauki prawne jedynie 2,4 pkt. Biorąc pod uwagę szybki rozwój naukowy kadry oraz szeroką działalność na rzecz środowiska, istnieją podstawy do podwyższenia uzyskanej kategorii w najbliższej ewaluacji.

Szczegółowe zasady rekrutacji na kierunek *Prawo* studia jednolite magisterskie omówione zostaną w dalszej części raportu.

Przyjęta przez Wydział Prawa i Administracji koncepcja kształcenia na kierunku *Prawo* nie zakłada utworzenia specjalności/specjalizacji. Daje to Studentom szerszą możliwość wyboru przyszłej drogi zawodowej i większą elastyczność na rynku pracy przy zachowaniu poziomu kształcenia i wiedzy.

2. związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku,

Koncepcja kształcenia przyjęta dla kierunku *Prawo* odzwierciedla zapotrzebowanie otoczenia zewnętrznego na specjalistów łączących w sobie wiedzę i umiejętności z zakresu nauk prawnych.

Konstrukcja programu studiów z wyodrębnieniem zajęć o charakterze praktycznym, warsztatowym i laboratoryjnym pozwala na nabywanie przez Studentów już w trakcie zajęć umiejętności praktycznych. Służą temu zajęcia warsztatowe prowadzone z praktykami, zajęcia symulacyjne, jak również realizowany na ostatnich dwóch semestrach studiów przedmiot *Zajęcia aplikacyjne*. Umiejętności praktyczne Studentów podkreślane są także w opiniach pracodawców, u których studenci odbywają praktyki.

Działalność naukowa kadry badawczo-dydaktycznej, posiadającej doświadczenie praktyczne prowadzącej zajęcia na Wydziale Prawa i Administracji obejmuje dyscypliny z obszaru nauk społecznych, w szczególności nauk prawnych oraz pomocniczo nauk o polityce i administracji, ekonomii i finansów. Potwierdzeniem tej aktywności jest **działalność Rady Interesariuszy Zewnętrznych (Rada)** polegająca na wpływaniu na wdrażanie w programach studiów treści kształcenia, na których jest zapotrzebowanie rynku pracy. Rada cyklicznie opiniuje Programy studiów oraz dokonuje ich przeglądów.

Celem nawiązania współpracy i diagnozy zapotrzebowania rynku pracy było **powołanie Pełnomocnika Dziekana Wydziału Prawa i Administracji ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym**. WPiA prowadzi ponadto współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie organizacji dla Studentów praktyk zawodowych, w ramach których Studenci nabywają niezbędne kompetencje zawodowe przewidziane programem studiów. Na Wydziale stworzona została, w porozumieniu z Interesariuszami i innymi podmiotami, *Lista miejsc praktyk dla studentów kierunku Prawo (Załącznik nr 2)*. Wiedzę i umiejętności praktyczne zdobywają też Studenci działając w Klinice Prawa i Studenckich Kołach Naukowych oraz uczestnicząc w wizytach studyjnych.

Ponadto na Wydziale organizowane są **spotkania z praktykami: sędziami, adwokatami, radcami prawnymi, komornikami, a od r.a. 2021/2022 również z Absolwentami Wydziału, którzy dostali się na aplikacje prawnicze**. Celem tego typu spotkań jest ukazanie praktycznych aspektów wykonywania różnych zawodów prawniczych, jak również wskazanie implikacji dochodzenia do zawodu prawniczego, jak i jego wykonywania.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym organizowane są również **konferencje naukowe**. Na szczególną uwagę zasługuje **inicjatywa Radomskie Spotkania Prawników**, która jest już wydarzeniem cyklicznym. Jest to wspólna inicjatywa Stowarzyszenia Sędziów Polskich IUSTITIA – Oddział Radom, Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach, Okręgowej Rady Adwokackiej w Radomiu oraz Wydziału Prawa i Administracji. Spotkania te mają charakter inkluzywny, jako że będąc przykładem współdziałania środowisk prawniczych, ukierunkowane są na podejmowanie dyskusji prawniczej o sprawach istotnych dla współczesnego państwa i społeczeństwa, a nie tylko dla praktyków i teoretyków prawa. Efektem spotkań są konferencje naukowe organizowane w ramach Radomskich Spotkań Prawników, w których uczestniczą Pracownicy naukowci, praktycy i Studenci. Na ogólnopolskich konferencjach Studenci mają możliwość nie tylko zdobywania wiedzy, ale też przebywania w środowisku wybitnych teoretyków i praktyków prawa, co wpływa na wzmacnianie kapitału społecznego. Mają też szansę poznać swoich przyszłych pracodawców, a pracodawcy swoich przyszłych pracowników, czy praktykantów.

3. zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia,

Koncepcja kształcenia na kierunku Prawo jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy. Wynika to z aktywnej roli jaką pełnią interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni współpracujący z WPIA. Już w trakcie studiów pracodawcy zgłaszają gotowość przyjmowania Studentów na praktyki, a często również zatrudnienia Studentów kierunku *Prawo*, jak i Absolwentów. Potwierdza to m.in. gotowość np. jednostek organizacyjnych prokuratury w Radomiu do przyjmowania corocznie 40-u Studentów do odbywania praktyk zawodowych. Zapotrzebowania takie zgłaszają także kancelarie prawnicze, urzędy administracji, podmioty prowadzące działalność gospodarczą, jak również instytucje pozarządowe, stowarzyszenia i fundacje. W ramach dostosowania programu studiów na kierunku *Prawo* do potrzeb lokalnego rynku pracy **prowadzona jest współpraca z Urzędem Pracy w Radomiu, Urzędem Miasta w Radomiu oraz Interesariuszami Zewnętrznymi**, którzy reprezentują głównie przedstawicieli instytucji publicznych oraz lokalnego biznesu. Ponadto pracodawcy zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników posiadających praktyczne umiejętności analizy i interpretacji przepisów prawnych dotyczących różnych obszarów prowadzonej działalności gospodarczej (m.in. prawa pracy, prawa administracyjnego, prawa gospodarczego, prawa handlowego, prawa finansowego) i wskazują na możliwości zatrudnienia w określonych działach przedsiębiorstwa (m.in. w dziale prawnym, w dziale kadr, w dziale zamówień publicznych, w dziale księgowo-finansowym, w dziale handlowym). Jako przykład takiej współpracy można wskazać nowo otwierane lotnisko regionalne w Radomiu.

Ważny jest także wpływ interesariuszy na kształt programu studiów na kierunku *Prawo*. Polega on na uwzględnianiu zmian zachodzących w otoczeniu prawnym, przy czym **niezwykle ważna jest opinia Rady Interesariuszy Zewnętrznych**, w szczególności, pod kątem dostosowania kształcenia w zakresie zmian zachodzących w prawie do potrzeb rynku pracy. **Każda zmiana programu studiów podlega zaopiniowaniu przez Radę Interesariuszy Zewnętrznych, jak również Samorząd Studentów.**

4. sylwetka Absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia Absolwentów,

Studia prawnicze na kierunku *Prawo* kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra prawa. Praktyczny profil kształcenia daje możliwość nabycia Absolwentom tego kierunku praktycznych umiejętności w obszarze stosowania prawa w praktyce.

Absolwent kierunku Prawo ma pogłębioną wiedzę w zakresie: teorii naukowych dotyczących nauk prawnych oraz kierunków ich rozwoju, a także ma zaawansowaną wiedzę w zakresie filozofii

i metodologii nauk prawnych. Zna i rozumie w stopniu pogłębionym: charakter, miejsce i znaczenie nauk prawnych w systemie nauk oraz ich relacje do innych nauk; cechy człowieka jako twórcy kultury ze szczególnym uwzględnieniem prawa; cechy człowieka jako podmiotu konstytuującego strukturę społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem państwa i samorządów, zasady ich funkcjonowania oraz istniejące między nimi relacje; historię prawa i ustroju politycznego.

Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu: prawa konstytucyjnego, wyborczego i parlamentarnego, prawa cywilnego, prawa karnego, prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, prawa podatkowego, prawa międzynarodowego oraz główne trendy rozwojowe w tym zakresie.

Zna i rozumie: fundamentalne wyzwania związane z budową i umacnianiem demokratycznego państwa prawa gwarantującego prawa człowieka i obywatela; uwarunkowania prawne, ekonomiczne związane z działalnością zawodową, w tym rozwojem indywidualnej przedsiębiorczości; wpływ prawnych, społecznych i cywilizacyjnych zmian na styl życia społeczności lokalnej, regionalnej, krajowej i światowej, pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.

Absolwent kierunku Prawo potrafi: wykorzystując wiedzę z zakresu nauk prawnych, dokonywać właściwego doboru źródeł, metod i narzędzi w celu dokonania oceny, krytycznej analizy, syntezy wskazanych zagadnień związanych z funkcjonowaniem współczesnego państwa jako twórcy prawa; przy zastosowaniu właściwych metod i narzędzi, ze szczególnym uwzględnieniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT), zaprezentować własne oceny wskazanych zagadnień związanych z funkcjonowaniem państwa i tworzeniem prawa; wykorzystując wiedzę z zakresu nauk prawnych, identyfikować, interpretować i wyjaśniać procesy zachodzące w demokratycznym państwie prawa pomiędzy organami władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej; wykorzystując wiedzę z zakresu nauk prawnych, identyfikować, interpretować i wyjaśniać procesy tworzenia prawa i stosowania prawa w demokratycznym państwie.; wykorzystując wiedzę z zakresu nauk prawnych, analizować, prognozować i modelować zjawiska wpływające na tworzenie prawa.

Potrafi wykorzystując posiadaną wiedzę, rozwiązywać nietypowe problemy stosowania prawa konstytucyjnego, parlamentarnego i wyborczego, cywilnego, karnego, administracyjnego, prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, prawa gospodarczego, prawa podatkowego, międzynarodowego.

Potrafi także wyszukiwać, analizować i użytkować informacje ze źródeł w języku obcym na poziomie B2+ oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii związanej z terminologią prawniczą. Potrafi komunikować się w języku polskim, używając języka prawniczego, a w debacie przedstawiać, oceniać różne stanowiska, a także dyskutować o nich. Potrafi komunikować się, tworząc spójne wypowiedzi ustne i pisemne, w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, używając specjalistycznego języka, ze szczególnym uwzględnieniem języka prawniczego,

a w debacie przedstawiać, oceniać różne stanowiska a także dyskutować o nich. Potrafi planować, organizować i kierować pracą zespołu oraz współdziałać w grupie posługując się językiem obcym na poziomie B2+ oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii związanej z terminologią prawniczą, przyjmując w niej różne role.

Potrafi jednocześnie samodzielnie planować własną naukę i realizować proces własnego kształcenia przez całe życie a także ukierunkowywać innych w tym zakresie.

W obszarze kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych wynikających z wykonywania zawodu prawniczego; do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, w szczególności w ramach samorządu zawodowego; do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy; do odpowiedzialnego i aktywnego pełnienia ról zawodowych oraz adaptacji zawodowej do zmieniającej się w demokratycznym państwie prawa sytuacji społecznej; do podtrzymywania etosu zawodu prawnika, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad.

Ukończenie jednolitych studiów magisterskich na kierunku *Prawo* umożliwia Absolwentom podjęcie pracy w wielu obszarach, przede wszystkim zaś tam, gdzie niezbędne są umiejętności znajomości przepisów prawa i praktycznego ich zastosowania.

Absolwenci kierunku *Prawo* mogą też ubiegać się o przystąpienie do egzaminów na aplikację prawnicze. Mogą także kontynuować naukę w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (po zdaniu wymaganego egzaminu), a także na studiach podyplomowych w szkołach doktorskich. Mają również możliwość podjęcia pracy w organach wymiaru sprawiedliwości (sądach), organach ścigania (prokuraturze, policji), a także do pełnienia funkcji w instytucjach i organizacjach publicznych oraz niepublicznych, wymagających posiadania wiedzy prawniczej (w administracji – rządowej i samorządowej, przedsiębiorstwach państwowych i prywatnych, organizacjach pozarządowych, organizacjach międzynarodowych i organach Unii Europejskiej).

Absolwenci Wydziału Prawa i Administracji UTH Rad. bardzo dobrze radzą sobie na rynku pracy i na egzaminach na aplikację prawnicze. **Zdawalność wg rankingu przygotowywanego przez Departament Zawodów Prawniczych Ministerstwa Sprawiedliwości z 2020 r.** wskazuje, że jest to średnio w grupie Absolwentów przystępujących do egzaminu **ok. 60%** zdawalności.

5. cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystanie wzorców krajowych lub międzynarodowych,

Program studiów oparty jest na założeniu, że współczesne **studia powinny łączyć teorię z praktyką.** W trakcie studiów Student zdobywa ogólną wiedzę z zakresu nauk prawnych. **Absolwent kierunku *Prawo* posiada ogólną wiedzę z obszaru nauk społecznych.** Oznacza to umiejętność rozumienia tekstu normatywnego, posługiwania się regułami logicznego rozumowania, interpretowania przepisów prawa oraz możliwość dalszego specjalizowania się w realizowanej, w ramach kierunku studiów dziedzinie prawa. **Szczególny nacisk został położony na aspekt stosowania prawa.** Absolwent potrafi samodzielnie sporządzać klucze w praktyce stosowania prawa pisma, tj. wnioski, decyzje, umowy, pozwy itp. Umiejętność ta jest szczególnie rozwijana w trakcie zajęć z prawa administracyjnego, cywilnego (materialnego i formalnego), prawa pracy, prawa karnego, prawa finansowego. **Wyrazem podkreślenia roli praktycznego aspektu w kształceniu Studentów jest powierzanie prowadzenia zajęć dydaktycznych nauczycielom akademickim posiadającym doświadczenie zawodowe (praktyczne).**

Z kolei dzięki programowi praktyk studenckich i stosowanych w toku kształcenia praktycznych form prowadzenia zajęć, Absolwent kierunku *Prawo* nabiera niezbędnych dla prawnika umiejętności praktycznych obejmujących m.in. wprowadzanie do praktycznego wykonywania zawodu prawniczego, do którego przygotowują studia na kierunku *Prawo* jednolite magisterskie; wykształcenie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach w zawodzie i praktyce; kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, w tym m.in. umiejętności: organizacyjnych, pracy w zespole, nawiązywania kontaktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, prowadzenia negocjacji, a także przygotowanie Studenta do samodzielności i odpowiedzialności za powierzone mu zadania, itp.; pogłębianie wiedzy o poszczególnych dziedzinach prawa, branżach gospodarki, organach administracji publicznej i przedsiębiorcach; stworzenie warunków do aktywizacji zawodowej Studentów na rynku pracy; poznanie organizacji pracy odpowiadającej współczesnym tendencjom w zawodach prawniczych, gospodarce, administracji, innych; poznanie zasad organizacji i mechanizmów funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, przedsiębiorstw i instytucji, administracji rządowej i samorządowej, organów Unii Europejskiej itp.; kształtowanie wysokiej kultury oraz postaw etycznych w pracy zawodowej.

Przy opracowywaniu programu studiów na ocenianym kierunku *Prawo* wykorzystano metodę *Benchmarkingu* uwzględniającego wzorce krajowe i międzynarodowe wiodących polskich uniwersytetów m.in.: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, a także uczelni zagranicznych, m.in. z: Austrii, Czech, Niemiec i Wielkiej Brytanii.

Wykorzystanie wzorców kształcenia na uczelniach austriackich i niemieckich w konstrukcji planu studiów polega przede wszystkim na uwzględnieniu w programie studiów na kierunku *Prawo* modułów zajęć z przedmiotów podstawowych (np. prawo rzymskie, prawoznawstwo) oraz klasycznych modułów jak takich: prawo cywilne, karne, gospodarcze, prawo pracy, które jako wzorcowe przewidziane są na ww. uniwersytetach. Zastosowanym w koncepcji kształcenia wzorcem międzynarodowym, jest wprowadzenie szerokiej możliwości wyboru przedmiotów specjalnościowych. W ramach modułu przygotowania do egzaminu na aplikację przewiduje się próbny egzamin, co jest wyrazem skorzystania z wzorca zaczerpniętego z Uniwersytetu w Bonn.

Program studiów jest spójny z koncepcją kształcenia na kierunku. Zawiera także możliwość kształtowania wyboru określonego rodzaju przedmiotów do wyboru z zakresu nauk prawnych. Postulat ten często wskazywany jest w programach zagranicznych.

W zakresie kształtowania i zmian programu studiów, **WPIA odpowiada także na postulaty otoczenia społeczno-gospodarczego**, wdrażając w programy studiów treści przedmiotowe zgłaszane przez przedstawicieli Interesariuszy Zewnętrznych. Podobny charakter jak wzorcowe przyjęte na WPIA opisy efektów uczenia się zawierają także *Subject Benchmark Statements* – opracowane przez brytyjską *Quality Assurance Agency for Higher Education* opisy efektów uczenia się dla ponad 50 podobszarów kształcenia, w tym dla kierunku *Prawo*.

Oceniany kierunek studiów spełnia także wymogi Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Edukacji (ISCED).

6. *kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku,*

Efekty uczenia się zdefiniowane dla kierunku *Prawo* odnoszą się odpowiednio do dyscypliny nauki prawne. Kluczowymi kierunkowymi efektami uczenia się, związanymi z koncepcją, poziomem oraz profilem kształcenia na kierunku *Prawo* są: K_WG01-KWG13. Ze względu na praktyczny profil studiów, **szczególny nacisk położony jest na umiejętności praktyczne**, w tym umiejętność stosowania prawa, analizowanie, prognozowanie i modelowanie zjawisk wpływających na tworzenie prawa, identyfikowanie, interpretowanie i wyjaśnianie procesów zachodzących w demokratycznym państwie prawa pomiędzy organami władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej.

Istotne jest także wykorzystywanie wiedzy z zakresu nauk prawnych do dokonywania właściwego doboru źródeł, metod i narzędzi w celu dokonania oceny, krytycznej analizy, syntezy wskazanych zagadnień związanych z funkcjonowaniem współczesnego państwa jako twórcy prawa (K_UW01, K_UW03, K_UW04). Kluczową umiejętnością jest wykorzystywanie posiadanej wiedzy do rozwiązywania nietypowych problemów stosowania prawa konstytucyjnego, parlamentarnego i wyborczego, prawa cywilnego, prawa karnego, prawa administracyjnego, prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, prawa gospodarczego, prawa podatkowego, międzynarodowego (K_UW06 do K_UW13). Natomiast wśród kluczowych kompetencji należy wykazać gotowość do krytycznej oceny odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych wynikających z wykonywania zawodu prawniczego (K_KK01) oraz podtrzymywania etosu zawodu prawnika, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad (K_KR05).

Dzięki właściwemu przygotowaniu do przyszłej pracy zawodowej **Studenci kierunku *Prawo* już w trakcie studiów podczas odbywania praktyk studenckich nawiązują kontakt z zakładami pracy. W opinii pracodawców i opiekunów praktyk są dobrze przygotowani do przyszłej pracy zawodowej.**

7. efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,

- nie dotyczy

8. spełnienia wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

- nie dotyczy

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny Programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	- nie dotyczy, kierunek nie podlegał ocenie	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

1. Kształcenie dla rynku pracy przy uwzględnieniu szerokiej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i wdrażaniem postulatów pracodawców do programu studiów.
2. Uwzględnianie w ramach koncepcji, celów kształcenia i efektów uczenia się oraz w procesie kształcenia konieczności zapewnienia Studentom tzw. kompetencji miękkich.
3. Przygotowywanie Absolwenta do skutecznego podejmowania dalszego kształcenia w ramach aplikacji prawniczych.
4. Dostosowanie programu studiów do zmieniających się dynamicznie przepisów prawa.
5. Nacisk na nabywanie umiejętności praktycznych.
6. Umiejętność sprawnego posługiwania się narzędziami informatycznymi i profesjonalnymi programami prawniczym.
7. Kontakty międzynarodowe i znajomość języków obcych, w tym terminologii prawniczej.

Kryterium 2. Realizacja Programu studiów: treści Programowe, harmonogram realizacji Programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

1. dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia,

Dobór kluczowych treści kształcenia zawartych w programach studiów na kierunku Prawo studia jednolite magisterskie jest zgodny z zakładanymi kierunkowymi efektami uczenia się. Treści programowe na kierunku zostały podporządkowane do realizacji podstawowego celu kształcenia Studentów, jakim jest wszechstronne przygotowanie Absolwentów do wykonywania zawodu prawnika, w tym przygotowanie do egzaminów na aplikacje prawnicze, koniecznych do wykonywania zawodów

prawniczych, jak również do zajmowania stanowisk w instytucjach publicznych, urzędach administracji publicznej rządowej, samorządowej, organach wymiaru sprawiedliwości, organach UE, podmiotach niepublicznych, jak i przedsiębiorstwach prywatnych. Podczas studiów realizowany jest blok warsztatów aplikacyjnych, które umożliwiają zdobycie specjalistycznej wiedzy i podwyższenie kwalifikacji w wąskich obszarach prawa. Zajęcia te w przekonaniu autorów programu studiów dają możliwość zweryfikowania nabytej wiedzy i umiejętności. Przekłada się to niewątpliwie na szeroką możliwość rozwoju zawodowego, w tym wysoką zdawalność egzaminów na aplikacje.

Zdobyte w trakcie studiów umiejętności i kompetencje pozwolą sprostać dynamicznie zmieniającym się warunkom otoczenia, które w aspekcie prawnym wymaga elastycznego funkcjonowania w przenikających się sferach: europejskiej, państwowej, samorządowej i prywatnej. Absolwent kierunku *Prawo* zdobywa umiejętność rozwiązywania wszystkich bardziej istotnych problemów prawnych, interpretacji przepisów, posługiwania się językiem obcym, obsługi elektronicznych systemów prawniczych oraz właściwego stosowania instytucji prawnych. Będzie przygotowany do świadczenia zarówno usług prawniczych, jak również podjęcia dalszego doskonalenia zawodowego. Programy studiów, jak i treści kształcenia podlegają ocenie pod względem ich aktualności, a także zapotrzebowania rynku pracy. Rada Interesariuszy Zewnętrznych corocznie wyraża opinię w przedmiocie realizowanego planu studiów i proponuje ewentualne zmiany (**Załącznik nr 3**).

Liczne zajęcia warsztatowe rozwijają umiejętność przygotowywania projektów m.in. umów, dokumentacji w spółkach, pism urzędowych oraz pism procesowych. **W ćwiczeniowej sali rozpraw odbywają się zajęcia z prawa procesowego.** Podkreślić należy wykorzystanie praktycznych metod kształcenia, takich jak zajęcia warsztatowe i laboratoryjne.

Studenci mają również możliwość poznania obsługi systemów prawnych oraz zasad bezpiecznego korzystania z narzędzi informatycznych oraz oprogramowania przeznaczonego dla wspomagania pracy prawnika. W dydaktyce na kierunku *Prawo* wykorzystywane są systemy informacji prawnej takie jak Lex, ale również bazy prawnicze ISAP, Dzienniki Urzędowe, bazy orzecznictwa sądowego. Studenci zapoznają się także z platformami elektronicznymi m.in. EPUAP, e-PIT itp. Studenci mają poprzez Bibliotekę Uczelni dostęp do pełnego Programu LEX wraz z literaturą, komentarzami i orzecznictwem. **Studenci mają możliwość praktycznej weryfikacji wiedzy z zakresu prawa cywilnego, prawa karnego i prawa administracyjnego poprzez działalność w Klinice Prawa.** Jest to pierwszy kontakt z klientem, umożliwiający pod opieką Pracownika naukowego zapoznanie się ze specyfiką zawodu, przygotowania propozycji odpowiedzi na pismo.

Absolwent jednolitych studiów magisterskich na kierunku *Prawo* posiada umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie

z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Kształcenie w zakresie znajomości obcej terminologii prawniczej uzupełniają wykłady w języku obcym.

Prowadzone na WPiA jednolite studia magisterskie na kierunku *Prawo* opierają się na zasadach Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS - European Credit Transfer System), co umożliwia najbardziej racjonalne rozłożenie obciążeń Studenta pomiędzy poszczególne etapy studiów, a także stuprocentową uznawalność osiągnięć uzyskanych w ramach odbywania przez Studentów WPiA części studiów na innych uczelniach krajowych lub zagranicznych. Szerzej na ten temat w pkt 2 Kryterium 2. Celem podniesienia kompetencji językowych wprowadzono do planu studiów w obszarze przedmiotów do wyboru możliwość uczestniczenia Studentów w konwersatorium w języku obcym. Kompetencje językowe kształtowane są również w ramach organizowanych na WPiA wydarzeń naukowych, wykładów międzynarodowych w których uczestniczą Studenci WPiA. Szerzej na ten temat w Kryterium 7 Raportu.

Powiązania treści kształcenia poszczególnych przedmiotów z kierunkowymi efektami uczenia się prezentuje matryca kompetencji sporządzona dla ocenianego kierunku.

Realizacja założonych celów możliwa jest także dzięki doświadczeniu praktycznemu Pracowników Wydziału. Szerzej na ten temat w **Załączniku nr 4. Kadrę stanowią osoby czynnie wykonujące zawody**

prawnicze adwokata, radcy prawnego, sędziego, a także osoby posiadające doświadczenie w pracy w instytucjach administracji rządowej i samorządowej.

Dyscypliną, do której przyporządkowany jest oceniany kierunek studiów, są nauki prawne. Kadra posiada niezbędne wykształcenie, doświadczenie praktyczne, jak i dorobek badawczo–dydaktyczny.

Na WPIA prowadzone są prace badawcze w dyscyplinie nauk prawnych oraz nauk o polityce i administracji. Związane jest to z prowadzeniem na Wydziale również studiów na kierunku *Administracja* I i II stopnia, jak i kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*, studia I stopnia. Pracownicy Wydziału realizują prace badawcze w ramach badań statutowych. Efekty prac badawczych znajdują odzwierciedlenie w publikacjach Pracowników zaangażowanych w realizację treści programowych na kierunku *Prawo* (Załącznik nr 5).

Pracownicy zaangażowani w kształcenie Studentów aktualizują karty przedmiotów w taki sposób, by dostosować realizowane treści programowe do zmieniającego się poziomu wiedzy i metodyki badań naukowych w dyscyplinach nauki prawne. Treści programowe ustalane dla poszczególnych przedmiotów uwzględniają przede wszystkim, związany ze specyfiką wykonywania zawodów prawniczych, aktualny stan prawny. Jednym z wymiarów tej praktyki jest wskazywanie w zalecanej Studentom literaturze aktualnych wydań podręczników, monografii itp. **Duży nacisk kładziony jest na uwzględnianie w procesie dydaktycznym praktycznego doświadczenia dydaktyków.**

W programach studiów uwzględniono efekty uczenia się właściwe dla każdej dziedziny prawa.

2. dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,

Stosowane w trakcie studiów metody kształcenia zorientowane są na Studentów i motywują ich do aktywnego udziału w procesie uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Do metod wykorzystywanych do realizacji zajęć dydaktycznych należą: wykład audytoryjny, jak również interaktywne formy, wśród których kluczową rolę odgrywają warsztaty, ćwiczenia, konwersatoria, zajęcia symulacyjne z wykorzystaniem profesjonalnej sali rozpraw, przygotowanie pism procesowych, zajęcia aplikacyjne i seminaria z wykorzystaniem różnych metod prowadzenia zajęć.

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów informacyjnych (konwencjonalnych), problemowych, czy też konwersatoryjnych. Na warsztatach i ćwiczeniach stosowane są różnorodne metody, np. klasyczna metoda ćwiczeniowa, dyskusja, prezentacje, referaty, metoda problemowa, studium przypadku, analiza treści, przygotowanie pism procesowych, wzorów decyzji, analiza orzecznictwa i inne. Mają one w dużej mierze skupić się na uzyskaniu przez Studentów umiejętności i kompetencji społecznych. Szczególną formą zajęć przewidzianą w programach na kierunku *Prawo* są warsztaty. Są to zajęcia praktyczne z aktywną pracą Studenta na zajęciach z wykorzystaniem m.in. metody studium przypadku, przygotowania pism procesowych, zajęć symulacyjnych itp.

W ramach zajęć laboratoryjnych prowadzone są zajęcia z zakresu informatyki prawniczej, podczas których Studenci nabywają kompetencje w zakresie wyszukiwania tekstów aktów prawnych, obsługi prawniczych baz danych, baz orzecznictwa i innych systemów. W ramach tych zajęć poznają również system Informacji Prawnej LEX. Zajęcia te pozwalają na nabycie kompetencji informatycznych i sprawnego posługiwania się systemami informatycznymi w pracy prawnika.

Nauczyciele akademicki w ramach prowadzenia zajęć w pełni wykorzystują narzędzia multimedialne, w które wyposażone są sale dydaktyczne Wydziału Prawa i Administracji. Uczelnia i Wydział gwarantują również w tym zakresie stosowne szkolenia, materiały oraz instrukcje.

Zajęcia w formie seminariów mają na celu pogłębianie wiedzy dotyczącej określonej gałęzi dyscypliny nauk prawnych. Mają ugruntować umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do przygotowania pracy dyplomowej. Natomiast seminarium prowadzone na ostatnich semestrach dodatkowo ma służyć

nabyciu przez Studenta umiejętności pracy badawczej. Jest to możliwe przede wszystkim z uwagi na fakt, że seminaria prowadzone są przez Pracowników zajmujących się pracą badawczą i mających w niej doświadczenie.

Szczególną pozycję wśród przedmiotów realizujących efekty uczenia się dla kierunku *Prawo* zajmuje **język obcy specjalistyczny**. Jest to przedmiot obligatoryjny, realizowany na pierwszych pięciu semestrach. Stosowane w ramach przedmiotu metody kształcenia, takie jak analiza tekstów, prezentacje multimedialne, referaty, konwersacje, słuchowiska, pogadanki pozwalają na uzyskanie kompetencji językowych. Student nabywa umiejętności językowe w zakresie: wyszukiwania analizowania i użytkowania informacji ze źródeł w języku obcym na poziomie B2+ oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii związanej z terminologią prawniczą (K_UK14); komunikowania się, tworząc spójne wypowiedzi ustne i pisemne, w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, używając specjalistycznego języka, ze szczególnym uwzględnieniem języka prawniczego, a w debacie przedstawiania, oceniania różnych stanowisk, a także dyskutowania o nich) (K_UK16); planowania, organizowania i kierowania pracą zespołu oraz współdziałania w grupie posługując się językiem obcym na poziomie B2+ oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii związanej z terminologią prawniczą, przyjmując w niej różne role (K_UO17).

Ponadto **Studenci po zakończeniu lektoratu z języka obcego mają w grupach przedmiotów do wyboru możliwość wyboru wykładu w języku obcym**. Przedmioty te umiejscowione są w blokach przedmiotów specjalistycznych.

W planie studiów na ostatnich dwóch semestrach wprowadzono też **konwersatorium z zakresu aplikacji prawniczych**. Jest to przedmiot, którego głównym celem jest przygotowanie Studentów do egzaminów wstępnych na aplikacje prawnicze, co przekłada się na wysoką zdawalność egzaminów wstępnych.

Dopełnieniem tych form są **konsultacje** prowadzone w tradycyjnej formie, a w czasie pandemii COVID-19 również w formie zdalnej (*MS Teams*, poczta elektroniczna itp.). Konsultacje odbywają się w wymiarze 90 min. tygodniowo w przypadku Pracowników etatowych oraz 45 min. w przypadku Pracowników zatrudnionych w ramach umów cywilnoprawnych.

Wybór formy zajęć podporządkowany jest głównemu celowi, jakim jest realizacja treści programowych, przy czym wykłady służą przede wszystkim realizacji efektów uczenia się w postaci wiedzy, a warsztaty, ćwiczenia, laboratoria i konwersatoria w zakresie umiejętności, kompetencji społecznych. Zajęcia seminaryjne pozwalają Studentowi na indywidualną (choć pod nadzorem promotora) pracę ukierunkowaną na rozwiązanie problemu z zakresu teorii lub praktyki oraz przygotowanie pracy dyplomowej.

3. zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość,

Na WPiA nie są prowadzone studia na odległość. Forma ta nie została przewidziana w programach studiów dla kierunku *Prawo*. Uczelnia, jak i poszczególni nauczyciele akademicki posiadają jednak wiedzę, jak również umiejętności praktyczne pozwalające posługiwać się środkami komunikacji na odległość i wykorzystywali je w sytuacji pandemii.

Począwszy od ogłoszonego w Polsce stanu pandemii, tj. od semestru letniego r.a. 2019/2020 zajęcia dydaktyczne, jak i konsultacje prowadzone były obowiązkowo przy wykorzystaniu metod kształcenia na odległość. Zgodnie z Zarządzeniem Dziekana WPiA, zajęcia prowadzone były przy wykorzystaniu aplikacji *MS Teams*. **Uczelnia zapewniła szkolenia specjalistyczne dla nauczycieli akademickich, Studentów oraz Pracowników administracyjnych z zakresu obsługi programu**. Przygotowała również specjalistyczne instrukcje w tym zakresie. Nauczyciele akademicki zobowiązani byli do wypełniania Indywidualnych Kart Pracy Zdalnej. Zaliczenia i egzaminy przeprowadzane były m.in. z użyciem aplikacji *MS Forms*. Były one hospitowane przez Dziekana, Prodziekana, Kierowników Katedr oraz Koordynatorów przedmiotu. Szczegółowe wytyczne w sprawie zdalnego prowadzenia zajęć, egzaminów i zaliczeń wynikają z Zarządzenia Rektora (**Załącznik nr 6**) oraz Dziekana WPiA (**Załącznik nr 7**).

Aktualnie jedynie zajęcia ogólnoakademickie z przedmiotu *Ochrona własności przemysłowej i Prawo autorskie* oraz przedmiot humanistyczny z puli uniwersyteckiej prowadzone są czasowo przy wykorzystaniu Programu MS Teams, z uwagi na dużą liczbę Studentów uczestniczących w zajęciach oraz panujące nadal zagrożenie epidemiologiczne. Studenci otrzymali dostęp do programu, jak i stosowne instrukcje jego obsługi. Wszystkim Studentom założono indywidualne konta.

Dodatkowo nadmienić należy, że jeden z Pracowników WPIA realizuje także kurs *e-learningowy* dla Studentów kierunku *Prawo* przy wykorzystaniu platformy *NOVOICA*, w ramach projektu *Kompetencje dla Centrum Obsługi Biznesu*.

4. *dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia,*

Uczelnia, jak i WPIA elastycznie podchodzą do indywidualnych potrzeb Studentów. Wyrazem tego są postanowienia Regulaminu Studiów (**Załącznik nr 8**) pozwalające na: a) zmianę uczelni, zmianę kierunku studiów lub ich formy (§ 9-12), b) podjęcie, obok kierunku podstawowego, studiów na kierunku dodatkowym (studia równoległe) (§ 13), c) podjęcie dodatkowej ścieżki kształcenia (grupa zajęć obieralnych) (§ 14), oraz, d) za zgodą właściwego Dziekana podjęcie zajęć ponadprogramowych (§ 15). Po pierwszym roku studiów, Student może realizować część programu studiów na innej uczelni krajowej lub zagranicznej (§ 16), a studenci innych uczelni mogą odbywać część studiów w Uniwersytecie na warunkach określonych w dwustronnych lub wielostronnych porozumieniach (§ 17).

W § 25 Regulaminu Studiów przewidziano również możliwość **Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS)**, z której mogą skorzystać m.in. osoby z niepełnosprawnościami. O indywidualną organizację studiów mogą ubiegać się: członkowie sportowej kadry narodowej, bez względu na przynależność klubową, osoby z niepełnosprawnościami, szczególnie uzdolnieni i wyróżniający się w nauce, studiujący na dwóch lub więcej kierunkach, będący rodzicami oraz Studentki w ciąży, przyjęci na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, odbywający część studiów w uczelniach partnerskich, członkowie Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego, z ważnych przyczyn rodzinnych i losowych. Studentom będącym rodzicami oraz Studentkom w ciąży, studiującym na studiach stacjonarnych, nie można odmówić zgody na odbywanie studiów wg indywidualnej organizacji do czasu ich ukończenia. Indywidualna organizacja studiów polega na ustaleniu przez Dziekana Wydziału, w porozumieniu z koordynatorem przedmiotu, odrębnego harmonogramu uczestnictwa w zajęciach, terminów zaliczeń i egzaminów.

Infrastruktura Uczelni zapewnia techniczne możliwości udziału w zajęciach Studentom, dotkniętym niepełnosprawnością ruchową. Dostrzegając potrzebę zwiększania poziomu wyrównywania szans, w ramach projektu **UTH Rad. – Uczelnia dostępna dla wszystkich** poczynawszy od r.a. 2020/2021 zostały podjęte działania polegające na diagnozie stanu kluczowych dokumentów UTH Rad. w kontekście oceny konieczności ich dostosowania do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami (instrument wyrównujący szanse edukacyjne OzN na poziomie szkoły wyższej), aktualizacji/dostosowaniu zestawu kluczowych dokumentów UTH Rad. w kontekście wyrównywania szans edukacyjnych osób z różnymi niepełnosprawnościami na poziomie szkoły wyższej; wdrożenie zestawu kluczowych dokumentów UTH Rad. w kontekście wyrównywania szans edukacyjnych osób z różnymi niepełnosprawnościami na poziomie szkoły wyższej. **W ramach projektu zostały opracowane m.in.** zasady respektowania uprawnień przyznanych Studentom z niepełnosprawnościami, zasady korzystania z usług asystentów edukacyjnych OzN, zasady korzystania z pomocy psychologa, zasady korzystania z usług tłumacza języka migowego, opracowanie statutu klubu/rady Studentów z niepełnosprawnością przy BON, procedury zapewniające dostępność architektoniczną, procedura dostępności usług edukacyjnych - tworzenia dostępnych Programów studiów, procedura obsługi OzN w BOS/działach obsługi Pracowników Dziekanatów i obsługi Studenta, procedura dostępności cyfrowej (gwarantująca dostępność cyfrową informacji, materiałów naukowo-dydaktycznych), procedura dostępności do Domów Studenckich, procedura antydyskryminacyjna.

W Uczelni realizowany jest także projekt pt.: **„Projektowanie uniwersalne w UTH Rad.”**. Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej uczelni w zakresie projektowania

uniwersalnego, poprzez uczestnictwo w szkoleniach specjalistycznych oraz poprzez wizyty studyjne. Dzięki nabytym kompetencjom kadra dydaktyczna zmodyfikuje treści w kartach przedmiotów/sylabusach uwzględniając w nich elementy projektowania uniwersalnego. Udzielone Pracownikom dydaktycznym wsparcie przygotowuje ich do samodzielnego przeprowadzania zajęć z elementami projektowania uniwersalnego dla Studentów UTH Rad. Zakłada się, że działania podjęte w ramach projektu zaowocują poprawą jakości kształcenia, a w konsekwencji wprowadzania przez Absolwentów UTH Rad. idei projektowania uniwersalnego w swoim życiu zawodowym. Przełoży się to na poprawę życia wszystkich członków społeczeństwa, w tym osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt kładzie duży nacisk na indywidualizację i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Szerzej na temat dostosowania infrastruktury dla potrzeb osób niepełnosprawnych w Kryterium 5 Raportu.

Proces uczenia się określony w programach studiów na kierunku Prawo jest dostosowany do zróżnicowanych potrzeb Studentów. Plany zajęć dostosowane są do odbywania praktyk studenckich.

Kolejną formą indywidualizacji i dostosowania do potrzeb grupowych jest bogata oferta zajęć do wyboru. Zajęcia do wyboru stanowią 134 ECTS (45%).

5. harmonogram realizacji Programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru,

Corocznie, organizację roku akademickiego ogłasza Rektor UTH Rad. w zarządzeniu w sprawie organizacji danego roku akademickiego. Zarządzenie określa harmonogram pierwszego oraz drugiego semestru danego roku akademickiego, z wyszczególnieniem okresu zajęć dydaktycznych, wakacji, sesji egzaminacyjnych, dni wolnych od zajęć dydaktycznych itd. Rok akademicki co do zasady rozpoczyna się w dniu 1 października i kończy w dniu 30 września następnego roku. W bieżącym r.a. zajęcia dydaktyczne na studiach stacjonarnych w semestrze zimowym rozpoczęły się w dniu 3 października 2023 r. i będą trwały do dnia 5 lutego 2023 r. Zajęcia dydaktyczne w semestrze letnim rozpoczną się w dniu 27 lutego 2023 r. i będą trwały do dnia 20 czerwca 2023 r. (**Załącznik nr 9**).

Na WPiA prowadzone są zarówno studia stacjonarne, jak i studia niestacjonarne, z wyjątkiem kierunku Prawo, na którym nie zostały dotychczas uruchomione studia niestacjonarne. Harmonogramy zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych ustalają jednostki prowadzące studia. Ogłaszane są one na stronie internetowej Wydziału nie później niż na dwa tygodnie przed rozpoczęciem semestru. Harmonogramy zajęć ustalane są na jeden semestr, dla każdego rocznika studiów oddzielnie. Odzwierciedlają one przewidziany dla poszczególnych lat plan studiów. We wrześniu i lutym danego roku akademickiego Studenci uzyskują informację o terminach zajęć, które prowadzone są od poniedziałku do piątku. W planach studiów dla semestrów na których realizowane są praktyki zawodowe przewiduje się w planie dwa dni na realizację praktyki.

Zajęcia na studiach stacjonarnych są przewidziane w godzinach od 8.00 (pierwsza jednostka) do 18.00 (ostatnia jednostka). **W planie zajęć przewidziano przerwy dla Studentów celem zapewnienia higieny umysłowej** oraz przerw śniadaniowych i obiadowych. Zajęcia trwają po 2h dydaktyczne, przy czym godzina zajęć wynosi 45 min. W harmonogramie określone są dni prowadzenia zajęć wymagających bezpośrednio udziału nauczyciela akademickiego, ich godziny, osoby prowadzące i sale dydaktyczne.

Zajęcia dydaktyczne realizowane na WPiA, przez kadrę akademicką o znaczącym dorobku naukowym i badawczym, nawiązują do najnowszych osiągnięć naukowych, stanu orzecznictwa i badań społeczno-ekonomicznych, doświadczenia praktycznego kadry, co nadaje im charakter interdyscyplinarny.

Umiejętności praktyczne Studenci nabywają w ramach obowiązkowych praktyk studenckich 750h (30 pkt ECTS). Jak wcześniej wspomniano zajęciami, które kształtują umiejętności praktyczne u Studentów są warsztaty, ćwiczenia, laboratoria i konwersatoria.

Zajęcia kształtujące umiejętności językowe na studiach prawniczych prowadzone są przez pięć pierwszych semestrów na studiach stacjonarnych w wymiarze 30h w semestrze łącznie 150h, a na studiach niestacjonarnych w wymiarze 15h w semestrze łącznie 75h. Studenci dokonują wyboru języka obcego z trzech języków obcych: angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego. **Lektoraty są sprofilowane pod względem kierunku studiów.** Dodatkowo w grupach zajęć do wyboru uwzględniono możliwość wyboru konwersatorium w języku obcym. Przedmiot realizowany jest po zakończeniu lektoratu.

Student wybiera określoną w planie studiów liczbę przedmiotów do wyboru i zapisuje się na nie zgodnie z określonym na dany rok wykazem przedmiotów.

Egzaminy i zaliczenia odbywają się w miejscu prowadzenia zajęć lub w innej sali, którą wyznaczy prowadzący zajęcia.

Podczas pierwszych zajęć prowadzący zajęcia obowiązany jest podać do wiadomości Studentów program przedmiotu i zalecaną literaturę, metody weryfikacji efektów uczenia się, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, a także terminy i miejsce prowadzonych konsultacji (§ 31 Regulaminu Studiów). Informacje te podawane są też do publicznej wiadomości na stronie internetowej Wydziału.

Zgodnie z § 31 Regulaminu Studiów zaliczenie przedmiotu, który według programu studiów nie kończy się egzaminem, dokonywane jest na podstawie zaliczenia wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu, z wystawieniem oceny. Jeżeli formą zaliczenia przedmiotu jest egzamin, brak zaliczenia zajęć wchodzących w skład przedmiotu uniemożliwia przystąpienie do egzaminu. Prowadzący jest zobowiązany umożliwić Studentowi przystąpienie do zaliczenia, również poprawkowego, przed terminem egzaminu. **Student ma prawo zgłosić zastrzeżenie co do prawidłowości przeprowadzonego zaliczenia.** Student, który nie zaliczył przedmiotu może również wystąpić o zaliczenie komisyjne, które polega na sprawdzeniu i ocenie prac zaliczeniowych, projektowych, sprawozdań studenta, kontroli wiedzy lub umiejętności Studenta.

Egzamin jest formą weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez Studenta, w zakresie określonym programem realizowanego przedmiotu. Może być on przeprowadzony w formie pisemnej, ustnej lub w obu formach. Liczba egzaminów przewidziana programem studiów nie może przekraczać w ciągu roku ośmiu, a w czasie sesji - pięciu. Egzaminy odbywają się w czasie sesji egzaminacyjnej, zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem. Student ma prawo przystąpić do egzaminu w terminie podstawowym – jeden z dwóch terminów do wyboru oraz w terminie poprawkowym. Szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminów określa Regulamin Studiów (§ 33-35). Warunki przeprowadzania egzaminów komisyjnych określa Regulamin Studiów § 36.

Każdy Student ma możliwość uczestnictwa w konsultacjach Pracowników. Wynoszą one 90 min. tygodniowo, przy czym mogą odbywać się poza formą stacjonarną, również za pośrednictwem poczty elektronicznej lub telefonicznie, co gwarantuje indywidualną opiekę nad Studentami.

6. dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych),

Studia na kierunku Prawo trwają dziesięć semestrów, a łączny nakład pracy Studenta, konieczny do ukończenia studiów, wyrażony w liczbie punktów ECTS wynosi 300 (każdy semestr po 30 punktów ECTS). **W każdym semestrze, jak i roku, w planie studiów przewidziano jednakowy rozkład punktów ECTS.**

W planie studiów stacjonarnych przewidziano: 3 010 h zajęć dydaktycznych, a w planie studiów niestacjonarnych: 1 930 h zajęć dydaktycznych. Przy czym dodatkowo Studenci obydwu form studiów mają obligatoryjny obowiązek odbycia 750 h studenckich praktyk zawodowych.

Zajęcia w planie studiów ułożone są wg następującej sekwencji: A1. Grupa zajęć podstawowych 164,5 ECTS; A2. Grupa zajęć podstawowych - do wyboru 36 ECTS, B2. Grupa zajęć kierunkowych - do wyboru 30 ECTS, D1. Grupa zajęć z dziedziny nauk humanistycznych – obowiązkowych 3 ECTS; D2. Grupa zajęć z dziedziny nauk humanistycznych - do wyboru z oferty ogólnouczelnianej 2 ECTS; E1. Grupa zajęć ogólnouczelnianych – obowiązkowych 0,5 ECTS; E2. Grupa zajęć ogólnouczelnianych - do wyboru 8 ECTS; F. Praktyki 30 ECTS; H. Grupa zajęć: Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego 26 ECTS.

Program studiów zgodny jest z przyjętymi w Uniwersytecie wytycznymi, a zajęcia realizowane w następujących grupach: grupa zajęć z zakresu nauk podstawowych- 164,5 ECTS (55%); grupa zajęć z zakresu nauk podstawowych do wyboru – 36 ECTS (12%); grupa zajęć kierunkowych – do wyboru – 30 ECTS (10%); grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych: grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych obowiązkowych – 3 ECTS (1%), grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych - do wyboru z oferty ogólnouczelnianej – 2 ECTS (0,7%), grupa zajęć ogólnouczelnianych obowiązkowych - 0,5 ECTS (0,2%), grupa zajęć ogólnouczelnianych ograniczonego wyboru - 8 ECTS (2,7%), grupa zajęć praktyki – 30 ECTS (10%), praca dyplomowa – 26 ECTS (8,7%). Zajęcia do wyboru stanowią łącznie: 134 ECTS (45%).

Do grup zajęć związanych z działalnością praktyczną należy zaliczyć 298 pkt ECTS, co stanowi 70% zajęć kształtujących u Studentów umiejętności praktycznych.

Na studiach stacjonarnych w formie wykładowej realizowanych jest: 1 300 h zajęć wykładowych, 435 h zajęć ćwiczeniowych, 390h zajęć konwersatoryjnych, 795h zajęć warsztatowych, 30h zajęć laboratoryjnych, 60 h zajęć seminaryjnych. Łączna liczba godzin zajęć innych niż zajęcia wykładowe wynosi: 1 710h, a z uwzględnieniem praktyk: 2 460h.

Na studiach niestacjonarnych w formie wykładowej realizowanych jest: 909 h zajęć wykładowych, 220h zajęć ćwiczeniowych, 246h zajęć konwersatoryjnych, 475h zajęć warsztatowych, 20 h zajęć laboratoryjnych, 60 h zajęć seminaryjnych. Łączna liczba godzin zajęć innych niż zajęcia wykładowe wynosi: 1 021 h, a z uwzględnieniem praktyk: 1 771 h.

Liczebność grup określa Zarządzenie R-32/2022 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 12 września 2022 r. w sprawie: zasad planowania i rozliczania zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu (**Załącznik nr 10**). Wykłady prowadzi się dla wszystkich Studentów Uczelni (np. wykłady ogólnouczelniane), wydziału; ćwiczenia audytoryjne, konwersatoria, seminaria, proseminaria – 25-30 osób; ćwiczenia laboratoryjne 15-18 osób; zajęcia warsztatowe 20-25 osób; lektoraty z języków obcych – 18-25 osób; zajęcia fakultatywne, do wyboru przez Studentów – 25-30 osób. Zajęcia dydaktyczne z przedmiotów, w ramach których przygotowывается praca dyplomowa magisterska planowane są w grupach 12 osobowych, przy czym zasadą na WPiA są grupy max. 8 osobowe. Warunkiem uruchomienia przedmiotu, specjalności, grupy zajęć obieralnych, zajęć do wyboru, jest utworzenie co najmniej 25 osobowej grupy Studentów.

W okresie stanu pandemii lub stanu zagrożenia epidemicznego liczebność grup studenckich na zajęciach dydaktycznych ustalano zgodnie z zasadami określonymi Zarządzeniu R-32/2022 przy czym w przypadku zajęć prowadzonych metodą tradycyjną (w trybie regularnym) liczebność grup ustalano z uwzględnieniem zaleceń i wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia oraz Ministra Edukacji i Nauki dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego osób prowadzących i uczestniczących w zajęciach.

7. program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczba miejsc praktyk,

Integralną częścią procesu kształcenia na kierunku Prawo i przygotowania do pracy zawodowej jest studencka praktyka zawodowa. Obowiązek jej odbycia wynika z programu studiów oraz z § 24 ust. 1 Regulaminu studiów UTH w Radomiu. Szczegóły odbywania praktyk – ich wymiar, czas trwania, zakres, osiągnięte efekty uczenia się, przyznane punkty ECTS – określa Program studiów dla danego kierunku studiów. Na kierunku Prawo jest to 30 pkt ECTS, co daje łącznie 750h praktyki.

Procedura organizacji studenckich praktyk zawodowych, opisana jest w *Zasadach Studiowania, Zasadach odbywania studenckich praktyk zawodowych (Załącznik nr 11)* oraz dokumentach dotyczących organizacji praktyk jako załączniki. Wszystkie powyżej wskazane elementy *Procedury organizacji studenckich praktyk zawodowych* są dostępne w formie interaktywnej na stronie <https://wpia.uniwr.edu.pl/praktyki-zawodowe/>

Zgodnie z programem studiów dla cyklu rozpoczynającego się od r.a. 2022/2023 do odbycia studenckiej praktyki zawodowej zobowiązani są Studenci: 6 sem. 12 ECTS (300h); 8 sem. 9 ECTS (225h); 9 sem. (225h). W poprzednich planach dla cyklu rozpoczynającego się od: r.a. 2021/2022 w 6 sem. 14 ECTS (350h), w 8 sem. 7 ECTS (175h), w 9 sem. 9 ECTS (225h). Dla cyklu rozpoczynającego się od r.a. 2019/2020 w 6 sem. 8 ECTS (200h), w 7 sem. 5 ECTS (125h), sem. 8 i 9 po 6 ECTS, czyli po 150 h, a w sem. 10 5 ECTS (125h). W cyklu rozpoczynającym się od r.a. 2018/2019 zgodnie z przepisami wymiar praktyk wynosił 20 ECTS i rozkładał się następująco: sem. 6: 6 ECTS (150h), sem. 7: 4 ECTS (100h), sem. 8: 5 ECTS (125h), sem. 9: 5 ECTS (125h).

Program praktyk uwzględnia zakładane efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Jednostka organizacyjna, w której będzie odbywana praktyka studencka, powinna zaakceptować *Program praktyk*, ustalony dla kierunku i danego poziomu studiów. Zaświadczenie o odbyciu praktyki wraz z opinią potwierdza, że zostały zaakceptowane i zrealizowane efekty uczenia się ustalone w *Programie praktyk*. Może on zostać uszczegółowiony i dostosowany do specyfiki działalności danej jednostki organizacyjnej.

Zasady odbywania studenckich praktyk zawodowych (Załącznik nr 12), określają ogólne cele praktyk, do których należą: a) wprowadzenie do praktycznego wykonywania zawodu prawniczego, do którego przygotowują studia na kierunku *Prawo* jednolite magisterskie; b) wykształcenie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach w zawodzie i praktyce; c) kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, w tym m.in. umiejętności: organizacyjnych, pracy w zespole, nawiązywania kontaktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, prowadzenia negocjacji, a także przygotowanie Studenta do samodzielności i odpowiedzialności za powierzone mu zadania, itp.; d) pogłębianie wiedzy o poszczególnych dziedzinach prawa, branżach gospodarki, organach administracji publicznej i przedsiębiorcach; e) stworzenie warunków do aktywizacji zawodowej Studentów na rynku pracy; f) poznanie organizacji pracy odpowiadającej współczesnym tendencjom w zawodach prawniczych, gospodarce, administracji, innych; g) poznanie zasad organizacji i mechanizmów funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, przedsiębiorstw i instytucji, administracji rządowej i samorządowej, organów Unii Europejskiej itp.; h) kształtowanie wysokiej kultury oraz postaw etycznych w pracy zawodowej; i) pogłębienie przekonania o konieczności uczenia się przez całe życie i samodoskonalenia w zakresie kompetencji osobistych i zawodowych; j) gromadzenie materiałów do pracy dyplomowej.

Szczegółowe cele praktyk dla poszczególnych stopni studiów na kierunku *Prawo*, określają *Programy praktyk* oraz *Zasady studiowania*.

Praktyka może zostać wybrana z bazy ofert praktyk sporządzonych na podstawie deklaracji pracodawców (**Załącznik nr 2**), może zostać wybrana z bazy ofert praktyk CPSiA – Biura Karier, które publikowane są na stronie internetowej Biura Karier, może odbywać się w wybranym przez Studenta podmiocie lub instytucji, w kraju lub za granicą, której profil działania umożliwia Studentowi zrealizowanie ogólnych i szczegółowych celów praktyki oraz odpowiada charakterowi studiów na kierunku *Prawo*.

Praktyki mogą być realizowane w wielu podmiotach, w tym m.in. w sądach, prokuraturze, kancelariach prawniczych: adwokackich, radcowskich, notarialnych, komorniczych, a także urzędach administracji publicznej, organach ścigania, służbach bezpieczeństwa oraz działach prawnych przedsiębiorstw prywatnych. **Uczelnia podpisała stosowne listy intencyjne z podmiotami, w których Studenci mogą odbywać praktyki zawodowe.** Na podstawie takich umów Studenci kierunku *Prawo* mogą odbywać praktyki w takich miejscach jak: Sąd Okręgowy w Radomiu, sądy rejonowe, Prokuratura, kancelarie

prawne, Kancelaria Prezydenta RP, starostwo powiatowe, Urząd Miejski w Radomiu, komenda policji, a także prywatni przedsiębiorcy. **Opinie wystawiane Studentom były dotychczas bardzo pozytywne, a oceny w większości celujące lub bardzo dobre. Mocną stroną Studentów,** wskazywaną przez podmioty przyjmujące ich na praktyki, **były umiejętności praktyczne.** Dlatego też niejednokrotnie Studenci pozostawali po zakończeniu praktyk w instytucjach, w których odbywali praktyki nawiązując z nimi dłuższą współpracę. Odbywana w ramach studiów praktyka pozwalała także wielokrotnie po jej zakończeniu na satysfakcjonującą kontynuację współpracy, a po zdaniu egzaminu wstępnego na aplikację, na znalezienie bez trudu patrona.

Studenci mogą także samodzielnie poszukiwać miejsc odbywania praktyki. Ma to na celu stymulację Studentów do podejmowania aktywności na rynku pracy, pobudzania ich inwencji, kreatywności i przedsiębiorczości w zderzeniu z trudnościami i barierami rzeczywistego rynku. Daje także szerokie spektrum możliwych miejsc odbywania praktyki, zgodnych z zainteresowaniami danego Studenta, co służy większemu ich zaangażowaniu w pracę i efektywność przyswajanych umiejętności praktycznych. Studenci cenią sobie tę formę ze względu na fakt, że najczęściej daje ona możliwość odbywania praktyki w miejscu zamieszkania oraz pewną jej elastyczność, związaną z doбором najdogodniejszych terminów zarówno dla nich, jak i dla pracodawców.

Praktyka zawodowa realizowana jest na podstawie *Porozumienia* zawieranego pomiędzy Uczelnią a Zakładem pracy (organizatorem praktyki). Porozumienie podpisywane jest w dwu jednobrzmiących egzemplarzach. W imieniu Uczelni Porozumienie podpisuje Dziekan WPIA, a w imieniu Zakładu pracy, jego Kierownik. Jeden wypełniony i podpisany egzemplarz Porozumienia pozostaje w Zakładzie Pracy, drugi zaś winien być przekazany Opiekunowi praktyk przed rozpoczęciem odbywania praktyki. Wraz z Porozumieniem Student składa podpisany przez pracodawcę druk *Programu praktyk* oraz kserokopię polisy na dowód dokonanego ubezpieczenia NNW na okres odbywania praktyki.

Na podstawie *Porozumienia*, Opiekun praktyk kieruje Studenta do danego Zakładu pracy poprzez podpisanie dostarczonego przez Studenta i opatrzonego pieczęcią Wydziału jednego egzemplarza druku *Skierowania*. Student pozostawia *Skierowanie* w Zakładzie pracy. Na *Skierowaniu* wskazany jest numer telefonu i adres mailowy Opiekuna praktyk, co umożliwia kontakt z zakładowym Opiekunem praktyk, ułatwia sprawowanie opieki nad Studentem i hospitalacji praktyk.

Merytoryczny nadzór i opiekę ze strony Uczelni nad odbywanymi przez Studentów praktykami sprawują Opiekunowie praktyk, którymi są nauczyciele akademicki powołani przez Rektora na wniosek Dziekana WPIA. Do obowiązków Opiekuna praktyki należy: zapoznanie Studentów z celami, zasadami, organizacją i Programem praktyk oraz kartą przedmiotu „Praktyka zawodowa”, akceptacja wybranego przez Studenta podmiotu gospodarczego lub instytucji jako miejsca odbywania praktyki, współpraca z zakładowymi opiekunami praktyk, sporządzenie programu praktyk i karty przedmiotu „Praktyka zawodowa”, wyznaczenie terminów i rozliczenie Studenta z realizacji Programu praktyki, dokonywanie wybiórczej hospitalacji praktyk, dokonywanie weryfikacji osiągniętych przez Studenta efektów uczenia się na podstawie opinii zakładowego opiekuna praktyk i pozostałej dokumentacji z przebiegu praktyki, dokonanie wpisu „zal.” do systemu „Dziekanat” – po dostarczeniu przez Studenta stosownych dokumentów z przebiegu praktyki, sporządzenie sprawozdania z realizacji studenckich praktyk zawodowych i przedstawienie go Dziekanowi WPIA.

Przygotowanie do odbywania praktyk ma miejsce przed ich rozpoczęciem na spotkaniu z Opiekunem na koniec semestru poprzedzającego semestr, w którym ma być zrealizowana praktyka. Podczas spotkania Studenci zostają zapoznani z celami, zasadami, organizacją i Programem praktyk oraz kartą przedmiotu „Praktyka zawodowa”, obowiązkami Studenta, a także efektami uczenia się, jakie muszą osiągnąć w toku jej trwania. Zostają również poinformowani o sposobie weryfikowania efektów uczenia się i liczbie przypisanych punktów ECTS za praktykę. Opiekun praktyk podaje także terminy i miejsce zaliczania praktyk oraz sposób komunikacji w sprawach praktyk. Informacje te umieszczane są także na stronie WPIA.

Warunkiem zaliczenia praktyki jest złożenie Opiekunowi praktyk pisemnego sprawozdania sporządzonego przez Studenta opisującego przebieg praktyki oraz zrealizowane zadania i efekty, zgodnie z ramowym wzorem sprawozdania. Student jest także zobowiązany do złożenia wypełnionego

i podpisanego przez Zakład pracy Zaświadczenia z odbytej praktyki wraz z opinią i oceną z praktyki. Zaliczenie praktyki poprzedza dokonanie przez Opiekuna weryfikacji osiągniętych przez Studenta efektów uczenia się na podstawie opinii zakładowego opiekuna praktyk, dokumentacji przebiegu praktyki prowadzonej przez Studenta, w szczególności sprawozdania z praktyk. Zaliczenia praktyk dokonuje Opiekun praktyk poprzez wpis „zal.” do systemu „Dziekanat”. **W trakcie trwania praktyki Opiekun praktyk przeprowadza w wybranych podmiotach hospitację praktyk.**

Student, który z przyczyn uzasadnionych nie zaliczył praktyki, może otrzymać zezwolenie Dziekana na jej odbycie w innym terminie, niekolidującym z zajęciami wynikającymi z rozkładu zajęć.

Uczelnia ma prawo zakończyć odbywanie praktyk przez Studenta przed terminem, np. w przypadku: rażącego naruszenia przez Studenta dyscypliny pracy lub porządku pracy przyjętego w Zakładzie pracy, uporczywego niewykonywania zadań wynikających z programu praktyki. W takim przypadku Student ma obowiązek ponownego odbycia praktyki.

8. *dobór treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące o uzyskania kompetencji inżynierskich, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,*

- nie dotyczy

9. *spełnienie reguł i wymagań w zakresie Programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.*

- nie dotyczy

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny Programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	- nie dotyczy, kierunek nie podlegał ocenie	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

1. Realizacja innowacyjnego programu studiów łączącego teorię z praktyką.
2. Mała liczebność Studentów w grupach zajęć dydaktycznych, co umożliwia indywidualne podejście do Studenta i jego potrzeb.
3. Rozbudowany system kształtowania kompetencji językowych Studenta, obejmujący (oprócz lektoratów) przedmioty fakultatywne w języku obcym.
4. Spersonalizowane kształtowanie ścieżki kształcenia przez Studenta, w tym możliwość wyboru seminarium ze specjalistycznych obszarów prawa np. prawo żywnościowe, rolne, nowych technologii (istnieje możliwość organizacji seminariów dla pojedynczych Studentów).
5. Bogata baza ofert studenckich praktyk zawodowych stworzona przez WPiA.
6. Zorganizowane wsparcie dla Pracowników i Studentów związane ze zdalnym kształceniem.
7. Szeroki dostęp do indywidualnych i dodatkowych konsultacji.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

1. wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów,

Studia na kierunku Prawo prowadzone są jako jednolite studia magisterskie.

Rekrutacja na studia na kierunek Prawo prowadzona jest zgodnie z warunkami, trybem, sposobem jej przeprowadzenia oraz w terminach ustalonych przez Senat UTH Radom. Uchwała Senatu udostępniana jest na stronie Uczelni, nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, w którym ma się odbyć rekrutacja. Szczegółowe zasady i uchwały Senatu w tym zakresie publikowane są w BIP, jak również na stronie rekrutacyjnej. Uchwały Senatu dotyczące rekrutacji z podziałem na cykle kształcenia stanowią **Załącznik nr 13**.

W każdym r.a. Rektor w drodze Zarządzenia określa limity miejsc na studia. Zgodnie z *Zarządzeniem R-19/2022 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 23 maja 2020 r. w sprawie: określenia liczby miejsc na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na poszczególnych kierunkach w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu na rok akademicki 2022/2023, w tym liczby miejsc dla osób przyjmowanych na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się*. Limit ten w r.a. 2022/2023 wyniósł odpowiednio na studiach stacjonarnych 90 miejsc, a na studiach niestacjonarnych 60 miejsc (**Załącznik nr 14**).

Na studia na kierunek *Prawo* Uchwała Nr 000-12/15/2021 Senatu Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie: *ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposobu jej przeprowadzenia w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu na rok akademicki 2022/2023* (**Załącznik nr 15**) może być przyjęta osoba, która posiada: 1) świadectwo dojrzałości albo świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o których mowa w przepisach o systemie oświaty; 2) świadectwo lub inny dokument uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1327, z późn. zm.); 3) świadectwo i inny dokument lub dyplom, o których mowa w art. 93 ust. 1 ustawy, o której mowa w pkt. 2; 4) świadectwo lub dyplom uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z umową bilateralną o wzajemnym uznawaniu wykształcenia; 5) świadectwo lub inny dokument uznany za równorzędny polskiemu świadectwu dojrzałości na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 31 marca 2015 r. Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie są wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości. Podstawę przyjęcia mogą również stanowić wyniki egzaminu lub egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie.

Uprawnienia przysługujące laureatom i finalistom ogólnopolskich olimpiad stopnia centralnego oraz laureatom konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich przy ubieganiu się o przyjęcie na I rok studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich zostały określone w uchwale Nr 000-7/8/2018 Senatu UTH Radom z dnia 29 listopada 2018 r. obowiązującej na lata 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 (**Załącznik nr 16**).

W przypadku, gdy o przyjęcie na studia ubiega się osoba niepełnosprawna, Uczelniana Komisja Rekrutacyjna może zastosować inną niż ustalona formę kwalifikacji, uwzględniając stopień niepełnosprawności kandydata oraz specyfikę danego kierunku studiów.

W przypadku, gdy liczba kandydatów na I rok studiów stacjonarnych lub niestacjonarnych nie przekroczy ustalonej liczby miejsc, postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza się na podstawie formalnego sprawdzenia złożonych przez kandydatów wymaganych dokumentów.

Jeżeli liczba kandydatów przekroczy ustalony limit przyjęć, postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza się w oparciu o **wielkość wskaźnika rekrutacyjnego W**. Wskaźnik rekrutacyjny stanowi sumę punktów

uzyskanych w postępowaniu kwalifikacyjnym i umożliwia ustalenie wspólnej listy rankingowej dla kandydatów, którzy zdawali „starą maturę”, „nową maturę”, Maturę Międzynarodową potwierdzoną dyplomem IB (*International Baccalaureate*) oraz Maturę Europejską EB potwierdzoną dyplomem EB (*European Baccalaureate*).

Wartość progową wskaźnika rekrutacyjnego kwalifikującą do przyjęcia na I rok studiów określa Uczelniana Komisja Rekrutacyjna. Wskaźnik rekrutacyjny W na studia *pierwszego stopnia* na kierunku *Prawo* obliczany jest według wzoru: $W = H \text{ lub } WoS + 0,5Jp + Job$ (gdzie: WoS – wiedza o społeczeństwie, H – historia, Jp – język polski, Job – język obcy).

Na jednolite studia magisterskie mogą być przyjmowani cudzoziemcy, którzy: 1) legitymują się jednym z następujących dokumentów: a) wydane w Rzeczypospolitej Polskiej świadectwo dojrzałości lub świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 z późn. zm.), b) świadectwo lub inny dokument lub dyplom, o których mowa w art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uznane za potwierdzające w Rzeczypospolitej Polskiej uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie, c) świadectwo lub inny dokument uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, d) świadectwo lub dyplom uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z umową bilateralną o wzajemnym uznawaniu wykształcenia, e) świadectwo lub inny dokument zagraniczny uznany za równorzędny polskiemu świadectwu dojrzałości na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 31 marca 2015 r., oraz 2) wykażą wymagane w uczelni przyjmującej predyspozycje do podjęcia tych studiów.

Cudzoziemcy mogą podejmować i odbywać studia na podstawie: 1) umów międzynarodowych, na zasadach określonych w tych umowach; 2) umów zawieranych z podmiotami zagranicznym przez UTH Rad., na zasadach określonych w tych umowach; 3) decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego; 4) decyzji dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) w odniesieniu do jej stypendystów; 5) decyzji administracyjnej Rektora UTH Rad. Cudzoziemcy mogą odbywać studia: 1) na zasadach odpłatności; 2) bez odpłatności; 3) jako stypendyści strony polskiej; 4) jako stypendyści strony wysyłającej, bez ponoszenia opłat za naukę; 5) jako stypendyści UTH Rad.

Postępowanie rekrutacyjne na studia składa się z następujących etapów: 1) rejestracja na studia, 2) składanie dokumentów, 3) postępowanie kwalifikacyjne, 4) przyjęcie na studia w drodze wpisu na listę Studentów lub wydanie decyzji o odmowie przyjęcia na studia.

Postępowanie rekrutacyjne na studia przeprowadza Uczelniana Komisja Rekrutacyjna (UKR) powołana na zasadach określonych w statucie Uczelni. Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę Studentów. Odmowa przyjęcia na studia następuje w drodze decyzji administracyjnej, którą podpisuje przewodniczący Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Nad przestrzeganiem przyjętych zasad rekrutacji czuwa Pełnomocnik Rektora ds. Rekrutacji Studentów na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Obecnie na WPIA studiuje trzynastu Cudzoziemców: dwunastu posiadających obywatelstwo ukraińskie i jeden posiadający obywatelstwo białoruskie.

2. zasady, warunki trybu uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej,

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej regulują przepisy Regulaminu Studiów UTH Radom. Student może przenieść się z innej uczelni, w tym również zagranicznej, zmienić kierunek studiów, jeżeli: 1) zaliczył co najmniej pierwszy rok studiów, 2) przedłożył zgodę Dziekana Wydziału bądź inny dokument z uczelni którą opuszcza, potwierdzający wypełnienie wobec niej obowiązków. Warunkiem przeniesienia i uznania zajęć zaliczonych przez Studenta w innej uczelni bądź na innym kierunku studiów oraz przypisanie punktów ECTS jest stwierdzenie, w trybie zbieżności uzyskanych

efektów uczenia się z efektami określonymi w Programie studiów kierunku, na którym Student będzie kontynuował studia.

Decyzję o przeniesieniu i uznaniu przedmiotów zaliczonych na innym kierunku studiów na Uczelni lub na kierunkach studiów odbytych poza Uczelnią, w tym w uczelniach partnerskich, podejmuje Dziekan na wniosek Studenta, po zapoznaniu się z przedstawioną przez Studenta dokumentacją przebiegu tych studiów oraz opinią koordynatora przedmiotu lub prowadzącego dane zajęcia. Przedmioty, o których zaliczenie ubiega się Student, mogą zostać uznane za zaliczone w miejsce przedmiotów określonych w programie studiów, w przypadku stwierdzenia zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. Studentowi przenoszącemu zajęcia przypisuje się liczbę punktów ECTS przypisaną efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk na kierunku, na który się przenosi. Dziekan może określić szczegółowe zasady, tryb przenoszenia i uznawania zajęć zaliczonych przez Studenta na innym kierunku studiów na Uczelni lub na kierunkach studiów odbytych poza Uczelnią, w tym w uczelniach partnerskich.

Utrwaloną na WPIA UTH Rad. praktyką przy rozpatrywaniu wniosków Studentów o uznanie efektów uczenia się i zaliczenie zajęć jest opiniowanie wniosków przez Koordynatorów przedmiotów.

Po pierwszym roku studiów, Student z bieżącą rejestracją, może realizować część programu studiów na innej uczelni krajowej lub zagranicznej, w szczególności na podstawie porozumień z tymi uczelniami lub programów, których Uniwersytet jest sygnatariuszem. Program studiów dla Studenta realizującego część programu studiów poza Uniwersytetem zatwierdza Dziekan, po uzgodnieniu z właściwym koordynatorem. Program wyznacza okres studiów, na który Uniwersytet kieruje Studenta, wykaz przedmiotów oraz liczbę punktów ECTS, którą Student powinien uzyskać, przy zachowaniu zasady, że program zapewnia zbieżność efektów uczenia się z programem studiów kierunku realizowanego przez Studenta na Uniwersytecie. Tak ustalony program jest traktowany jako równoważny i stanowi podstawę zaliczenia odpowiedniego etapu studiów odbytych w innej uczelni. W przypadku różnic programowych między programem studiów na Uniwersytecie a ofertą dydaktyczną uczelni, do której Student jest kierowany, po powrocie z wymiany Student zobowiązany jest uzupełnić te różnice. Termin i sposób ich zaliczenia określa Dziekan. W celu uzupełnienia różnic dopuszcza się możliwość zastosowania indywidualnej organizacji studiów. Zaliczenia części programu studiów odbytych w innej uczelni dokonuje Dziekan po przedłożeniu przez Studenta dokumentów zawierających potwierdzenie zaliczonych zajęć po uzgodnieniu z koordynatorem przedmiotu.

Studenci innych uczelni, zgodnie z Regulaminem Studiów, mogą odbywać część studiów w Uniwersytecie na warunkach określonych w dwustronnych lub wielostronnych porozumieniach zawartych między uczelniami.

Wymienione powyżej uregulowania prawne stwarzają szerokie możliwości do uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji dla Studentów kierunku *Prawo*. Możliwości te zostały szczegółowo uregulowane tak, aby zapewnić przejrzyste kryteria oraz umożliwić właściwą ocenę osiągniętych przez Studenta na innej uczelni efektów uczenia się, okresów kształcenia i kwalifikacji. Takie zasady uznawania efektów uczenia się dają pewność osiągnięcia przez Studentów efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów na kierunku *Prawo*.

3. zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów,

Zasady i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów określają Uchwały Senatu UTH Radom podejmowane corocznie w sprawie: ustalenia zasad ubiegania się o przyjęcie na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się na określonym kierunku, poziomie i profilu w UTH Rad. na dany rok akademicki. Ponadto na mocy *Uchwały Nr 000-5/8/2019 Senatu Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie: określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się w formie Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się (Załącznik nr 17)*. Na mocy powyższych przepisów określono zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów oraz sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących te efekty.

Celem potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów jest umożliwienie osobom posiadającym doświadczenie zawodowe przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu poza systemem rekrutacji podstawowej oraz umożliwienie skrócenia czasu odbywania tych studiów poprzez zaliczenie określonych przedmiotów i przypisanie im odpowiedniej liczby punktów ECTS, bez konieczności uczestniczenia w zajęciach z tych przedmiotów i zaliczania ich.

Uniwersytet potwierdza efekty uczenia się zdobyte w ramach edukacji pozaformalnej i nieformalnej, osobom ubiegającym się o przyjęcie na prowadzone przez UTH Radom studia na określonym kierunku, poziomie i profilu, jeżeli posiada: pozytywną ocenę jakości kształcenia na tych studiach, albo kategorię naukową A+, A albo B+ w zakresie dyscypliny, do której przyporządkowany jest kierunek, albo dyscypliny wiodącej w przypadku przyporządkowania kierunku do więcej niż jednej dyscypliny. **Kierunek Prawo będzie podlegał pierwszy raz ocenie w związku z tym dotychczas nie było możliwe stosowanie potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem oświaty.**

4. zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów,

Ukończenie studiów wiąże się z osiągnięciem przez Studenta studiów na kierunku Prawo wszystkich wymaganych efektów uczenia się, co jest potwierdzone uzyskaniem wymaganej liczby punktów ECTS, pozytywną oceną pracy dyplomowej oraz złożeniem egzaminu dyplomowego. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności Studenta związane ze studiami na kierunku Prawo (profil praktyczny) oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. **Przed egzaminem dyplomowym, praca dyplomowa sprawdzana jest z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.**

Warunki ukończenia studiów oraz szczegółowe zasady dyplomowania zawarte zostały w: *Zasadach studiowania, Regulaminie Studiów, Procedurze dyplomowania przyjętej na Wydziale Prawa i Administracji, Karcie przedmiotu (sylabusie) Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego, Procedurze antyplagiatowej prac dyplomowych przed dopuszczeniem ich do obrony w UTH Radom.* Powyższe dokumenty stanowią **Załącznik nr 18.**

Warunkiem ukończenia studiów na kierunku Prawo jest osiągnięcie efektów uczenia się i uzyskanie 300 punktów ECTS z przedmiotów określonych w programie studiów oraz złożenie egzaminu dyplomowego.

Na kierunku Prawo, zarówno w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, program i plan studiów wprowadza wymóg uczestnictwa Studentów na w przedmiocie „Seminarium dyplomowe i przygotowanie do egzaminu dyplomowego”. Podstawą uzyskania zaliczenia tego przedmiotu jest przygotowanie przez Studenta, pod kierunkiem nauczyciela akademickiego minimum ze stopniem doktora, pracy dyplomowej. Liczba uczestników seminarium dyplomowego nie może przekraczać 12 Studentów, aktualnie na seminariach tworzone są grupy mniejsze, co ułatwia pracę promotora ze Studentem. Tematy prac dyplomowych są ustalane wspólnie przez promotora pracy oraz Studenta, a następnie podlegają zatwierdzeniu przez Radę Programową.

Do egzaminu dyplomowego można dopuścić Studenta, który uzyskał zaliczenia, zdał egzaminy i zaliczył obowiązkowe praktyki przewidziane w programie studiów oraz uzyskał pozytywną ocenę z pracy dyplomowej.

Tematy prac dyplomowych zatwierdza Dziekan po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Programowej. Rada Programowa przed wydaniem opinii ocenia proponowane tematy prac dyplomowych w aspekcie ich zgodności z kierunkiem studiów. Opinię wydaje w formie uchwały na co najmniej 7 miesięcy przed planowanym terminem obrony pracy dyplomowej. Student przygotowuje – pod kierunkiem promotora – zadanie na pracę dyplomową, a następnie student składa je w Biurze Obsługi Studenta nie później niż na 7 miesięcy przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego. Dziekan zatwierdza złożone zadanie na pracę dyplomową w ciągu 14 dni od złożenia w Biurze Obsługi Studenta. Dziekan, po zasięgnięciu opinii właściwego Kierownika Katedry, może odmówić zatwierdzenia zadania na pracę dyplomową jeśli istnieje uzasadnione podejrzenie, że praca nie spełni określonych wymogów. Odmowę zatwierdzenia wydaje Dziekan w formie pisemnej. Na umotywowany wniosek Studenta, zaopiniowany przez promotora i Radę Programową, Dziekan może wyrazić zgodę na zmianę tematu pracy dyplomowej.

Szczegółowy przebieg egzaminu dyplomowego określony został w Zasadach studiowania oraz Zarządzeniu Dziekana WPIA nr 16/2019 WPIA z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie zasad dyplomowania, realizacji pracy dyplomowych i przeprowadzania egzaminu dyplomowego na Wydziale Prawa i Administracji (**Załącznik nr 18**). Wykazy przykładowej problematyki pracy dyplomowej publikowane są na stronie internetowej Wydziału. Publikowane są także wykazy pytań na egzamin dyplomowy.

Egzamin dyplomowy jest potwierdzeniem nabytych w trakcie studiów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Egzamin dyplomowy przeprowadza komisja powołana przez Dziekana, w skład której wchodzi obok przewodniczącego co najmniej dwie osoby, w tym promotor i recenzent, przy czym przynajmniej jedna z tych osób powinna posiadać co najmniej stopień doktora habilitowanego. **Egzamin dyplomowy obejmuje:** prezentację pracy dyplomowej, w szczególności jej cel, tezę, metody badawcze, zakres oraz wnioski wynikające z przeprowadzonych badań, odpowiedź na pytanie z zakresu studiowanego kierunku studiów, odpowiedź na pytanie z zakresu seminarium dyplomowego, odpowiedź na pytanie recenzenta z zakresu pracy dyplomowej. Wykazy pytań przygotowuje Dziekan po zasięgnięciu opinii Kolegium Dziekańskiego. Oceny pracy dyplomowej dokonują niezależnie promotor i recenzent, według skali ocen określonej w Regulaminie Studiów, na druku ogólnouczelnianym. Recenzenta pracy dyplomowej wyznacza Dziekan spośród kandydatów zaproponowanych przez promotora. Skalę ocen w procedurze dyplomowania oraz zasady obliczania ostatecznej oceny na dyplomie ukończenia studiów określa Regulamin Studiów. Z przebiegu egzaminu dyplomowego sporządza się protokół, który podpisują członkowie komisji. Wzór protokołu określają przepisy ogólnouczelniane. Dokumentację z przebiegu egzaminu dyplomowego przewodniczący Komisji przekazuje do Biura Obsługi Studenta w dniu egzaminu.

Na WPIA wprowadzono także szczegółowe zasady przeprowadzenia egzaminu dyplomowego przy wykorzystaniu środków komunikacji na odległość (Załącznik nr 7).

Tematyka prac dyplomowych na kierunku Prawo koncentruje się wokół problemów badawczych przyporządkowanych do nauk prawnych i specjalizacji związanej z zainteresowaniami badawczymi opiekuna pracy. Wśród prac dyplomowych przygotowywanych na studiach prawniczych dominują prace zawierające analizę i prezentację istniejących w doktrynie poglądów na temat wybranego problemu wraz z wyciągnięciem wniosków pozytywnych lub krytycznych wobec przyjętych rozwiązań prawnych. Z zasady prace dotyczą zagadnień o charakterze praktycznym związanych z rozwiązaniem konkretnego problemu. W części prac pojawia się także tzw. metoda studium przypadku, która polega na przedstawieniu praktycznego zastosowania wybranego problemu na podstawie orzecznictwa lub praktycznego działania administracji. Metodologia badawcza zawarta w pracach właściwa jest dla nauk prawnych.

5. sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji, jak również sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów,

Wyniki rekrutacji na kierunku Prawo oraz liczba osób, które ukończyły studia w terminie są monitorowane w każdym roku przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną oraz Władze Wydziału. Badana jest także liczba osób, które nie podejmują, bądź rezygnują ze studiów na I roku.

Progresja Studentów jest monitorowana i oceniana przy użyciu baz systemów wykorzystywanych przez BOS. Systemy te obejmują gromadzenie danych dotyczących m.in.: liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu Studentów kończących studia w terminie, sporządzanie odpowiednich statystyk na podstawie tych danych, analizę danych oraz podejmowanie właściwych działań w zakresie rekrutacji, zaliczania i uznawania efektów uczenia się (dotychczas ta ostatnia procedura nie miała zastosowania). Najczęstszym powodem skreślenia z listy Studentów jest niezaliczenie semestru. W odniesieniu do Studentów ostatniego roku (w skali Wydziału) – wśród przyczyn skreślenia wymienia się niezłożenie pracy dyplomowej w terminie.

Na koniec każdego roku akademickiego monitorowany jest stopień osiągnięcia przez Studentów efektów uczenia się. Narzędziami służącymi do kontroli są w tym wypadku efekty uczenia się określone w Kartach przedmiotów (sylabusach). Podczas podsumowania każdego roku akademickiego badana jest liczba osób, które bez problemu spełniły wymagania określone dla danego roku studiów oraz liczba osób, które powtarzają rok studiów. Odsiew Studentów stanowi **Załącznik nr 19**.

Szczegółowe procedury oceny efektów uczenia się zostały opisane w Kryterium 3 Raportu.

Monitoring pozwala zweryfikować zaplanowane w karcie przedmiotu sposoby weryfikacji wiedzy oraz dostosować je do sposobu weryfikacji efektów uczenia się. Wnioski z podejmowanych działań wynikają także z protokołów procedur oceny efektów uczenia się, w których Kierownicy Katedr dokonują oceny efektów uczenia się na poszczególnych przedmiotach prowadzonych przez Pracowników prowadzących zajęcia na kierunku *Prawo*. Na podstawie tych informacji co roku podejmowana jest także decyzja na temat odpowiednich kryteriów rekrutacji kandydatów na kierunek *Prawo*.

6. ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się,

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla kierunku *Prawo* w formie stacjonarnej i niestacjonarnej zostały określone w Kartach przedmiotów (sylabusach). Zasady te określone są dla każdej z form prowadzenia zajęć. Najczęstszymi formami weryfikacji wiedzy są egzaminy pisemne lub egzaminy ustne, a także zaliczenia np. na podstawie eseju, projektu. Zgodnie z § 37 Regulaminu Studiów, przy egzaminach i zaliczeniach stosuje się następującą skalę ocen oraz odpowiadające im oceny w systemie ECTS: bardzo dobry - 5,0 – A, dobry plus - 4,5 – B, dobry - 4,0 – C, dostateczny plus - 3,5 – D, dostateczny - 3,0 – E, niedostateczny - 2,0 F - ocena niezaliczająca. Skala ocen w systemie ECTS ma zastosowanie przy transferze punktów z uczelni zagranicznej. Przedmioty, zaliczane bez oceny, zaliczane są wpisem „zal.”, który nie ma odpowiednika w ocenie liczbowej i nie jest uwzględniany przy obliczaniu oceny średniej. Ocena dokładna dla danego przedmiotu obliczana jest na podstawie ocen uzyskanych ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład danego przedmiotu w określonym semestrze (roku, latach). Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład danego przedmiotu w określonym semestrze (roku, latach) jest równoznaczne z zaliczeniem danego przedmiotu i przypisaniem temu przedmiotowi oceny dokładnej. Niezaliczenie co najmniej jednej formy zajęć wchodzącej w skład danego przedmiotu, skutkuje brakiem zaliczenia tego przedmiotu i przypisaniem oceny dokładnej niedostatecznej. Ocena dokładna z przedmiotu, którego wszystkie formy zajęć kończą się zaliczeniem, jest średnią arytmetyczną ocen ze wszystkich form zajęć uzyskanych w danym semestrze z tego przedmiotu. Szczegółowe zasady wyliczeń określa § 38-40 Regulaminu Studiów.

W planie studiów dla kierunku *Prawo* przewidziano na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych następującą liczbę egzaminów: semestr 1: 4, semestr 2: 3, semestr 3: 4, semestr 4: 3, semestr 5: 4, semestr 6: 2, semestr 7: 2, semestr 8: 2; semestr 9: 2; semestr 10: 2. Jest to zgodne z § 33 Regulaminu Studiów, w ramach którego liczba egzaminów przewidziana Programem studiów, nie może przekraczać w roku 8, a w czasie sesji - 5.

Prowadzący zajęcia, przyjmując do realizacji zajęcia dydaktyczne, jest zobowiązany do zrealizowania efektów uczenia się określonych w Karcie przedmiotu (sylabusie). **Zrealizowanie założonych w Karcie przedmiotu (sylabusie) efektów uczenia się prowadzący zajęcia potwierdza poprzez złożenie podpisu w Indywidualnej karcie obciążeń dydaktycznych nauczyciela akademickiego UTH Rad.** w rubryce „Potwierdzam wykonanie zajęć dydaktycznych w semestrze ...”. Prowadzący zajęcia dydaktyczne jest zobowiązany do weryfikacji efektów uczenia się za pomocą form weryfikacji określonych w Karcie przedmiotu (sylabusie). Uzyskanie przez Studenta pozytywnej oceny z przedmiotu oznacza osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Po zakończeniu semestru prowadzący zajęcia przeprowadza weryfikację ogólną efektów uczenia się osiągniętych w ramach zajęć dydaktycznych.

Prowadzący zajęcia drukuje z systemu *Wirtualna Uczelnia* raport **Statystyka ocen**, zawierający rozkład ocen uzyskanych przez Studentów z danego przedmiotu. Na wydruku raportu „Statystyka ocen” prowadzący zajęcia może dokonać odrębnego wpisu zawierającego uwagi i propozycje zmian w zakresie: przedstawianego w ramach przedmiotu materiału, form i sposobów prowadzenia zajęć oraz

form zaliczenia przedmiotu. Brak ww. adnotacji oznacza, że nauczyciel nie widzi konieczności dokonywania zmian.

Osiągnięcie przez Studenta efektów uczenia się określonych w Karcie przedmiotu (syllabusie) jest dokumentowane w sposób właściwy dla formy weryfikacji efektów uczenia się i obejmuje:

- a) dla egzaminów pisemnych, zaliczeń pisemnych: –pisemne prace Studentów, –zestawy pytań (problemów, zadań, kasusów) adekwatnych do efektów uczenia się z danego przedmiotu, wykorzystanych przez nauczyciela w trakcie egzaminu lub zaliczenia,
- b) dla egzaminów ustnych, zaliczeń ustnych: zestaw ponumerowanych pytań (problemów, zadań) w adekwatnych do efektów uczenia się z danego przedmiotu, wykorzystanych przez nauczyciela w trakcie egzaminu lub zaliczenia oraz protokół z egzaminu.
- c) dla pozostałych form weryfikacji (projekt, esej, prezentacja, referat i inne) – dokumenty właściwe dla stwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się i adekwatne do formy ich weryfikacji, w formie papierowej lub elektronicznej.

Dokumenty weryfikujące potwierdzenie efektów uczenia się z każdej formy zaliczenia są przechowywane w pokojach pracowniczych przez prowadzącego zajęcia przez okres co najmniej jednego roku od momentu zaliczenia Studentowi semestru, na którym prowadzony był przedmiot. (§ 34 ust. 8 Regulaminu Studiów). Wybrane prace podlegają także ocenie przez Kierowników Katedr i Komisję ds. Oceny Efektów Uczenia się.

Zaliczenia praktyki przewidzianej w programie studiów na kierunku *Prawo* dokonuje Opiekun praktyk na podstawie dziennika praktyk. Kryterium zaliczenia jest uczestniczenie w praktykach i pozytywna opinia Opiekuna praktyk.

Zaliczenie seminarium zgodnie z Regulaminem Studiów następuje po przygotowaniu i zaakceptowaniu przez promotora pracy dyplomowej. Ocena z seminarium wystawiana jest na podstawie analizy pracy Studenta na seminarium odzwierciedlającej opanowaną wiedzę, nabyte umiejętności i ukształtowane kompetencje społeczne. Drugą oceną uzyskiwaną przez Dyplomantów jest ocena ze złożenia i przygotowania pracy dyplomowej.

Szczegółowe zasady i kryteria oceny stopnia osiągania efektów uczenia się zostały określone w Kartach przedmiotów (syllabusach) poszczególnych zajęć, które są dostępne dla Studentów w BIP oraz na stronie internetowej Wydziału. Ponadto Regulamin Studiów nakłada na prowadzących zajęcia obowiązek poinformowania Studentów o zasadach zaliczenia i oceniania na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu.

System sprawdzania i oceny stopnia osiągania efektów uczenia się stosowany na kierunku *Prawo* jest przejrzysty, kompletny i zapewnia wiarygodność uzyskanych ocen. Powszechna dostępność Kart przedmiotów (syllabusów) powoduje, że Student przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych może zapoznać się z zaplanowanymi do uzyskania efektami uczenia się, jak i metodami ich weryfikacji.

Zapewniona jest możliwość weryfikacji uzyskanej oceny. Wykładowcy mają obowiązek udostępniać prace egzaminacyjne i zaliczeniowe Studentom w celu zapoznania się ze sposobem, w jaki zostały one ocenione oraz wyjaśnienia pojawiających się wątpliwości. Przejrzystość, wiarygodność oraz rzetelność systemu weryfikowania efektów uczenia się oceniana jest przez Studentów w wypełnianych po zakończeniu zajęć ankietach dotyczących poszczególnych zajęć i osób je prowadzących.

Student ma prawo zgłosić zastrzeżenie, co do prawidłowości przeprowadzonego zaliczenia do Władz Wydziału. W tym przypadku Dziekan przeprowadza rozmowę z Pracownikiem, jak i Studentem na temat zaliczenia. Po wysłuchaniu argumentów obydwu stron, Dziekan podejmuje działania o charakterze zaradczym. W przypadku, gdy nie jest to możliwe Student, który nie zaliczył przedmiotu może wystąpić o zaliczenie komisyjne, które może polegać na sprawdzeniu i ocenie prac zaliczeniowych, projektowych, sprawozdań Studenta, kontroli jego wiedzy lub umiejętności. Przy zaliczeniu komisyjnym mają zastosowanie postanowienia § 36 Regulaminu Studiów. Wniosek do Dziekana Wydziału o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego, należy złożyć nie później niż w drugim dniu roboczym od daty ogłoszenia wyników egzaminu lub daty przeprowadzenia kwestionowanego egzaminu, przedstawiając uzasadnienie zarzutów. W przypadku uznania zasadności zarzutów, Dziekan zarządza

przeprowadzenie egzaminu ustalając jego tryb i formę – egzamin pisemny lub ustny – i powołuje komisję egzaminacyjną. **Egzamin komisyjny** odbywa się w terminie trzech dni roboczych od daty wydania zarządzenia o jego przeprowadzeniu. W skład komisji przeprowadzającej egzamin komisyjny wchodzi: Dziekan lub Prodziekan jako przewodniczący, egzaminator, który przeprowadzał poprzedni egzamin – nie może przewodniczyć komisji, specjalista z zakresu przedmiotu objętego egzaminem (posiadający dorobek naukowy lub artystyczny związany z dyscypliną naukową lub artystyczną odpowiadającą danemu przedmiotowi lub posiadający doświadczenie zawodowe odpowiadające zakresowi danego przedmiotu) wyznaczony przez Dziekana, przedstawiciel Studentów. Egzamin komisyjny odbywa się przed komisją w pełnym składzie. W egzaminie może brać udział obserwator wskazany przez Studenta. Wynik egzaminu komisyjnego jest ostateczny. W przypadku, gdy zastrzeżenia Studenta dotyczą egzaminu pisemnego, egzamin komisyjny może polegać na komisyjnym sprawdzeniu i ponownej ocenie pracy egzaminacyjnej.

7. dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,

Szczegółowe metody sprawdzania i oceniania przedmiotowych efektów uczenia się zawarte są w Kartach przedmiotów (sylabusach). Określają one, które z efektów uczenia się podlegają weryfikacji w ramach wykładu, ćwiczeń lub konwersatorium. Wskazują też sposób przeprowadzania egzaminu lub zaliczenia na ocenę. Student ma możliwość poznać te metody i zasady przed rozpoczęciem zajęć, o zagadnieniach tych jest informowany także na pierwszych zajęciach w danym semestrze roku akademickiego.

Student nabywa kompetencje z języków w ramach lektoratu z języka obcego do wyboru 1 z 3 języków (angielski, niemiecki, rosyjski). Stosowane w ramach przedmiotu metody kształcenia, takie jak analiza tekstów, prezentacje multimedialne, referaty, konwersacje, słuchowiska, pogadanki pozwalają na uzyskanie kompetencji językowych. Student nabywa umiejętności językowe w zakresie: wyszukiwania, analizowania i użytkowania informacji ze źródeł w języku obcym na poziomie B2+ oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii związanej z terminologią prawniczą (K_UK14); komunikowania się, tworząc spójne wypowiedzi ustne i pisemne, w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, używając specjalistycznego języka, ze szczególnym uwzględnieniem języka prawniczego, a w debacie przedstawiać, oceniać różne stanowiska a także dyskutować o nich) (K_UK16); planowania, organizowania i kierowania pracą zespołu oraz współdziałania w grupie posługując się językiem obcym na poziomie B2+ oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii związanej z terminologią prawniczą, przyjmując w niej różne role (K_UO17).

Ponadto Studenci po zakończeniu lektoratu z języka obcego mają w grupach przedmiotów do wyboru istnieje możliwość wyboru wykładu w języku obcym. Przedmioty odbywają się w grupach zajęć w blokach przedmiotów specjalistycznych.

Zaliczenia praktyki przewidzianej w programie studiów na kierunku *Prawo* dokonuje Opiekun praktyk na podstawie dziennika praktyk. Kryterium zaliczenia jest uczestniczenie w praktykach i pozytywna opinia Opiekuna praktyk. Praktyka może odbywać się u wybranego przez Studenta przedsiębiorcy, instytucji czy organizacji, w kraju lub za granicą, której profil działania umożliwia Studentowi zrealizowanie ogólnych celów praktyki, odpowiada charakterowi studiów na kierunku *Prawo* oraz Pracodawca potwierdzi możliwość osiągnięcia zakładanych dla praktyki efektów uczenia się. W tym celu Pracodawca powinien zaakceptować Ramowy Program praktyk ustalony dla kierunku *Prawo*. Zaświadczenie o odbyciu praktyki wraz z opinią Pracodawcy potwierdza, że zostały zaakceptowane i zrealizowane efekty uczenia się ustalone w Programie. Ramowy Program praktyk może zostać uszczegółowiony i dostosowany do specyfiki działalności danej jednostki organizacyjnej.

8. dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, ze wskazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,

-nie dotyczy

9. spełnienia reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

- nie dotyczy

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny Programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	- nie dotyczy, kierunek nie podlegał ocenie	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

1. Jednolite zasady rekrutacji dla różnych cykli kształcenia.
2. Wdrożona i przyjęta procedura rekrutacji w ramach potwierdzenia efektów uczenia się.
3. Spójne i przejrzyste zasady weryfikacji efektów uczenia się.
4. Przejrzyste zasady dyplomowania.
5. Szeroka baza możliwości wyboru promotorów zgodnie z preferencjami studentów.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kompetencje dydaktyczne wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku *Prawo* oraz ich doświadczenie praktyczne i kwalifikacje, w tym dorobek naukowy, są adekwatne do realizowanego Programu, co zapewnia osiągnięcie przez Studentów zakładanych efektów uczenia się.

1. liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja),

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich WPiA spełnia wymogi prawa określone dla kierunku *Prawo*, jako studiów o profilu praktycznym, a ich proporcja jest właściwa w stosunku do liczby Studentów ocenianego kierunku (w bieżącym roku akademickim: 116 Studentów na studiach stacjonarnych), przez co umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Na ocenianym kierunku ogółem w proces dydaktyczny zaangażowanych jest 34 nauczycieli akademickich. W głównej mierze są to osoby zatrudnione na WPIA (24 osoby na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy i 4 osoby na umowę cywilno-prawną), przy wsparciu specjalistów z innych Wydziałów Uczelni z liczbie 6 osób). Łącznie: 1 Pracownik z tytułem profesora, 8 Pracowników ze stopniem doktora habilitowanego – zatrudnionych na stanowisku profesora UTH Rad., 20 Pracowników ze stopniem doktora oraz 5 Pracowników z tytułem zawodowym magistra. Zajęcia na WPIA prowadzone są przez Pracowników reprezentujących: nauki prawne (30 osób), nauki o polityce i administracji (1 osoba), nauki ekonomii i finansach (1 osoba), nauki o zarządzaniu i jakości (1 osoba) oraz językoznawstwo (1 osoba).

Przydział zajęć odbywa się zgodnie z Procedurą obsady zajęć dydaktycznych i organizacji systemu kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Technologiczno – Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, stanowiącą załącznik nr 5 do Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji UTH Radom (**Załącznik nr 20**) przyjętego Zarządzeniem Dziekana WPIA nr 4/2020/WPIA z dnia 15 maja 2020 r. w sprawie: przyjęcia Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji (**Załącznik nr 21**).

Zgodnie z powyższymi regulacjami wewnętrznymi, **kryteriami obsady zajęć są: wykształcenie** (stopień i tytuł we właściwej dyscyplinie), **dorobek naukowy, dorobek badawczy oraz doświadczenie praktyczne**. Należy zauważyć, że **znacząca grupa nauczycieli akademickich zatrudnionych na WPIA posiada doświadczenie praktyczne**. Są to czynni zawodowo radcy prawni, adwokaci, sędziowie, pracownicy administracji publicznej rządowej, jak i samorządowej.

Wszyscy nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia ze Studentami na kierunku *Prawo* posiadają **kwalifikacje zgodne z dyscypliną wiodącą** oraz odpowiedni, aktualny i udokumentowany dorobek naukowy, a także doświadczenie zawodowe. Zakres tematyczny publikacji naukowych Pracowników WPIA, tematyka prowadzonych badań naukowych oraz doświadczenie zawodowe są zgodne z tematyką prowadzonych zajęć, co gwarantujące wysoki poziom zajęć dydaktycznych. Dysponują oni właściwym przygotowaniem do pracy dydaktycznej, co jest widoczne w sposobie prowadzenia zajęć, który zapewnia realizację programu studiów oraz uzyskanie efektów uczenia się w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk prawnych. Charakterystyka dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych kadry prowadzącej zajęcia na kierunku *Prawo* znajduje się w **Załączniku nr 5**.

Warto zaznaczyć, że od utworzenia samodzielnego WPIA, rozwija się on dynamicznie o czym świadczy fakt, że Pracownicy Wydziału wypracowali 7 873,02 punktów. Należy w tym miejscu podkreślić, że ilość zdobywanych punktów ma tendencję wzrostową (w 2019 r. – 1 777,43; w 2020 r. – 2 151,60; w 2021 r. – 3 943,99 punktów), co oznacza, że ilość wysoko punktowanych publikacji ciągle rośnie. **Ma on istotny wymiar w skali całej Uczelni w dyscyplinach społecznych i humanistycznych, czego efektem było uzyskanie kategorii B+.**

O jakości prac naukowych realizowanych na WPIA świadczą **nagrody i wyróżnienia**, jakie uzyskali nauczyciele akademicy Wydziału, w tym m.in. medale: im. Edwarda Abramowskiego za wybitne osiągnięcia w polityce społecznej (było to specjalne wyróżnienie z okazji 100-lecia Polityki Społecznej), kilkakrotne wyróżnienia w kategorii prac badawczych w Konkursie na Najlepszą Pracę Badawczą z Zakresu Spółdzielczości, wyróżnienie za wkład w rozwój prawa samorządu terytorialnego, a także przyznane przez Prezydenta RP odznaki za długoletnią służbę. Na podkreślenie zasługuje również uzyskanie przez jednego z Pracowników Wydziału prestiżowej nagrody „Feniks” za monografię pt. „Osoba, społeczność, demokracja. W poszukiwaniu personalistycznych podstaw władzy społecznej”. Nagroda została przyznana przez Stowarzyszenie Wydawców Katolickich. Wielu Pracowników docenianych jest corocznie również przez JM Rektora, który przyznaje nagrody za osiągnięcia naukowe.

Na podkreślenie zasługują również kompetencje Pracowników WPIA w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, co było pozytywnie ocenione podczas zajęć zdalnych prowadzonych w trudnym czasie pandemii COVID-19. Wówczas wszystkie zajęcia prowadzone były w czasie rzeczywistym zgodnie z planem oraz w wymiarze przewidzianym w Programie Studiów **w trybie zdalnym z wykorzystaniem platformy MS Teams**. Zasady prowadzenia i dokumentowania

pracy zdalnej zostały określone w *Zarządzeniu Dziekana nr 21/2020/WPiA z dnia 22 września 2020 r. w sprawie: organizacji kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji w roku akademickim 2020/2021 (Załącznik nr 22)*.

Platforma *MS Teams*, pozwoliła nie tylko na bezpośredni kontakt wykładowcy ze Studentami podczas zajęć i konsultacji, lecz także na przekazywanie Studentom materiałów dydaktycznych oraz przeprowadzenie zaliczeń i egzaminów. Celem zapewnienia właściwej jakości obsługi systemu służącego do prowadzenia zajęć w trybie zdalnym, **wszyscy Pracownicy Wydziału przeszli odpowiednie szkolenia na początku roku akademickiego 2020/2021**. Dodatkowe szkolenia w zakresie przygotowywania testów i egzaminów przy pomocy *MS Teams* zostały przeprowadzone przed zimową sesją egzaminacyjną.

Realizacja zajęć w tym okresie była na bieżąco monitorowana przy wykorzystaniu kilku mechanizmów kontroli. Pierwszym z nich był obowiązek dołączenia przez wszystkich Pracowników prowadzących zajęcia do każdego zespołu na platformie *MS Teams* Dziekana i Prodziekana oraz Kierownika Katedry, którzy mieli możliwość bezpośredniego sprawdzania systematyczności i jakości prowadzonych zajęć. Kolejną formą kontroli był obowiązek udokumentowania faktu prowadzenia zajęć przy użyciu metod pracy na odległość w postaci złożenia tabelarycznego sprawozdania z wykonania zajęć, według wzoru, który stanowił załącznik nr 1 do *Zarządzenia Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 22 września 2020 r. nr 21/2020/WPiA w sprawie: organizacji kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji w roku akademickim 2020/2021 (Załącznik nr 22)*. Sprawozdania z pracy zdalnej przesyłane były na bieżąco do Sekretariatu Dziekana do 15 dnia miesiąca za poprzedni miesiąc prowadzenia zajęć, po czym następowało ich sprawdzenie i akceptacja przez Władze Wydziału. Dodatkową formą kontroli przeprowadzenia zajęć był **elektroniczny Program Dziekanat 10 firmy PCG Academy**, który zapewnia obsługę procesu dydaktycznego w Uczelni. Umożliwia on administrowanie dydaktyką, tworzenie Kart DN, czyli obciążeń dydaktycznych Pracowników, elektroniczne tworzenie planu zajęć i wprowadzanie ewentualnych zmian w planie podczas nieobecności prowadzącego zajęcia. W programie tym odnotowywane są terminy wszystkich zajęć, w tym zmiany terminów ich przeprowadzenia, co umożliwia bieżącą weryfikację przeprowadzenia zajęć zgodnie z planem. Kolejną formą kontroli jakości zajęć są hospitacje zajęć dydaktycznych. Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w Kryterium 10 Raportu.

Inną istotną formą aktywności **WPiA**, poza działalnością dydaktyczną, są **działania promujące oceniany kierunek studiów i kulturę prawną**. Wykorzystywane są w tym celu zarówno metody tradycyjne, jak i elektroniczne. Kierunki realizowane na WPiA, w tym również kierunek *Prawo*, są regularnie promowane w lokalnej prasie i telewizji. Widocznym obszarem aktywności eksperckiej są wystąpienia Pracowników WPiA w programie Ambasady Budownictwa, za pośrednictwem którego dzielą się wiedzą i doświadczeniem praktycznym m.in. z zakresu prawa budowlanego, planowania przestrzennego, czy rewitalizacji. Formą promocji WPiA są również wywiady udzielane przez Pracowników Wydziału na tematy merytoryczne z zakresu ich specjalności, w określonych dziedzinach prawa. W tym celu Wydział przygotował i przekazał do lokalnych mediów **listę ekspertów pracujących na WPiA**, którzy są gotowi wypowiadać się na tematy interesujące i istotne dla obywateli (**Załącznik nr 23**). Ważnym narzędziem promowania Wydziału oraz jego działalności dydaktycznej i naukowej są publikowane w prasie krótkie teksty przybliżające zagadnienia związane z treściami merytorycznymi realizowanymi na prowadzonych kierunkach studiów.

Dodatkowo WPiA nawiązała ścisłą współpracę z liceami ogólnokształcącymi działającymi na terenie Radomia i okolic w ramach projektu „**Klasa pod patronatem Wydziału Prawa i Administracji**” (**Załącznik nr 24**) *ZARZĄDZENIE Dziekana WPiA nr 8/2019/WPiA, z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie: powołania Koordynatorów Projektu „Klasa pod patronatem Wydziału Prawa i Administracji” oraz ZARZĄDZENIE Dziekana WPiA nr 2/2020/WPiA z dnia 20 grudnia 2020 r. w sprawie: powołania Koordynatorów Projektu „Klasa pod patronatem Wydziału Prawa i Administracji”*.

Celem projektu, którym objęte są **klasy dziesięciu szkół ponadpodstawowych**, jest edukacja uczniów szkół średnich w zakresie nauk prawnych oraz nauk o polityce i administracji, szerzenie wiedzy prawniczej, a także kształtowanie właściwych postaw obywatelskich wśród uczniów. W ramach przedmiotowego projektu, WPiA prowadzi, dla uczniów szkół, zajęcia zarówno w szkole objętej

patronatem, jak i na Wydziale Prawa i Administracji. Dodatkowo, ideą tej współpracy jest opiniowanie i ewaluacja programów uczenia się. Uczniowie klas objętych patronatem mogą uczestniczyć w zajęciach dydaktycznych prowadzonych na WPIA, w wydarzeniach i imprezach naukowych oraz popularno-naukowych organizowanych przez WPIA. Otrzymują również informacje na temat oferty edukacyjnej, a także warunków rekrutacji, mogą być włączani w działalność funkcjonujących przy Wydziale organizacji studenckich i kół naukowych. Potwierdzeniem nawiązania współpracy jest podpisanie umowy. Wykaz szkół ponadpodstawowych, z którymi WPIA nawiązał ww. współpracę określa **Załącznik nr 25**.

Inną formą popularyzacji ocenianego kierunku jest **cykliczna organizacja Dni Otwartych UTH Radom**, podczas których przyszli Studenci mogą zapoznać się z ofertą dydaktyczną ocenianego kierunku, również w bezpośrednich rozmowach ze Studentami i wykładowcami. Szczegółowe informacje o kierunkach realizowanych na WPIA, w tym o kierunku *Prawo*, umieszczone są na stronie internetowej UTH Radom (www.rekrutacja.uniwersytetradom.pl) i na stronie WPIA oraz w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, YouTube). Podobnie za pomocą mediów społecznościowych prowadzona jest bieżąca komunikacja z kandydatami na studia i Studentami.

Dobłą formą promocji ocenianego kierunku jest również **organizacja konferencji, seminariów i spotkań z praktykami**, których uczestnikami są Studenci i uczniowie klas średnich z lokalnych liceów ogólnokształcących.

2. obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez Studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera).

Nauczyciele akademicki zatrudnieni na WPIA posiadają kwalifikacje zgodne z ocenianym kierunkiem studiów. Dobór kadry dydaktycznej jest zgodny z przepisami Ministra Edukacji i Nauki oraz z uregulowaniami wewnętrznymi (*Procedura obsady zajęć dydaktycznych i organizacji systemu kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Technologiczno – Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, Załącznik nr 5 do Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji UTH Radom – Załącznik nr 20*).

Prace dyplomowe i publikacje naukowe Studentów wpisują się w profil naukowo-badawczy WPIA. Pracownicy Wydziału prowadzą seminaria dyplomowe zgodnie z tematyką podejmowanych przez siebie badań naukowych i specjalnością. Na WPIA funkcjonuje aktywnie pięć kół naukowych: SKN Administratywistów „SKAUTH”, SKN Prawników „SAPERE AUDE”, SKN Prawa Konstytucyjnego „PRO BONO”, SKN „Klinika Prawa” oraz SKN Kultury i Sztuki „Nowy Świat”. W ramach ich działalności Studenci uczestniczą w konferencjach naukowych, podczas których przedstawiają referaty i odczyty, czynnie włączają się też w organizowanie konferencji naukowych i kulturowych. Przygotowują również pod opieką Pracowników naukowych Wydziału artykuły naukowe, które następnie publikowane są w czasopiśmie i monografiach naukowych. Wykaz dorobku Studentów stanowi **Załącznik nr 26**.

Należy przy tym zauważyć, że aktywność Studentów w zakresie pisania artykułów jest wynikiem zaangażowania Pracowników Wydziału, którzy prowadzili szkolenia dla Studentów z zakresu przygotowywania artykułów naukowych oraz metodologii badań naukowych. W ramach zajęć z zakresu metodologii nauk prawnych Studenci poznają metodykę prowadzenia badań naukowych. Kompetencje w zakresie opracowywania prac badawczych Studenci nabywają także w ramach zajęć z zakresu przygotowania prac dyplomowych tj. proseminarium oraz metodologii nauk prawnych.

Oprócz pracy naukowej, Pracownicy Wydziału przywiązują dużą uwagę do rozwoju kulturowego naszych Studentów poprzez organizowanie wspólnych wyjść do kina, teatru, czy też na wystawy, co pozwala oprócz wymiaru naukowego poszerzać horyzonty Studentów i obcować z kulturą i sztuką.

Na podkreślenie zasługuje również fakt, że **w gronie wykładowców, którzy prowadzą zajęcia na kierunku Prawo znajdują się w znacznej mierze osoby, które dysponują bogatym doświadczeniem praktycznym.** Osoby te poza pracą naukową aktywnie wykonują zawody prawnicze, są czynnymi radcami prawnymi, adwokatami i sędziami). Część wykładowców pracuje również w strukturach administracji publicznej oraz współpracuje z organizacjami pozarządowymi, Sejmem i Senatem, samorządami zawodowymi (m.in. radcowskim i adwokackim).

W tym aspekcie **warto podkreślić bogate i różnorodne doświadczenie praktyczne Pracowników WPIA**, które przejawia się m.in. w pracy w Radzie Legislacyjnej przy Prezisie Rady Ministrów; członkostwie w Zespole Ekspertów Prawnych Fundacji im. Stefana Batorego; w pracy jako Ekspert Biura Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu RP; pełnienie funkcji pełnomocnika procesowego reprezentującego Krajową Radę Radców Prawnych, występującej w charakterze interwenienta ubocznego w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu w sprawie Uniwersytet Wrocławski vs Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych [REA] (C-515/17P i C-561/17P; w przygotowywaniu opinii i ekspertyz na zamówienie Ośrodka Badań Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych; występowaniu jako członek Zespołu Ekspertów ds. Kontroli Konstytucyjności Prawa przy Marszałku Senatu X Kadencji; członkostwo w Radzie Naukowej Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego; członkostwo w Radzie Nadzorczej Zakładów Mechanicznych Tarnów S.A.; pełnienie obowiązków Dyrektora Wydziału Zarządzania Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Radomiu; pełnienie funkcji mediatora w postępowaniach cywilnych i gospodarczych. Szczegółowy wykaz tego doświadczenia stanowi **Załącznik nr 4**.

Prowadzenie studiów na kierunku *Prawo* jako profilu praktycznego opiera się nie tylko na zaangażowaniu w proces dydaktyczny kadry akademickiej o bogatym doświadczeniu zawodowym, ale i na wykorzystywaniu odpowiedniej infrastruktury. Jej istotnym elementem jest m.in. **utworzenia sali rozpraw**, na której Studenci mają możliwość zdobywać praktyczne umiejętności przygotowując się do pracy w zawodzie sędziego, prokuratora, radcy prawnego, czy adwokata. Sala rozpraw została utworzona w 2021 r. i służy Studentom nie tylko podczas zajęć, lecz także do organizowania konkursów na najlepszą symulację rozprawy. Konkurs taki został zorganizowany na przeprowadzenie rozprawy w sprawie karnej, w dniu 6 maja 2022 r., podczas którego studenci wykazali się profesjonalizmem w zakresie przeprowadzenia symulacji rozprawy.

Utworzona sala rozpraw stanowi wierne odwzorowanie sali rozpraw znajdującej się w sądach, co widoczne jest na poniższym zdjęciu.

Zródło: www.cozadzien.pl (dostęp dnia: 05.10.2022 r.).

Wysoką jakość prowadzonych zajęć na kierunku *Prawo* na WPIA potwierdzają **bardzo dobre wyniki egzaminów na aplikacje prawnicze Absolwentów ocenianego kierunku. Już w momencie opuszczenia WPIA przez pierwszych Absolwentów, wyniki te już dwukrotnie przekroczyły próg 60 % zdawalności.** Powodem do szczególnej dumy jest fakt, że jedna z Absolwentek Wydziału zdająca na aplikację notarialną uzyskała najlepszy wynik w Izbach Warszawskiej i Lubelskiej. Jest to niewątpliwie znaczące osiągnięcie nowoutworzonego Wydziału i kierunku. Warto zauważyć, że według raportu Ministerstwa

Sprawiedliwości z 2020 r., **WPiA UTH Radom, w kategorii zdawalności Absolwentów na wybrane aplikacje prawnicze znalazł się w czołówce wśród małych uczelni w Polsce.** Powyższe jest niewątpliwie zasługą Studentów, ale też wykładowców-praktyków WPiA, którzy wspierają swoją wiedzą i doświadczeniem zawodowym Studentów w przygotowaniu się do egzaminów na aplikacje m.in. w ramach zajęć dedykowanych Studentom w tym celu.

W działalność naukową WPiA skutecznie włączani są Studenci ocenianego kierunku m.in. poprzez członkostwo w Studenckich Kołach Naukowych oraz udział w ogólnopolskich konferencjach naukowych organizowanych przez WPiA UTH Rad., jak i inne uczelnie. Wynikiem działalności Kół Naukowych są nie tylko publikacje naukowe, ale także poszerzanie horyzontów poznawczych ich uczestników oraz nawiązywanie współpracy z kołami studenckimi z innych uczelni.

Należy w tym miejscu podkreślić również **dające się zaobserwować zwiększenie aktywności w zakresie organizowania konferencji naukowych**, które są dodatkowym forum dla prezentacji rezultatów prowadzonych badań naukowych. Wielką aktywność w tym zakresie wykazują Studenci ocenianego kierunku *Prawo*, o czym świadczą liczby dotyczące konferencji zorganizowanych z udziałem Studentów, jak i liczba przygotowanych i wygłoszonych referatów podczas ogólnopolskich konferencji (w latach 2017-2022: 28 konferencji, ponad 100 wygłoszonych referatów, ponad 50 artykułów naukowych). Szczegółowy wykaz osiągnięć Studentów stanowi **Załącznik nr 26**.

Na podkreślenie zasługują też inne **sukcesy Studentów WPiA**, którzy: byli stypendystami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (w latach 2015-2020, Minister przyznał naszym Studentom 21 stypendiów za wybitne osiągnięcia w nauce), byli też czterokrotnie Finalistami konkursu Studencki Nobel, organizowanego przez Niezależne Zrzeszenie Studentów w kategorii nauki społeczno- ekonomiczne. Dwoje Studentów WPiA UTH Radom było również laureatami konkursu międzynarodowego: *Polityka zmian czy destabilizacji. UE a kwestia bezpieczeństwa. Prognozy i innowacyjne rozwiązania*. Natomiast jeden ze Studentów, podobnie jak kilkakrotnie w poprzednich latach inni, był najlepszym Studentem w Polsce w dziedzinie nauk ekonomicznych i prawnych, a obecnie jest Pracownikiem WPiA, przygotowującym rozprawę doktorską.

Studenci kierunku *Prawo* zachęceni są do wyťažonej pracy podczas studiów oraz podczas przygotowania prac dyplomowych. Najbardziej aktywni i najlepsi studenci byli zawsze zauważani przez Władze Wydziału, które doceniały ich trud i zaangażowanie. Należy jako przykład podać chociażby przyznawanie **dyplomów uznania dla najlepszych Studentów (Absolwentów)**, którzy w trakcie studiów uzyskali najlepsze wyniki w nauce oraz czynnie angażowali się w działalność istniejących na Wydziale Kół Naukowych i organizacji studenckich. Dodatkowo na WPiA organizowany jest **konkurs na najlepszą pracę dyplomową zrealizowaną i obronioną m.in. na kierunku Prawo**. Celem przedmiotowego konkursu jest z jednej strony uhonorowanie jakości pracy Studentów, z drugiej zaś chęć promocji ich osiągnięć naukowych. Pierwszy taki konkurs został przeprowadzony w roku akademickim 2021/2022 według zasad wskazanych w Regulaminie konkursu, który stanowi **Załącznik nr 27**. Tradycja organizowania takiego konkursu jest kontynuowana. Aktualnie prowadzona jest jego druga edycja.

Studenci kierunku Prawo włączani są również w działalność badawczą i organizacyjną Wydziału. W roku akademickim 2019/2020 na WPiA zorganizowano **Konkurs wiedzy o prawie** na temat profesji prawniczych w Polsce, w którym wzięło udział 172 uczniów z 16 szkół ponadpodstawowych. Organizacja konkursu wymagała zaangażowania Studentów, którzy chętnie włączyli się w przygotowanie konkursu oraz w sprawdzanie testów konkursowych.

3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową,

Wszyscy etatowi nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku *Prawo* zatrudniani są na stanowiskach badawczo-dydaktycznych, co już samo w sobie determinuje łączenie działalności naukowej z aktywnością dydaktyczną.

Zatrudnieni na WPiA nauczyciele akademicki z powodzeniem łączą pracę dydaktyczną i naukową z działalnością zawodową. W ocenianym okresie dorobek naukowy nauczycieli akademickich WPiA

zwiększył się odpowiednio o: 35 monografii naukowych i podręczników oraz 103 rozdziały w monografiach i podręcznikach, a także 101 artykułów w czasopismach naukowych. Należy przy tym podkreślić, że **systematycznie wzrasta liczba publikacji w językach obcych**. Opracowania te wydawane są w prestiżowych wydawnictwach krajowych i zagranicznych takich jak: C.H. Beck, Wolters Kluwer, KUL, Spatium, CeDeWu, Lexis Nexis, Difin, UNIWERSYTETU ŁÓDZKIEGO, UMCS, PWN, E D P SCIENCES, DE GRUYTER MOUTON/ WALTER DE GRUYTER & CO/ WALTER DE GRUYTER GMBH/VERSITA/ VERSITA LTD.

Publikacje naukowe Pracowników WPiA są dowodem na prowadzenie badań naukowych ściśle odpowiadających obszarowi wiedzy oraz kształcenia, do którego przyporządkowany został kierunek *Prawo*, a także w dziedzinie nauki oraz dyscyplinie, do których odnoszą się efekty uczenia się. Prowadzone badania naukowe realizowane są w trybie badań indywidualnych oraz zespołowych, przy udziale Pracowników naukowych innych Wydziałów UTH Radom oraz innych uczelni, a także Studentów.

Efekty tych badań wykorzystywane są na bieżąco w pracy dydaktycznej prowadzonej na WPiA (w ramach wykładów oraz seminariów i proseminariów), co potwierdza zgodność przedmiotu badań naukowych z obszarem naukowo-dydaktycznym kierunku *Prawo*.

Zdecydowana większość Pracowników WPiA, poza pracą dydaktyczną i naukową, **wykonuje zawód adwokata, radcy prawnego lub sędziego**. Na 24 osoby z wykształceniem prawniczym, 11 osób jest radcami prawnymi, 3 osoby adwokatami i 2 osoby sędziami, zaś jedna osoba jest na aplikacji radcowskiej. Powyższa struktura kadrowa gwarantuje wysoki poziom praktycznego przygotowania Absolwentów kierunku *Prawo* do wykonywania zawodu prawniczego w przyszłości. **Doświadczenie to wykorzystywane jest w przygotowywanych publikacjach naukowych, które mają wymiar nie tylko teoretyczny, ale i praktyczny**. Doświadczenie zawodowe daje także możliwość wdrażania w ramach realizowanych warsztatów, ćwiczeń i konwersatoriów praktycznych umiejętności u Studentów. Przejawem tego faktu jest m.in. **wysoka ocena praktyk zawodowych Studentów przez pracodawców, a także wysoka zdawalność na aplikacje prawnicze (przekraczająca 60%)**.

Praktyka zawodowa nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku *Prawo* jest bardzo pozytywnie oceniana przez Władze Wydziału i Uczelni, które uznają ten fakt za istotny czynnik doskonalenia procesu kształcenia, pozwalający na dostosowanie przekazywanych w ramach zajęć dydaktycznych treści i wiedzy do potrzeb i oczekiwań pracodawców oraz umożliwiający płynne kontynuowanie nauki w ramach przygotowania do wykonywania zawodów prawniczych. Uwypukleniem relacji środowisk prawniczych jest również współpraca w ramach corocznej konferencji Radomskie Spotkania Prawników (o której więcej w Kryterium 6 Raportu).

Pracownicy WPiA reprezentują też Wydział w różnych stowarzyszeniach naukowych pełniąc w nich niejednokrotnie czołowe funkcje. Należy w tym miejscu wskazać na członkostwo m.in. w następujących Stowarzyszeniach: Edukacji Administracji Publicznej (SEAP); Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL; Polskie Stowarzyszenie Ubezpieczenia Społecznego; im. Profesora Zbigniewa Hołdy (ochrona Praw Człowieka); Radomskie Stowarzyszenia Prawników; *Deutsch Polnische Juristische Vereinigung*, *Sport and Recreation Law Association*, *Internacional Sport Law Asociation*, Polskie Stowarzyszenie Prawa Europejskiego; Stowarzyszenie Prawa Międzynarodowego; Polskie Stowarzyszenia Prawa Sportowego; Radomskie Towarzystwo Naukowe; Prawników Agrarystów; Towarzystwo Polityki Społecznej; Polskie Towarzystwo Filozoficzne.

4. założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym Studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry,

Profil kadry do prowadzenia zajęć dydaktycznych na kierunku *Prawo* **jest zgodny z właściwymi rozporządzeniami MEiN**. Odpowiednia obsada zajęć jest zapewniona przez zatrudnianie nauczycieli akademickich z uwzględnieniem zgodności dorobku naukowego, doświadczenia zawodowego i kompetencji dydaktycznych z dyscyplinami naukowymi oraz projektami badawczymi, z którymi zajęcia są powiązane.

Prowadzona na WPIA polityka kadrowa oparta jest na założeniu zgodności jej efektów z relewantnymi przepisami prawa, a tym samym ma na celu pozyskanie wykwalifikowanej kadry badawczo-dydaktycznej niezbędnej do realizacji programów studiów i w tym zakresie koresponduje z polityką kadrową prowadzoną na Uczelni. Priorytetem tej polityki jest zatrudnianie do pracy naukowo-dydaktycznej najlepszych kandydatów, wspieranie ich rozwoju i doskonalenia kompetencji oraz wyróżnianie Pracowników za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Zasady i tryb przyznawania nagród określa właściwy Regulamin stanowiący **Załącznik nr 29**.

Rekrutacja kadry odbywa się w drodze otwartych konkursów, o których informacje publikowane są każdorazowo na stronie internetowej Uczelni, co pozwala na zatrudnianie wysoko wykwalifikowanej kadry badawczo-dydaktycznej, legitymującej się odpowiednimi kwalifikacjami i doświadczeniem praktycznym. Przy ocenie kadry brane są pod uwagę m. in.: wykształcenie, perspektywy rozwoju, dorobek naukowy, doświadczenie w pracach naukowo-badawczych, doświadczenie zawodowe, a także doświadczenie i osiągnięcia dydaktyczne oraz znajomość języków obcych (**Załącznik nr 30**).

W skład komisji konkursowej, której celem jest wybranie osoby spełniającej w najwyższym stopniu wymogi stawiane kandydatom wchodzi: Dziekan, Prodziekan, Kierownik Katedry, w której ma być zatrudniony nowy Pracownik oraz Pracownik Wydziału, co najmniej ze stopniem doktora.

W procesie doboru kadry istotne są także opinie Interesariuszy Zewnętrznych. Do prowadzenia zajęć dydaktycznych na WPIA angażowani są przedstawiciele środowisk prawniczych m.in. sędziowie, adwokaci, radcy prawni, co ma bardzo istotne znaczenie dla praktycznego przygotowania Studentów do wykonywania zawodów prawniczych. Potwierdzeniem prawidłowego przygotowania Studentów w tym zakresie są wyniki Absolwentów WPIA podczas egzaminów na aplikacje prawnicze. **Należy w tym miejscu podkreślić wysoką zdawalność tych egzaminów, która w roku 2020 wyniosła ponad 60,00%,**

Podstawę racjonalnej polityki kadrowej i optymalizacji zatrudnienia na UTH stanowi **okresowa ocena nauczycieli akademickich**. Obecnie podstawą do prowadzenia takiej oceny są postanowienia *Zarządzenia Rektora UTH Radom R-24/2020 z dnia 15 maja 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu oceny nauczycieli akademickich Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu na rok 2020 i lata następne* (**Załącznik nr 31**), które określają przejrzyste i czytelne kryteria oceny okresowej nauczycieli akademickich. Podczas wskazanej oceny brane są pod uwagę m.in. dorobek i osiągnięcia naukowe Pracownika oraz działalność dydaktyczna i organizacyjna. Ocena ta jest dwuetapowa – w pierwszej kolejności oceny dokonuje bezpośredni przełożony, a następnie właściwa komisja oceniająca.

Istotnym elementem oceny jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych są **wyniki ankiet studenckich** dokonywane zgodnie z przepisami wewnętrznymi Uczelni **Załącznik nr 32**, po zakończeniu każdego semestru. Studenci wypełniają anonimowe ankiety w systemie Wirtualna Uczelnia, w których oceniają zajęcia dydaktyczne. Wyniki ankiet przekazywane są każdemu Pracownikowi WPIA przez Kierownika Katedry, który dokonuje ich analizy i omawia z Pracownikiem swojej Katedry. Natomiast wnioski wpływające z analizy wszystkich ankiet przedstawia Wydziałowy Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia, prezentując raport dotyczący oceny zajęć dydaktycznych. **Ogólna ocena zajęć realizowanych na poszczególnych kierunkach upubliczniana jest poprzez opublikowanie jej na stronie internetowej Wydziału.**

Dodatkowo, zajęcia prowadzone na ocenianym kierunku przez nauczycieli akademickich i inne osoby podlegają ocenie przez Kierowników Katedr, zaś zajęcia prowadzone przez Kierowników Katedr przez Dziekana Wydziału **w formie hospitacji zajęć**, które przeprowadzane są zgodnie z planem hospitacji przyjętym na początku każdego roku akademickiego. Z każdej hospitacji sporządzany jest protokół zawierający ocenę prowadzonych zajęć. Procedura hospitacji stanowi **Załącznik nr 33**. W przypadku negatywnych komentarzy lub uwag pod adresem prowadzących zajęcia przeprowadzane są rozmowy z Pracownikami i podejmowane działania zaradcze.

Ponadto w ramach współpracy ze środowiskiem praktyków organizowane są **Radomskie Spotkania Prawników**, dotyczące teorii-dydaktyki-praktyki. Do udziału w zajęciach gościnnie na wykłady zapraszani

są także praktycy, którzy dzielą się swoim doświadczeniem praktycznym z pracy zawodowej. Dotychczas odbyły się trzy takie spotkania.

W celu uzupełnienia zajęć realizowanych na kierunku *Prawo* w zakresie zagadnień praktycznych angażowani są ponadto gościnnie eksperci z otoczenia społeczno-gospodarczego.

5. system wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych,

Podnoszenie kwalifikacji Pracowników jest priorytetem Władz Wydziału oraz Uczelni, które podejmują starania w zakresie wspierania i motywowania Pracowników w zakresie rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

Do środków motywujących w tym zakresie należy zaliczyć m.in. **wprowadzenie cyklicznych gratyfikacji finansowych dla najbardziej aktywnych naukowo Pracowników** (według kryteriów punktowych), jak również za zaangażowanie dydaktyczne i organizacyjne na rzecz WPiA. Wynikiem powyższego było przyznanie przez JM Rektora UTH Radom licznych nagród za szczególne osiągnięcia naukowe Pracowników Wydziału. W ocenianym okresie było to 24 nagrody indywidualne i 4 nagrody zespołowe. Zasady i tryb przyznawania nagród określa właściwy Regulamin stanowiący **Załącznik nr 29**.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że w ocenianym okresie **nastąpił rozwój kadry naukowej WPiA poprzez awanse Pracowników:** 1 habilitacja zakończona, 1 habilitacja w toku oraz 2 doktoraty w toku. Biorąc pod uwagę tak niewielką grupę Pracowników należy ocenić to pozytywnie.

Motyacją do podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez nauczycieli akademickich jest przyjęty **system wsparcia finansowego dla wewnętrznych jednostek organizacyjnych Wydziału i poszczególnych Pracowników prowadzących działalność badawczą**. W ramach tej działalności uruchamiane środki mają zaowocować zwiększeniem aktywności publikacyjnej Pracowników poza granicami kraju wzmacniając potencjał naukowy WPiA i promując go na zewnątrz.

Należy w tym miejscu wskazać, że podejmowane działania przynoszą wymierne efekty, nie tylko w ilości publikacji, ale też w zakresie podnoszenia kwalifikacji przez Pracowników w postaci **ukończenia przez Pracowników WPiA studiów podyplomowych** (m.in.: *Master of Laws, Executive Master of Business Administration*, kursów w Szkole Prawa Procesowego mec. Agaty Rewerskiej *Ad Exemplum*, zarządzania zasobami ludzkimi, studiów z zarządzania i biznesu, zarządzania i ewaluacji projektów, studium ochrony konkurencji). Ważnym szkoleniem, w którym uczestniczyli w ostatnim czasie wszyscy pracownicy WPiA jest **szkolenie z zakresu „Podstawy projektowania Uniwersalnego”** zrealizowanego w ramach projektu pt. „Projektowanie Uniwersalne w UTH Rad.” Nr WND-POWR.03.04.00-00-KP14/21 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Kolejną formą wspierania kadry są podpisywane **w ramach Programu Erasmus+** umowy umożliwiające krótkoterminowe pobyty dydaktyczne Pracowników WPiA oraz Pracowników z instytucji partnerskich. Poza tym, Władze Wydziału prezentują bardzo przychylną postawę wobec indywidualnych zgłoszeń Pracowników dotyczących wyjazdów na konferencje, krótkoterminowe staże oraz zapraszania gości zagranicznych, wyrażając na nie zgodę. Doświadczeni pracownicy naukowcy sprawują także opiekę naukową nad Studentami działającym w Kołach Naukowych.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia odpowiednie do celów dydaktycznych i badań kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniając prawidłową ich realizację i sprzyja zarówno stabilizacji zatrudnienia, jak i rozwojowi kadry.

W ramach rozwoju kadry należy też wskazać, że **WPiA dba o rozwój kadry zatrudniając najlepszych Absolwentów Wydziału**. W okresie sprawozdawczym zostały zatrudnione trzy osoby wyróżniające się osiągnięciami w nauce oraz aktywnością badawczą w Kołach Naukowych, a także zaangażowaniem w sprawy organizacyjne Wydziału i Uczelni. Obecnie są bardzo dobrze rokującymi Pracownikami, dwie osoby mają już zaawansowane prace doktorskie.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje również **zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, a także wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i formy pomocy ofiarom.**

W tym celu, na UTH Radom został powołany od r.a. 2020/2021 **Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania**. Celem powołania Pełnomocnika jest przeciwdziałanie dyskryminacji na Uniwersytecie, a także wdrożenie w tym zakresie działań systemowych o charakterze prewencyjnym, które będą realizowane poprzez: wprowadzenie procedur i standardów antydyskryminacyjnych, przeciwdziałanie występowaniu sytuacji naruszających zasadę równego traktowania Studentów, doktorantów i Pracowników Uniwersytetu, działalność edukacyjno-informacyjną w zakresie udzielania wsparcia osobom pokrzywdzonym, promowanie dobrych praktyk w zakresie kształtowania właściwych postaw i zasady równości.

Do zadań Pełnomocnika należy: wyznaczenie kierunków w zakresie równego traktowania, w tym przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie etniczne, wiek, orientację seksualną, wyznanie, stopień sprawności, a także status społeczno-ekonomiczny, diagnozowanie i monitorowanie przypadków nierównego traktowania i dyskryminacji, opracowanie procedury zgłaszania i reagowania na przypadki dyskryminacji, prowadzenie rejestru spraw w zakresie nierównego traktowania i dyskryminacji, przedstawianie Senatowi raz w roku do końca października sprawozdania ze swojej działalności. Sprawozdanie jest podstawą dla wdrażania w Uniwersytecie programów i działań mających przeciwdziałać praktykom dyskryminującym na Uczelni, prowadzenie akcji promocyjnych i edukacyjnych przeciwdziałających praktykom dyskryminacyjnym.

Pełnomocnik realizuje zadania poprzez: przygotowywanie dla Rektora propozycji i wniosków w sprawach rozwiązywania problemów powstałych w związku z zaistniałymi przypadkami dyskryminacji lub nierównego traktowania, przeprowadzanie rozmów wyjaśniających z osobami naruszającymi zasadę równego traktowania, informowanie kierowników jednostek organizacyjnych o zaistniałych przypadkach dyskryminacji, prowadzenie kampanii, konferencji i warsztatów związanych z dyskryminacją.

W UTH Radom została przyjęta **Procedura Antymobbingowa (Załącznik Nr 36)**, która: 1) ma na celu przeciwdziałanie zjawisku mobbingu, w rozumieniu art. 943 § 2 Kodeksu pracy, 2) określa zasady postępowania w przypadku podejrzenia zaistnienia działań mobbingowych, 3) określa konsekwencje wobec osób będących sprawcami mobbingu. Pracodawca zobowiązany jest podejmować wszelkie działania polegające na promowaniu zgodnych z zasadami współżycia społecznego zachowań w relacjach między Pracownikami, upowszechniać wiedzę na temat mobbingu i prowadzić działania interwencyjne w przypadku zaistnienia mobbingu. W przypadku uznania przez komisję antymobbingową skargi za zasadną, Rektor podejmuje działania zmierzające do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i przeciwdziałania ich powtórzeniu się, w tym w szczególności może: 1) nałożyć na mobbera karę upomnienia bądź nagany, 2) rozwiązać z mobberem stosunek pracy w przypadku stwierdzenia szczególnie rażących działań mobbingowych.

Na WPiA prowadzony jest także rejestr **skarg i wniosków**. Wzór rejestru stanowi **Załącznik nr 30**. Władze Wydziału niezwłocznie reagują na wszystkie skargi i podejmują działania wyjaśniające oraz zaradcze, w tym przeprowadzają rozmowy z każdą ze stron.

6. spełnienie reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

- nie dotyczy

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny Programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	- nie dotyczy, kierunek nie podlegał ocenie	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny Kryterium 4:

1. Dorobek naukowy, jak też kompetencje dydaktyczne wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku *Prawo*, jako fundament realizacji programu studiów oraz osiągnięcia przez Studentów zakładanych efektów uczenia się.
2. Doświadczenie praktyczne nauczycieli akademickich związane z wykonywaniem zawodów prawniczych.
3. Stałe podnoszenie kwalifikacji przez nauczycieli akademickich.
4. Dynamika rozwoju naukowego kadry WPiA i badań naukowych.
5. Systemowe instrumenty wsparcia finansowego najbardziej aktywnych naukowo Pracowników.
6. Zatrudnianie Pracowników naukowo-badawczych w oparciu o otwarte konkursy
7. Budowanie kadry w oparciu o własnych najzdolniejszych Absolwentów.
8. Tworzenie na Wydziale kultury pracy naukowej.
9. Aktywna rola Kół Naukowych i liczne osiągnięcia Studentów.
10. Udział Studentów w konferencjach ogólnopolskich i tworzenie sieci badawczych z innymi ośrodkami.
11. Prawidłowe przygotowanie Studentów do wykonywania zawodów prawniczych, co przejawia się w wynikach egzaminów na aplikacje (zdawalność na poziomie ponad 60%).
12. Wykładowcami WPiA są osoby, które wciąż doskonalą się wieloaspektowo.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji Programu studiów oraz ich doskonalenie

1. *stan, nowoczesności, rozmiar i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinie /dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany,*

Wydział Prawa i Administracji UTH Radom mieści się w budynku przy ul. Chrobrego 31 w Radomiu. W jego bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się Biblioteka Główna, Hala Sportowa oraz domy studenckie

Zajęcia dydaktyczne, poza zajęciami z wychowania fizycznego, prowadzone są w budynku WPiA. W gmachu zlokalizowana jest także księgarnia z podręcznikami akademickimi, punkt ksero, sala rozpraw oraz bufet, w którym można spożyć ciepły posiłek.

Łączna powierzchnia zabudowy wynosi **5 015 m²**. Łączna powierzchnia przeznaczona do celów dydaktycznych wynosi **2 586 m² z 2 401 miejscami** dla Studentów. Na ogólną powierzchnię sal dydaktycznych i miejsc dla Studentów składają się: Auli Główny (463 m² z 600 miejscami), która w razie potrzeby może być podzielona na trzy mniejsze aule: dwie po 150 miejsc i jedną na 300 miejsc

oraz budynek główny (2123 m² z 1801 miejscami), w którym znajduje się 7 sal wykładowych o powierzchni 1123 m² na 955 osób oraz 20 sal ćwiczeniowych o łącznej powierzchni 915 m² na 773 osoby.

Sale dydaktyczne WPIA stanowią nowoczesną bazę dydaktyczno-naukową w stopniu wysokim przygotowaną do prowadzenia zajęć. Standardem jest wyposażenie sal w tablicę kredową lub magnetyczną, rzutnik lub (i) projektor wraz z ekranem, jak też łącze internetowe. Wszystkie sale wykładowe wyposażone są w klimatyzację. Pracownicy i studenci mają również możliwość korzystania z flipchartów magnetycznych.

W budynku WPIA znajduje się w pełni wyposażona **sala rozpraw** umożliwiająca zdobywanie praktycznych umiejętności niezbędnych do wykonywania w przyszłości zawodów prawniczych. Pozwala ona na przeprowadzanie przez Studentów, w warunkach zbliżonych do autentycznych, symulacji rozpraw sądowych, ćwiczenie umiejętności oratorskich oraz praktyczne wykorzystywanie wiedzy zdobytej na zajęciach z postępowania karnego, z postępowania cywilnego i postępowania administracyjnego. Sala rozpraw została wyposażona ze środków UE: Projekt „Uniwersytet dzieciom”, WND-POWR.03.01.00-00-T205/18 współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020 Oś Priorytetowa III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju. Działanie 3.1. Kompetencje w szkolnictwie wyższym.

W budynku Wydziału znajduje się **3 sale komputerowe**, wyposażone w stanowiska komputerowe z odpowiednim oprogramowaniem i stałym łączem internetowym. W każdej sali znajduje się 15 takich stanowisk (14 + 1 dla prowadzącego zajęcia). Zapewniają one dostęp do usług internetowych oraz korzystanie z Programów prawniczych **System Informacji Prawnej Lex Akademia Premium Wolters Kluwer**.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni korzystają z pomieszczeń będących siedzibami Katedr, w których odbywają się konsultacje, nie więcej niż dwie osoby na pomieszczenie, co umożliwia pracę naukową. Wszystkie pokoje nauczycieli akademickich wyposażone są w stoiska komputerowe. Niektórzy korzystają ze służbowych laptopów. Dodatkowym elementem podnoszącym jakość studiowania na Wydziale są pomieszczenia **dla Studenckich Kół Naukowych**. W ramach poprawy komfortu przebywania na Wydziale, korytarze zostały wyposażone w krzesła, stoliki oraz kanapy. Na Wydziale do dyspozycji Studentów jest także **patio bogate w roślinność zieloną**. Jest ono nie tylko przestrzenią służącą Studentom do rekreacji i odpoczynku na świeżym powietrzu w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, ale także miejscem, w którym organizacje studenckie urządzają liczne wydarzenia i eventy. Udogodnieniem dla Studentów jest również **możliwość korzystania** przez nich z **ponad 300 miejsc na darmowym parkingu, na którym wydodrębnione zostały miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami**.

Zasoby i wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych są adekwatne do potrzeb kształcenia na kierunku Prawo, w szczególności dostosowane są do liczebności Studentów/grup, a przy tym w pełni uwzględniają potrzeby indywidualne i potrzeby osób z niepełnosprawnościami. W konsekwencji infrastruktura dydaktyczna WPIA UTH Radom zapewnia uczestnikom procesu kształcenia (w tym osobom z niepełnosprawnościami) możliwość łatwego dotarcia do każdego pomieszczenia i komfortowego funkcjonowania, w czym bardzo pomocna jest także winda przystosowana dla osób z niepełnosprawnościami.

Do dyspozycji Studentów oddane zostały **trzy** wyremontowane w 2018 r. **domy studenckie**. Dom Studenta nr 1 „Wcześniak” posiada 141 pokoi, w tym 4 pokoje przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Ponadto Studenci mają do dyspozycji: pralnię, siłownię, salę fitness, ping-pong, bilard. Dom Studencki nr 2 „Walet” posiada 143 pokoje. Do dyspozycji Studentów pozostaje w nim pralnia, siłownia i bilard. Natomiast Dom Studencki nr 3 „Bliźniak” posiada pokoje dwuosobowe w ilości 133. Studenci mają w nim do dyspozycji: pralnię, siłownię, salę klubową.

Zestawienie powierzchni użytkowej, ilości miejsc oraz zakresu wyposażenia poszczególnych sal wykładowych i ćwiczeniowych przedstawiono w **załączniku nr 35**.

2. infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe),

Wszystkie zajęcia przewidziane w programie studiów na kierunku *Prawo* studia jednolite magisterskie odbywają się w budynkach uniwersyteckich. Integralną częścią programu studiów jest praktyka zawodowa. Praktyki na kierunku *Prawo* nie wymagają specjalistycznych pomieszczeń, ani infrastruktury technicznej. Obowiązkowe praktyki zawodowe na ocenianym kierunku prowadzone są w różnorodnych podmiotach, m.in. sądach i urzędach, kancelariach prawnych i podatkowych, przedsiębiorstwach, stowarzyszeniach i fundacjach, biurach, do których należy zapewnienie infrastruktury niezbędnej do realizacji przez studenta programu ustalonego w Regulaminie praktyk. Zarówno pomieszczenia uniwersyteckie, jak i miejsca praktyk spełniają standardy przewidziane dla osób z niepełnosprawnościami. Spełnienie obowiązku zapewnienia odpowiedniej infrastruktury w czasie odbywania praktyk monitorowane jest przez Opiekuna praktyk. W miejscu odbywania praktyki studenci mają możliwość korzystania z urządzeń biurowych oraz systemów informatycznych. Informacje te potwierdzane są m.in. w dokumentach sporządzanych po odbyciu praktyki.

3. dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internet a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów naukowej szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych,

Stosowanie **metod e-learningowych** odbywa się w oparciu o platformę **MS Teams**, za pomocą której prowadzący zajęcia może m.in. tworzyć: grupy ćwiczeniowe, laboratoryjne, wykładowe i inne, przekazywać materiały Studentom, prowadzić e-spotkania, wysyłać komunikaty do Studentów i Pracowników Uniwersytetu, udostępniać prezentacje PowerPoint, pokazywać inne materiały dzięki funkcji udostępniania ekranu. MS Teams umożliwiał również wspólną pracę ze Studentami na wirtualnej tablicy, pracę Studentów w grupach (funkcja Osobne pokoje), automatyczne sprawdzenie obecności i nagrywanie zajęć, a także organizację konferencji i seminariów, a nawet przeprowadzenie egzaminów dyplomowych.

W związku z pandemią COVID-19 i przeniesieniem kształcenia do przestrzeni wirtualnej Pracownicy naukowo-dydaktyczni mieli możliwość przeprowadzania również zaliczeń w formie zdalnej, za pośrednictwem platformy **MS Forms**, które były automatycznie sprawdzane przez system komputerowy, z wyjątkiem odpowiedzi na pytania otwarte. Poza tym na UTH Radom funkcjonuje **system Wirtualna Uczelnia**. Jest to system dedykowany Pracownikom naukowo-dydaktycznym, Pracownikom administracji i Studentom. System Wirtualna Uczelnia to przede wszystkim komunikacja między użytkownikami, obieg spraw i dokumentów (np. złożenie wniosków stypendialnych, indeks elektroniczny), ewaluacja zajęć oraz Pracowników naukowo-dydaktycznych. System Wirtualna Uczelnia umożliwia wysyłanie wiadomości do grup Studentów bez konieczności posiadania ich adresów e-mail.

W procesie nauczania na odległość wykorzystywana jest także platforma **OneDrive**. Aplikacja **OneDrive** dostępna jest po zalogowaniu do poczty uthrad. Umożliwia ona zamieszczanie plików w chmurze i udostępnianie ich wybranym osobom lub grupom osób. Aplikacja ta umożliwia także zamieszczanie plików w różnych formatach, bez limitu rozmiaru. Pliki zamieszczone w **OneDrive** można wykorzystywać w aplikacji **MS Teams**. Należy zauważyć także, że wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz studenci przeszli odpowiednie szkolenia tym zakresie. Zapewnione zostało także wsparcie ze strony profesjonalnych informatyków w przypadku ewentualnych problemów technicznych.

4. udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami,

W celu zapewnienia jak najlepszych udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami na Uczelni przeprowadzone zostały audyty: architektoniczny i informatyczny, które dostarczyły informacji, na ile Uczelnia przystosowana jest do potrzeb Studentów z niepełnosprawnościami. W oparciu o uzyskane wyniki, określone zostały potrzeby, które są sukcesywnie realizowane.

W związku zaś z realizacją projektu nr POWR.03.05.00-00A59/2020 pt. „UTHRad – dostępny dla wszystkich” zostało utworzone Biuro Osób Niepełnosprawnych (www.pdson.uniwersytetradom.pl), do zadań którego należy m.in. rozpoznawanie potrzeb, problemów i oczekiwań osób niepełnosprawnych. **UTH w Radomiu wychodzi naprzeciw Studentom i sukcesywnie stara się likwidować bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych.** Wydział również dokłada wszelkich starań, aby obiekty dydaktyczne były przystosowywane dla Studentów z dysfunkcjami ruchowymi. Miejsca parkingowe przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami są zlokalizowane bezpośrednio przy wejściach do budynków. Podjazdy i pochylnie umożliwiają dojście do budynków. Wewnątrz znajdują się windy i podnośniki ułatwiające przemieszczanie się między piętrami. Ciągi komunikacyjne są usprawniane, wyznaczone są miejsca wypoczynkowe. Schody wyposażone są w poręcze zapewniające dodatkowe bezpieczeństwo. Obiekty posiadają także toalety dostosowane dla osób z niepełnosprawnością. Pomieszczenia socjalne oraz bufety usytuowane na Uczelni zapewniają im swobodne dojście i przestrzeń manewrową.

Zarówno budynek główny, biblioteka, akademiki, jak i Aula Główna przystosowane są w pełni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przystosowanie to stanowią podjazdy na zewnątrz i wewnątrz budynku, dostępne windy i odpowiednio przystosowane drzwi dla wózków osób z niepełnosprawnościami. Zaplecze sanitarne budynku głównego i Auli Główniej stanowi 17 łazienek o łącznej powierzchni 386 m², w tym 3 łazienki przystosowane są dla osób z niepełnosprawnością. Na Wydziale jest także łazienka dostosowana dla matek z małymi dziećmi. W otoczeniu budynków Wydziału Prawa i Administracji zostało urządzonych kilkaset miejsc parkingowych.

Domy studenckie, które są zlokalizowane przy ulicy Akademickiej w sąsiedztwie Wydziału Prawa i Administracji **posiadają 4 pokoje dla osób z niepełnosprawnością.** W skład segmentu wchodzi dwa miejsca dla osób z niepełnosprawnością, aneks kuchenny oraz łazienka. Są one przystosowane zgodnie z przepisami dotyczącymi projektowania bez barier. Każde z tych pomieszczeń zapewnia swobodną przestrzeń manewrową. Pokoje znajdują się na parterze. Do budynku prowadzi podjazd. Miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością mieszczą się bezpośrednio przy wejściu do budynku.

UTH w Radomiu mając na względzie szczególne potrzeby Studentów z niepełnosprawnościami oferuje Studentom z wadą słuchu wsparcie Biura Osób Niepełnosprawnych we wszelkich kwestiach dotyczących toku studiów oraz funkcjonowania na Uczelni. W sytuacji, gdy zapewnione są optymalne warunki odbioru dźwięku dla osób z niepełnosprawnością słuchu, czyli cisza, brak hałasu w małych pomieszczeniach, wówczas aparat słuchowy może być wystarczającą formą wsparcia słuchu. Stosujemy także pętla indukcyjne wzmacniające dźwięk i ułatwiające odbiór osobom z niedosłuchem, ale przede wszystkim oczyszczające dźwięk z wszelkich zakłóceń. Pętla indukcyjna pozwala również na korzystanie z niej dużej liczbie osób jednocześnie.

Studenci z niepełnosprawnością wzroku mogą korzystać również ze specjalistycznego wyposażenia stanowisk dla osób niewidomych i słabowidzących: powiększalnik stacjonarny *Merlin Elite HD OCR* wyposażony w monitor *FullHD* i funkcję czytania tekstu *OCR*, powiększona klawiatura *Dolphin Large Print Keyboard*, linijka brajlowska *Brailliant 40*, drukarka brajlowska *EmBraille* na komputerze zainstalowany jest Program *SuperNova* Powiększająca i *ScreenReader*, przenośne lupy elektroniczne: *Explore 5* z wyświetlaczem *HD*, lupy optyczne : *Ergo-Lux MP Mobil*, *liniał optyczny 1,5 x, 200 x 35 mm*. Stanowiska te znajdują się na I piętrze w Pokojach Cichej Nauki w Czytelni Książek i Czasopism. Na stanowiskach zainstalowany jest Program *ABBY FineReader* jako narzędzie do pracy z plikami PDF, które umożliwiają pracę z dowolnym typem dokumentów cyfrowych, jak i zeskanowanych wersji papierowych ułatwiając cyfryzację, pobieranie, edytowanie, ochronę i udostępnianie dokumentów każdego typu oraz wspólną pracę nad nimi.

Innymi formami wsparcia osób z niepełnosprawnościami są pomoc asystenta, bezpłatny transport oraz wnioski o wyposażenie sprzętu specjalistycznego. O wsparcie asystenta może ubiegać się Student ze znacznym stopniem niepełnosprawności we wszelkich czynnościach związanych z procesem kształcenia lub prowadzeniem badań naukowych, a także funkcjonowania na Uczelni. Z usług transportowych może ubiegać się Student posiadający orzeczenie o niepełnosprawności, gdy jego niepełnosprawność uniemożliwia mu samodzielny dojazd na zajęcia dydaktyczne i inne związane

z procesem kształcenia na Uniwersytecie. Biuro Osób Niepełnosprawnych prowadzi wypożyczalnię sprzętu specjalistycznego dla Studentów, doktorantów i Pracowników z niepełnosprawnościami. Sprzęt wypożyczany jest na okres określony w umowie użyczenia, bezpłatnie.

Studenci z niepełnosprawnościami mają także możliwość korzystania z konsultacji specjalistycznych: psychologa, logopedy i socjoterapeuty.

5. *dostępność infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z Programu studiów w ramach pracy własnej,*

W celu umożliwienia Studentom brania udziału w zajęciach prowadzonych na odległość Uczelnia zapewniła dostęp do darmowej platformy zajęć **e-learningowych**, tj. **MS Teams**, za pomocą której prowadzący zajęcia może m.in. tworzyć: grupy ćwiczeniowe, laboratoryjne, wykładowe i inne, przekazywać materiały Studentom, prowadzić e-spotkania, a także wysyłać komunikaty do Studentów i Pracowników Uniwersytetu. W związku z pandemią COVID-19 i przeniesieniem kształcenia do przestrzeni wirtualnej Pracownicy naukowo-dydaktyczni mieli także możliwość przeprowadzania zaliczeń w formie zdalnej, za pośrednictwem platformy **MS Forms**.

W celu pełnego wykorzystania możliwości powyższej platformy, zarówno dla nauczycieli akademickich, jak i Studentów zostały przeprowadzone kilkakrotnie szkolenia z użytkowania tego systemu. Dodatkowo rozesłane zostały linki do filmików instruktażowych w zakresie zasad korzystania z MS Teams oraz instrukcje. Powyższe umożliwiło szybkie wdrożenie w nowy system i pełne jego wykorzystanie.

Istotnym uzupełnieniem omawianego jest oferowany przez Bibliotekę Główną UTH dostęp do sfinansowanego przez uczelnię **Systemu Informacji Prawnej Lex Omega**, zawierającego teksty aktów prawnych (m.in. z **Dziennika Ustaw, Monitora Polskiego**) oraz wykładnię prawną w postaci orzecznictwa sądów i administracji, piśmiennictwa prawniczego i pism urzędowych. Poza tym studenci i pracownicy Uniwersytetu mają - poprzez sieć uczelnianą - dostęp do następujących licencyjnych baz danych: *aleBANK, ClinicalKey, E-library, EBSCOhost, LEX Wolters Kluwer, Nature, Science, Scopus, Springer, Tez-MeSH, Web of Science, Wiley Online Library*. Uczelnia zapewniła zarówno Pracownikom badawczo-dydaktycznym, jak i Studentom zdalny dostęp do Programu **LEX Akademia Premium** realizowany przez system HAN (logowanie z poczty uthrad.pl).

Bazy danych umożliwiają między innymi: przegląd spisów treści najważniejszych czasopism naukowych, abstraktów, materiałów konferencyjnych, monografii, raportów, wyszukiwanie informacji według nazwisk autorów publikacji, wyszukiwanie informacji według słów kluczowych, odczyt pełnych tekstów artykułów, rozdziałów monografii, referatów, materiałów konferencyjnych itp.

Wskazane aplikacje i systemy informatyczne używane w nauczaniu zdalnym są dostępne dla Studentów z ich prywatnych komputerów i urządzeń przenośnych, umożliwiając używanie ich w ramach pracy własnej w dowolnym miejscu i czasie.

6. *system biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach,*

Czytelnie i wypożyczalnię Biblioteki Główniej czynne są od poniedziałku do piątku w godzinach 9-19. Biblioteka Główna UTH Rad. jest jedną z najnowocześniejszych bibliotek naukowych w Polsce. Posiada **110 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu i komputerowych baz danych**. Czytelnia internetowa dysponuje 25 stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu, baz danych, patentów w wersji elektronicznej i jednym stanowiskiem Cyfrowej Wypożyczalni Międzybibliotecznej ACADEMICA. W Czytelni Zbiorów Specjalnych znajduje się 15 stanowisk komputerowych z dostępem do norm PKN w wersji elektronicznej, zaś Czytelnia Baz Danych wyposażona jest w 11 komputerów.

Biblioteka dysponuje **Pokojami Cichej Nauki**, z których każdy wyposażony jest w dwa stanowiska komputerowe. W Czytelni Ksiąg i Czasopism zainstalowane są 3 stanowiska do przeglądania bazy

LEX i baz Biblioteki Głównej. Do dyspozycji czytelników jest **265** miejsc w czytelniach. Studenci i pracownicy UTH Rad. mają do dyspozycji: czytelnię książek i czasopism, czytelnię internetową, czytelnię baz danych, czytelnię zbiorów specjalnych, czytelnię profesorską, 6 Pokoi Cichej Nauki.

W Bibliotece zgromadzono ponad **170 000** woluminów książek, **244** tytułów czasopism, prenumerowanych jest aktualnie **47** tytuły i **50 000** zbiorów specjalnych. Biblioteka aktualizuje na bieżąco stronę internetową www.biblioteka.uniwersytetradom.pl, na której zamieszczone są informacje dotyczące zasobów bibliotecznych (książek, prenumerowanych czasopism i baz danych), struktury organizacyjnej, czasu pracy, regulaminu itp.

Wypożyczalnia książek wyposażona jest w elektroniczny system wypożyczeń poprzez biblioteczny katalog INTEGRO. Pokój katalogowy dysponuje 7 stanowiskami komputerowymi do wyszukiwania literatury. Biblioteka posiada **Magazyn wolnego dostępu** zbiorów do samodzielnego wyszukiwania skryptów i podręczników. Istnieje również możliwość korzystania z zasobów innych bibliotek poprzez **Wypożyczalnię Międzybiblioteczną** funkcjonującą w ramach Oddziału Informacji Naukowej.

Biblioteka Główna UTH Rad. jako pierwsza w Polsce uruchomiła **Elektroniczny Punkt Informacji Normalizacyjnej** oraz **Elektroniczny Punkt Informacji Patentowej**. Wyposażona jest w stanowisko multimedialne, które podłączone jest do najnowszej generacji telewizji cyfrowej. Posiada nowoczesny komputerowy system zabezpieczenia książek i czasopism przed kradzieżą.

Biblioteka osiągnęła **bardzo dobre wyniki w rankingach** opublikowanych przez *Perspektywy* i *Rzeczpospolitą* - za dostępność miejsc do nauki własnej (liczbę miejsc w Bibliotece, liczbę stanowisk komputerowych, liczbę stanowisk z dostępem do Internetu i baz danych). Biblioteka zajęła również **pierwsze miejsce w Polsce spośród wszystkich bibliotek** uczelni technicznych za tempo komputeryzacji zasobów bibliotecznych oraz dostęp do nich. Jest ona wysoko oceniana przez Państwowe Komisje Akredytacyjne, o czym świadczą oceny przedstawione w raportach z wizytacji Uczelni. W budynku Biblioteki znajduje się stała ekspozycja promująca Wydziały Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego. **Biblioteka prenumeruje 47 tytułów czasopism z zakresu nauk prawnych** m.in. *Kontrola Państwowa, Państwo i Prawo, Paragraf na Drodze, Przegląd Legislacyjny, Przegląd Sądowy, Przegląd Sejmowy, Samorząd Terytorialny, Studia Prawnicze* oraz posiada ok. **7 030 tytułów książek**. Stan literatury jest na bieżąco aktualizowany, a w przypadku ocenianego kierunku również uzupełniany o najnowsze publikacje. Wykaz literatury przedmiotu dla kierunku Prawo stanowi **Załącznik nr 28**.

Biblioteka ma dostęp do sfinansowanego przez uczelnię **Systemu Informacji Prawnej Lex Omega**, zawierającego teksty aktów prawnych (m.in. z **Dziennika Ustaw, Monitora Polskiego**) oraz wykładnię prawną w postaci orzecznictwa sądów i administracji, piśmiennictwa prawniczego i pism urzędowych.

Korzystanie z serwisów licencyjnych jest możliwe ze wszystkich komputerów w sieci uczelnianej UTH Radom na podstawie autoryzowanych numerów IP.

Biblioteka dysponuje dostępem do czasopism w formie tradycyjnej oraz czasopism elektronicznych. Elektroniczne wersje czasopism naukowych zgromadzone są w komputerowych zagranicznych bazach danych: ScienceDirect, SCOPUS, Nature, Springer i EBSCO, jak i polskich m.in. BazTech, BazTol, Arianta a także w serwisach online ogólnodostępnych w Internecie.

Biblioteka korzysta z największych komputerowych serwisów informacyjnych. Systemy te oferują w trybie *on-line* dostęp do baz o światowym zasięgu ze wszystkich dziedzin nauki i techniki (także patenty) oraz aktualne dane biznesowe, finansowe, prawne i prasowe, normy.

Biblioteka oprócz licencjonowanych baz danych, finansowanych na dany rok, przystępuje często do dostępów testowych baz z różnych dziedzin i zakresów tematycznych, na czas określony. Informacje bieżące na temat baz danych są aktualizowane codziennie na stronie biblioteki w zakładkach *Aktualności* i *Bazy danych/e-źródła*. Strona internetowa (www.biblioteka.uniwersytetradom.pl), zamieszcza oprócz informacji dotyczących zasobów bibliotecznych, w tym: książek, prenumerowanych czasopism i baz danych, pomocne linki i adresy w pracy badawczo-dydaktycznej.

W Bibliotece funkcjonuje Wypożyczalnia międzybiblioteczna współpracująca z wszystkimi bibliotekami w kraju. Ponadto Biblioteka przystąpiła do **Cyfrowej Wypożyczalni Międzybibliotecznej ACADEMICA**,

udostępniającej zasoby cyfrowe Biblioteki Narodowej, w tym współczesne książki i czasopisma naukowe ze wszystkich dziedzin wiedzy.

Zasoby edukacyjne wykorzystywane w procesie kształcenia i badaniach naukowych opierają się na funkcjonowaniu zintegrowanego systemu bibliotecznego: Wirtualna Biblioteka Nauki umożliwiającą dostęp do światowych zasobów wiedzy, książek i baz danych dla polskich instytucji akademickich i naukowych. Program jest dofinansowany ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Biblioteka UTH Radom prowadzi również centralną ewidencję archiwizacji i upowszechniania dorobku i osiągnięć naukowych Pracowników, Doktorantów oraz Studentów UTH Radom dokumentowaną w **Bazie Wiedzy** Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu. Celem funkcjonowania Bazy Wiedzy jest: rejestrowanie dorobku i osiągnięć naukowych oraz aktywności zawodowej Pracowników, doktorantów oraz Studentów UTH Radom, dostarczanie danych do raportów i sprawozdań z dorobku naukowego UTH Radom, dostarczanie informacji o punktacji nadawanej publikacjom, zgodnie z wytycznymi ministra właściwego ds. nauki, zabezpieczenie dorobku naukowego UTH Radom poprzez cyfrową archiwizację zarejestrowanych dokumentów, zapewnienie łatwego dostępu do informacji o dziedzinach i dyscyplinach, w których prowadzone są badania przez poszczególne jednostki organizacyjne oraz Pracowników naukowych UTH Radom oraz promowanie dorobku naukowego i osiągnięć naukowych UTH Radom.

Biblioteka prowadzi własną stronę internetową dostępną pod adresem www.biblioteka.uniwersytetradom.pl Zamieszczane są na niej aktualności, informacje dotyczące zasobów bibliotecznych, prenumerowanych czasopism, baz danych (licencyjnych i w wolnym dostępie), dostępnych online źródeł dla poszczególnych dziedzin oraz narzędzi przydatnych w pracy naukowej.

Biblioteka przystosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych, a czytelnie oferują udogodnienia dla osób niedowidzących. Wyposażenie w tym zakresie przedstawia się następująco: powiększalnik stacjonarny *Merlin Elite HD OCR* wyposażony w monitor *FullHD* i funkcję czytania tekstu *OCR*, powiększona klawiatura *Dolphin Large Print Keyboard*, linijka brajlowska *Brailliant 40*, drukarka brajlowska *EmBraille* firmy *ViewPlu*, na komputerze zainstalowany jest Program *SuperNova* Powiększająca i *ScreenReader*, przenośne lupy elektroniczne: *Explore 5* z wyświetlaczem *HD*, lupy optyczne : *Ergo-Lux MP Mobil*, liniał optyczny 1,5 x, 200 x 35 mm firmy *Schweizer*.

Na stanowiskach zainstalowany jest Program *ABBYY FineReader* jako narzędzie do pracy z plikami *PDF*, które umożliwiają pracę z dowolnym typem dokumentów cyfrowych, jak i zeskanowanych wersji papierowych ułatwiając cyfryzację, pobieranie, edytowanie, ochronę i udostępnianie dokumentów każdego typu oraz wspólną pracę nad nimi.

Stanowiska komputerowe dla osób z niepełnosprawnością ruchową znajdują się na I piętrze w Czytelni Książek i Czasopism oraz Czytelni Internetowej. W skład tego wyposażenia wchodzi: *KidTrack* – specjalistyczna mysz komputerowa typu trackball, klawiatura z powiększonymi klawiszami *BigKeys LX*, stoliki regulowane przystosowane także dla osób na wózkach inwalidzkich firmy *REFAS* krzesła regulowane dla osób niepełnosprawnych firmy *REFAS*.

7. sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów,

Wydział prowadzi stały monitoring infrastruktury wspierającej realizację zadań dydaktycznych i naukowych. Wszelkie usterki techniczne zgłaszane są na bieżąco do Działu Obsługi Obiektów, który zajmuje się ich usuwaniem. Zaś Pracownicy specjalizujący się w sprzęcie komputerowym prowadzą bieżącą konserwację tego sprzętu oraz zgłaszają konieczność jego wymiany. Bieżący monitoring umożliwia szybką reakcję na zmieniające się potrzeby, czego przykładem był zakup sprzętu komputerowego w okresie pandemii COVID-19, który wiązał się z istotnym wysiłkiem finansowym po stronie Uczelni i Wydziału. Pozwolił jednak odnowić i unowocześnić posiadaną bazę sprzętową.

Ocena adekwatności infrastruktury dokonywana jest zarówno przez Studentów, jak i Pracowników w anonimowych ankietach ewaluacyjnych, odbywających się raz na dwa lata. W roku akademickim 2020/2021 Władze Wydziału, w trosce o zapewnienie optymalnych warunków procesu kształcenia, przeprowadziły okresową ocenę poziomu zadowolenia Studentów ze stanu zasobów materialnych. Ankieta była anonimowa, a odpowiedzi na nią udzieliło **128** respondentów. Z czego 92,2% ankietowanych odpowiedziało, że składnik zasobów materialnych na WPiA w pełni opowiada oczekiwaniom, 6,3% uważało, że składnik zasobów materialnych częściowo odpowiada oczekiwaniom, zaś 1,3% było zdania, że jest on poniżej oczekiwań.

W kwestii stanu technicznego pomieszczeń 90,4% respondentów było zdania, że w pełni odpowiada on oczekiwaniom, 9,6% stwierdziło, że częściowo odpowiada oczekiwaniom, nikt natomiast nie zaznaczył odpowiedzi, że stan techniczny pomieszczeń jest poniżej oczekiwań.

Ankietowani bardzo pozytywnie ocenili również wyposażenie i stan środków audiowizualnych na WPiA. Zdaniem 90,6 % z nich wyposażenie to w pełni opowiada oczekiwaniom, 7,8% częściowo odpowiada oczekiwaniom, a 1,6% uznało, że wyposażenie i stan środków audiowizualnych jest poniżej oczekiwań. Odpowiadając na pytanie dotyczące wyposażenia w sprzęt komputerowy i jego stan techniczny 87,5% ankietowanych uznało, że w pełni odpowiada oczekiwaniom. 9,4 % ankietowanych wskazało, że częściowo odpowiada oczekiwaniom, zaś 3,1% było zdania, że wyposażenie i stan środków audiowizualnych jest poniżej oczekiwań.

W kwestii oprogramowania sprzętu komputerowego podobnie, 89,1% respondentów było zdania, że w pełni odpowiada oczekiwaniom, 7,8% że częściowo odpowiada oczekiwaniom, natomiast 3,1% stwierdziło, że oprogramowanie sprzętu komputerowego jest poniżej oczekiwań.

Ankietowani pytani o zasoby Biblioteki UTH i ich dostępność w 87,4% stwierdzili, że w pełni odpowiadają oczekiwaniom, 10,2% uznało, że częściowo odpowiada oczekiwaniom, zaś 2,4% uznało, że są poniżej oczekiwań. 92,2% respondentów było zdania, że czystość, higiena i estetyka pomieszczeń oraz otoczenia budynku w pełni odpowiadają oczekiwaniom. 7,8% uważało, że częściowo odpowiada oczekiwaniom, nikt natomiast nie odpowiedział, że czystość, higiena i estetyka pomieszczeń oraz otoczenia budynku jest poniżej oczekiwań. Działalność bufetu na Wydziale w pełni odpowiadała oczekiwaniom 86,7% ankietowanych, 7,8% częściowo odpowiadała ich oczekiwaniom, a 5,5% stwierdziło, że jest poniżej oczekiwań. Środki wsparcia materialnego dla Studentów w 91,3% w pełni odpowiadała oczekiwaniom ankietowanych, 7,9% częściowo odpowiadała ich oczekiwaniom.

8. spełnienie reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy,

- nie dotyczy

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny Programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	- nie dotyczy, kierunek nie podlegał ocenie	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

1. Dostęp do prawniczych baz danych i systemów wyszukiwawczych, darmowy dostęp w środowisku domowym do systemu LEX.
2. Profesjonalna sala rozpraw sądowych.
3. Obiekt w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (pętle indukcyjne, stoliki, urządzenia biblioteczne, stanowisko komputerowe w Bibliotece, lupy powiększające, podjazdy, winda).
4. Darmowy parking dla wykładowców i Studentów.
5. Przyjazne otoczenie budynku – patio i zieleń dookoła budynku pozwalające na odpoczynek między zajęciami.
6. Przestrzenie wnętrza oraz pokoje pracownicze, które stwarzają dogodne warunki do pracy naukowej.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu Programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

1. zakres i forma współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, Program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych,

Już na etapie poprzedzającym utworzenie kierunku studiów **Prawo** zostały podjęte szeroko zakrojone działania mające na celu weryfikację zasadności inicjatywy uruchomienia w ramach Wydziału kierunku **Prawo** oraz ocenę efektów uczenia się i planu studiów przez interesariuszy zewnętrznych. W świetle pozyskanych wcześniej opinii Prezesa Sądu Okręgowego w Radomiu, Prokuratora Okręgowego w Radomiu, prezesów sądów rejonowych w okręgu radomskim, prokuratorów rejonowych, adwokatów, notariuszy, radców prawnych i komorników, zamysł utworzenia na Wydziale Ekonomicznym kierunku **Prawo** został oceniony pozytywnie. Wysoko ocenione zostały również efekty uczenia się oraz konstrukcja planu studiów, a uzyskane w toku konsultacji z otoczeniem społeczno-instytucjonalnym istotnym z punktu widzenia planowanego kierunku studiów i profilu Absolwenta informacje zwrotne, wpłynęły na ostateczny kształt Programu studiów na kierunku **Prawo**.

Aktualnie **współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu Programu studiów na kierunku Prawo oraz jej wpływ na rozwój ocenianego kierunku wpisuje się w Strategię UTH Radom**, zgodnie z którą w procesie dydaktycznym spotkania z Interesariuszami zostały uznane za środek dostosowywania oferty dydaktycznej Uniwersytetu do potrzeb dynamicznie zmieniającego się rynku pracy. **Dziekan Wydziału Prawa i Administracji** dążąc do intensyfikacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, m.in. w zakresie doskonalenia Programu studiów, którego celem jest jak najlepsze przygotowanie Absolwentów ocenianego kierunku do odnalezienia się na rynku pracy na mocy **Zarządzenia Dziekana WPIA nr 23/2020/WPIA z dnia 22 września 2020 r. w sprawie powołania Rady Interesariuszy Zewnętrznych Wydziału Prawa i Administracji (Załącznik nr 36)**, **powołał Radę Interesariuszy Zewnętrznych (Rada)**, która stanowi dobrowolne ciało opiniotawczo-doradcze i konsultacyjne Dziekana WPIA.

Do zadań Rady Interesariuszy Zewnętrznych Wydziału Prawa i Administracji należy konsultowanie nowych kierunków i Programów studiów na wszystkich kierunkach i poziomach kształcenia, prezentowanie planowanych zmian w podejściu do kształcenia Studentów na kierunkach studiów prowadzonych przez WPIA oraz umożliwianie Studentom możliwości odbywania wysokiej jakości praktyk dyplomowych. W chwili obecnej w skład Rady wchodzi przedstawiciele dwudziestu podmiotów, będących potencjalnymi pracodawcami Absolwentów kierunku **Prawo** (jednostki administracji rządowej i samorządowej) oraz jednostkami samorządów zawodowych (ORA Radom). W skład Rady powołano również osoby wykonujące zawody prawnicze (**Załącznik nr 37**).

W celu zintensyfikowania działań w zakresie współpracy WPiA z Radą Interesariuszy Zewnętrznych, *Zarządzeniem Dziekana WPiA nr 1/2021/WPiA z dnia 8 stycznia 2021 r. w sprawie: powołania Pełnomocnika Dziekana ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (Załącznik nr 38)*, został powołany **Pełnomocnik Dziekana ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym**.

2. sposoby, częstość i zakres monitorowania, ocena i doskonalenie form współpracy i wpływu jej rezultatów na Program studiów i doskonalenie jego realizacji,

Zgodnie z Regulaminem Pracy Rady Interesariuszy Zewnętrznych WPiA (**Załącznik nr 3**), Posiedzenia Rady odbywają się nie rzadziej niż raz w roku akademickim. W trakcie spotkań konsultowane są m.in. kwestie pożądanych kierunków rozwoju współpracy z podmiotami zewnętrznymi, możliwości tworzenia nowych miejsc do odbywania praktyk oraz analiza programów studiów pod względem treści.

W okresie sprawozdawczym odbyło się pięć spotkań Rady Interesariuszy Zewnętrznych WPiA: w dniach 13 lutego 2020 r., 30 września 2020 r., 12 lutego 2021 r., 4 marca 2021 r. i 19 stycznia 2022 r. Na spotkaniach przedstawiona została Interesariuszom oferta dydaktyczna i specyfika kształcenia m.in. na kierunku *Prawo* wraz ze wskazaniem na efekty uczenia się osiąmane przez Studentów i Absolwentów. W ramach spotkań omawiane były propozycje zmian w Programach studiów oraz efekty uczenia się na kierunku *Prawo* a także model organizacji praktyk studenckich. W wyniku przeprowadzonych konsultacji z Radą w zakresie kształtowania i zmian Programu studiów WPiA uwzględnił postulaty otoczenia społeczno-gospodarczego, wdrażając do Programów studiów treści zgłaszane przez przedstawicieli Interesariuszy Zewnętrznych m.in. zwiększając wymiar godzin zajęć praktycznych z przedmiotów: *Publiczne Prawo gospodarcze, Prawo międzynarodowe publiczne, Informatyka prawnicza*. Ponadto wprowadzono do oferty grupy zajęć podstawowych: *Prawo finansowe, Prawo podatkowe* oraz zajęć w języku obcym: *Detailed part of administrative law, Public-private partnership, Criminology, Legal aspects of entering into a contract, Human rights, Sozialrecht*. Zmieniono również formę zajęć z przedmiotu: *Informatyka prawnicza* z ćwiczeń na laboratoria zwiększając przy tym liczbę godzin zajęć dydaktycznych w Programie studiów.

Opinie Interesariuszy Zewnętrznych zbierane są również za pomocą badań ankietowych, a wnioski płynące z uwag zgłaszanych przez nich są analizowane na WPiA zarówno przez Radę Programową, jak i Kolegium Dziekańskie.

Elementem współpracy społeczno-gospodarczej z otoczeniem na WPiA są **cykliczne spotkania Studentów z przedstawicielami Urzędu Miasta w Radomiu**, dzięki czemu następuje tworzenie w ramach kierunku studiów *Prawo* spójnych tematycznie zakresów przedmiotów obieralnych.

Istotne informacje w zakresie koniecznym do podjęcia działań związanych ze współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym Wydział uzyskuje także z badania satysfakcji oraz losów Absolwentów (**WPiA w kategorii zdawalności Absolwentów na wybrane aplikacje prawnicze znajduje się w czołówce wśród małych uczelni w Polsce, co potwierdza raport Ministerstwa Sprawiedliwości z 2020 r., Załącznik nr 39**). Analiza tych danych pozwala na dokonanie zmian w sposobie kształcenia oraz organizowania praktyk studenckich. Monitorowanie odbywa się na podstawie złożonych przez Absolwentów ankiet ze zgodą na analizę ich sytuacji na rynku pracy. Informacje na temat pozycji Studentów na rynku pracy generowane są z systemu ELA (Elektronicznych Losów Zawodowych Absolwentów). Władze WPiA zorganizowały także spotkanie ze Studentami w ramach, którego wymieniane były poglądy na temat ich pracy zawodowej.

Istotną rolę w aspekcie ustalenia programu studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu odgrywa **opinia Samorządu Studenckiego**. Zgodnie z przyjętymi zasadami, na UTH Radom w przypadku Programu studiów oraz zasad studiowania, wymagane są opinie Samorządu Studenckiego. W opiniowanie Programów angażują się także członkowie Studenckich Kół Naukowych.

Zasady projektowania i ustalania Programów studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w UTH Radom wynikają z *uchwały Nr 000-1/19/2020 Senatu Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie: ustalenia wytycznych w zakresie projektowania i ustalania Programów studiów*

pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w UTH Radom oraz z załącznika do wskazanej uchwały, który zawiera wytyczne w zakresie projektowania i ustalania Programów studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich (**Załącznik nr 40**). Dodatkowo na WPIA obowiązuje *Procedura zmian w planach i Programach studiów na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Technologiczno – Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu*, stanowiąca załącznik nr 4 do Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji UTH Radom (**Załącznik nr 41**).

Ponadto wskazać należy, że programem studiów prawniczych objęte są także **praktyki o charakterze obligatoryjnym**. Aktem normującym zasady przebiegu praktyk są *Zasady Odbywania Studenckich Praktyk Zawodowych na Wydziale Prawa i Administracji*, wprowadzone *Zarządzeniem Dziekana WPIA w ramach Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na WPIA* (**Załącznik nr 12**) oraz *Szczegółowe zasady organizacji kształcenia: Zasady studiowania dla kierunku Prawo* stanowiące załączniki odpowiednio do *Zarządzenia Dziekana: nr 11/2020/WPIA z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie: przyjęcia zasad studiowania na kierunku Prawo* oraz *Załącznik do powyższego Zarządzenia w sprawie: przyjęcia zasad studiowania na kierunku Prawo* (**Załączniki nr 11**). Praktyki zawodowe odbywane są na podstawie Porozumienia zawieranego pomiędzy Uczelnią a Zakładem pracy, jako organizatorem praktyki. **Dotychczas Studenci kierunku Prawo odbywali praktyki w sądach, prokuraturach, kancelariach prawniczych, w urzędach administracji publicznej, jednostkach organizacyjnych urzędów, komendach policji, przedsiębiorstwach prywatnych.**

Program praktyk akceptowany jest przez Pracodawców i zgodny jest z zasadami odbywania praktyk, a miejsce praktyki pozwala zrealizować efekty uczenia się przewidziane dla praktyki. Ponadto wielu promotorów prac dyplomowych to praktycy, prowadzący własne kancelarie i świadczący usługi eksperckie, którzy zwracają swoim dyplomantom uwagę na aspekty istotne z praktycznego punktu widzenia.

Ze sprawozdań Opiekunów studenckich praktyk zawodowych wynika, iż **pracodawcy z regionu chętnie przyjmowali Studentów WPIA na praktykę**, mając bardzo dobrą opinię o ich przygotowaniu merytorycznym i podejściu do pracy. Zostało to potwierdzone w bardzo pozytywnych opiniach wystawianych Studentom oraz ocenach (w większości były to oceny wyróżniające i bardzo dobre). Nie było ocen dobrych i niższych.

Uczelnia gwarantuje też możliwość podnoszenia kompetencji Studentów dla potrzeb rynku pracy, co potwierdza realizowany przez WPIA od września 2019 r. **Projekt „Kompetencje dla centrów obsługi biznesu”**, który był kontynuowany do sierpnia 2021 r. Głównym celem projektu było podniesienie umiejętności i kompetencji pożądaných przez pracodawców w nowoczesnych centrach obsługi biznesu przy wykorzystaniu technik i metod zarządzania i logistyki oraz narzędzi teleinformatycznych Studentów naszej Uczelni, przez odbycie i zaliczenie wysokiej jakości kursów e-learningowych do 2021 r. Projekt był odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku pracy z regionu radomskiego oraz powstających w regionie Centrów Obsługi Biznesu, w których absolwenci kierunku *Prawo* mogli podjąć zatrudnienie.

W celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych przyszłych Absolwentów WPIA promuje także wśród Studentów szkolenia organizowane przez Centrum Promocji Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu, tzw. **Akademickie Biuro Karier**. Świadczy ono pomoc Studentom i Absolwentom w planowaniu przyszłej kariery zawodowej oraz w znalezieniu pracy. Podstawowymi narzędziami tej pomocy są organizowane szkolenia, targi pracy, pozyskiwanie i dystrybucja ofert pracy/praktyk/staży, doradztwo personalne, przeprowadzanie wstępnych rekrutacji do pracy oraz pomoc w organizowaniu praktyk. Nadrzędnym celem działania Akademickiego Biura Karier jest przygotowanie Studentów i Absolwentów do aktywnego poszukiwania pracy. Istotnym akcentem tej działalności jest udzielanie porad i informacji, jak poprawnie pisać dokumenty aplikacyjne, jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej itp. Centrum Promocji Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego jest miejscem, w którym Student i Absolwent ma możliwość zapoznania się z realiami panującymi na rynku pracy. Centrum działa przy Dziale Spraw Studenckich, służąc pomocą i radą.

W ramach współpracy z Urzędem Miejskim w Radomiu, WPiA stale monitoruje stronę Urzędu <http://radom.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/>, na której publikowane są dane dotyczące sytuacji na lokalnym rynku pracy, a przede wszystkim dane na temat zawodów nadwyżkowych i deficytowych. Praktyczna przydatność tych danych zmniejsza się, gdyż od kilku lat dotyczą one głównie zawodów rzemieślniczych. Współpraca z Urzędem Miejskim w Radomiu koncentruje się wokół radomskiego Programu stypendiów stażowych. Na spotkaniach organizowanych na Wydziale Studenci przygotowujący się do podjęcia zatrudnienia zapoznają się z kryteriami przyznawania stypendiów i warunkami odbycia stażu u przedsiębiorcy. Informacji udzielają przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Radomiu. W spotkaniach biorą też udział radomscy przedsiębiorcy z różnych branż, którzy deklarują chęć przyjęcia Studentów na staż. Spotkania te z jednej strony mają na celu zachęcenie Studentów do nabywania praktycznych umiejętności i doświadczenia oraz ułatwienie im podjęcia zatrudnienia w jednej z radomskich firm, z drugiej zaś pozwalają określić zapotrzebowanie na konkretne kwalifikacje potencjalnego Pracownika wymagane przez pracodawcę.

Należy więc zauważyć, że **WPiA bardzo aktywnie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym**, a współpraca ta, jak również wymiana doświadczeń z interesariuszami pozwalają uwzględnić potrzeby otoczenia w procesie uczenia się. Studenci mają możliwość rozwijania kompetencji zawodowych, społecznych i poznawczych w realnym środowisku pracy, a zatem po ukończeniu studiów na WPiA są w pełni przygotowani do rozpoczęcia pracy zawodowej, posiadając do tego właściwy warsztat merytoryczny i kompetencyjny.

Niezwykle ważnym dla WPiA przejawem współdziałania z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest zawarta w dniu 5 lipca 2022 r. **umowa o współpracy z Naczelną Radą Adwokacką**, dzięki której WPiA uzyskał wsparcie NRA w praktycznym przygotowaniu Studentów do wykonywania zawodu adwokata. Strony umowy będą między innymi organizowały wspólne konferencje, seminaria i szkolenia adresowane zwłaszcza do Studentów i Pracowników WPiA. Dla Studentów otworzą się także większe możliwości odbywania staży w kancelariach adwokackich. Na poziomie lokalnym realizacja umowy oznacza bliską współpracę z Okręgową Radą Adwokacką i jej dziekanem – adw. Markiem Jagielskim, który jest pełnomocnikiem NRA ds. realizacji ww. umowy.

Warto również wskazać **kilka istotnych elementów współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego poza Programem studiów**. Najważniejszym z nich jest są odbywające się corocznie, począwszy od 2019 r., konferencje naukowe organizowane w ramach **Radomskich Spotkań Prawników: Teoria-Dydaktyka-Praktyka** we współpracy ze Stowarzyszeniem Sędziów Polskich IUSTITIA – Oddziałem w Radomiu, Okręgową Izbą Radców Prawnych w Kielcach oraz Okręgową Izbą Adwokacką w Radomiu. Formuła współpracy przy organizacji Radomskich Spotkań Prawników i przyświecająca im idea wykracza poza organizację konferencji naukowych. We wspólnym zamyśle partnerów stanowi platformę spotkań teoretyków prawa i osób wykonujących zawody prawnicze, będąc miejscem wymiany doświadczeń między środowiskami teoretyków, dydaktyków i praktyków prawa. Pozwala to na identyfikację oczekiwań samorządów prawniczych wobec ich przyszłych członków i reagowanie na nie przez WPiA na etapie kształcenia przyszłych prawników.

W szeroko rozumianą współpracę z otoczeniem zewnętrznym wpisują się również **wizyty studyjne w jednostkach wymiaru sprawiedliwości instytucjach publicznych otoczenia prawnego** (m.in. Sąd Najwyższy, Trybunał Konstytucyjny).

Ważnym obszarem jest współpraca naukowa z uczelniami w kraju i za granicą (m.in. wyjazd studyjny do Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Rady Unii Europejskiej, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, Rady Europy w ramach projektu „Projektowanie uniwersalne w UTH Rad.”, WND-POWR.03.04.00-00-KP14/21 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, czy wyjazdy w ramach Programu ERASMUS+) przez nauczycieli akademickich, którzy prowadzą zajęcia na kierunku Prawo. Funkcja ta jest realizowana poprzez prowadzenie wykładów gościnnych oraz organizowanie konferencji, seminariów. W ramach pierwszego obszaru należy wskazać na cykl wykładów międzynarodowych organizowanych na WPiA (m.in. prelekcja, pt.: *Die Rolle der Rechtsanwender: innen bei Gustav Radbruch und Hans Kelsen im Vergleich* dr Caroline Voithofer z Uniwersytetu Leopolda i Franciszka w Innsbrucku;

wykład gościnny dr Wojciecha Wojtyły w University of St Thomas Aquinas in Houston Texas) oraz cykl spotkań z praktykami, którzy dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem. W drugim ze wskazanych zakresów należy wskazać na konferencje ogólnokrajowe organizowane przez WPIA samodzielnie, jak również we współpracy z innymi uczelniami (m.in. Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Transformacje prawa polskiego w dobie COVID”; Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zasady prawa administracyjnego. Teoria a praktyka”).

Równie ważkim, chociaż niesformalizowanym wyrazem interakcji WPIA z otoczeniem społeczno-gospodarczym są organizowane przez Wydział **spotkania Studentów z: przedstawicielami Komendy Wojewódzkiej Policji w Radomiu, przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w Radomiu, z Pracownikami Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Radomiu, przedstawicielami administracji rządowej** (z Dyrektorem Departamentu Turystyki w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii), a w ramach administracji samorządowej spotkanie z Wójtem Gminy Wolanów, jak również z osobami wykonującymi zawody prawnicze (m.in. z SSO w Radomiu).

Zbliżony charakter mają **spotkania z Studentów z przedstawicielami Urzędu Miejskiego w Radomiu oraz pracodawcami z regionu radomskiego** w związku z realizowanym przez Urząd Miejski Programem stypendiów stażowych. Spotkania te pozwalają Studentom na zapoznanie się z kryteriami przyznawania stypendiów i warunkami odbycia stażu u pracodawców.

Współpraca z otoczeniem oznacza również działania *podejmowane przez Wydział i jego Pracowników na rzecz społeczności lokalnej w związku ze studiami na kierunku Prawo*. Stanowią one wkład Uniwersytetu i Wydziału w budowanie więzi społecznych wykraczających poza jego sformalizowaną strukturę. Do działań tych zaliczamy: Dzień Nieodpłatnych Porad Prawnych na WPIA, Konkurs wiedzy o prawie (w tym przypadku Interesariusze Zewnętrzni byli też współfundatorami nagród w tym konkursie), Dzień Otwarty WPIA oraz realizowany projekt „Uniwersytet Dzieciom”.

Ponadto Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu realizuje bezpłatny **projekt pt.: „Nauka przez zabawę”** dofinansowany z budżetu państwa w ramach Programu „Społeczna odpowiedzialność nauki”; moduł „Popularyzacja nauki i promocja sportu” (czas trwania projektu: 01.12.2021r. – 30.11.2023 r.).

Poza tym WPIA prowadzi autorski **projekt „Klasa pod patronatem Wydziału Prawa i Administracji”**. Celem projektu jest edukacja uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie nauk prawnych oraz nauk o polityce i administracji, szerzenie wiedzy prawniczej, a także kształtowanie właściwych postaw obywatelskich wśród uczniów. W ramach patronatu, Wydział Prawa i Administracji prowadzi dla uczniów szkół ponadpodstawowych zajęcia zarówno w szkole objętej patronatem, jak i na Wydziale. Ponadto, w ramach patronatu nad klasami, WPIA współpracuje ze szkołą w zakresie opiniowania i ewaluacji programów kształcenia. Uczniowie klas objętych patronatem:

- uczestniczą w zajęciach dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji;
- uczestniczą w wydarzeniach i imprezach naukowych oraz popularno-naukowych organizowanych przez Wydział Prawa i Administracji;
- otrzymują informacje na temat oferty edukacyjnej, a także warunków rekrutacji Wydziału Prawa i Administracji;
- włączają się w działalność funkcjonujących przy Wydziale Prawa i Administracji organizacji studenckich i Kół Naukowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny Programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	- nie dotyczy, kierunek nie podlegał ocenie	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

1. Zmiany w planach studiów podyktowane dynamicznie zmieniającym się systemem prawa w Polsce oraz pojawiającymi się nowymi kwestiami. W ramach zaproponowanych zmian szczególnie nacisk został położony na zajęcia o charakterze praktycznym (także w celu nabycia kompetencji miękkich, jako pożądanych na rynku pracy).
2. Dostosowanie układu przedmiotów, ich wymiaru godzin, efektów uczenia się do pełnienia ról zawodowych na potrzeby rynku pracy.
3. Zapewnienie Studentom odbywania wysokiej jakości praktyk.
4. Poszerzenie oferty praktyk dla Studentów kierunku *Prawo*.
5. Zatrudnianie Absolwentów ocenianego kierunku w zakładach pracy, prowadzonych przez współpracujących z jednostką pracodawców oraz na Wydziale.
6. Zwiększenie udziału praktyków w zajęciach dydaktycznych (warsztaty).
7. Współpraca w sposób stały i metodyczny z wieloma przedstawicielami lokalnego i regionalnego rynku pracy.
8. Organizacja konferencji, seminariów, wizyt studyjnych, wykładów gościnnych i spotkań z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

1. *rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów),*

Istotnym aspektem na Wydziale Prawa i Administracji na kierunku *Prawo* jest realizowanie jak najszerzej internacjonalizacji, zarówno wśród Studentów, jak również kadry pracowniczej. Odbywa się to wielotorowo, m.in.: poprzez Program Erasmus+, projekty współfinansowane przez Unię Europejską, umożliwienie kontaktu z regularnymi wykładami i warsztatami prowadzonymi przez wykładowców zagranicznych (zarówno z Europy, jak i np. z Kanady) w ramach programu wykładów międzynarodowych czy współpracy z organizacjami międzynarodowymi pozarządowymi.

Na etapie, kiedy jeszcze WPiA był częścią Wydziału Nauk Ekonomicznych i Prawnych realizowany był wspólnie projekt cyklicznych wykładów. Odbływały się one w ramach projektu nr POWR.0305.00-00-105/17 pt. „Zintegrowany Program UTHRad.” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Działanie 2 Włączenie wykładowców z zagranicy w prowadzenie programów kształcenia w UTHRad. W cyklu tym odbyły się wykłady w języku angielskim prowadzone przez prof. Alinę Hyz z University of West Attica (Ateny, Grecja), prof. Marca Baudry z University of Paris-Nanterre (Francja), prof. Pantelisa Kyrimgzoglou z International Hellenic University Thessaloniki (Grecja).

Na początku roku akademickiego 2019/2020, pierwotnie, zakładano liczne osobiste wizyty reprezentantów ośrodków zagranicznych, którzy realizowaliby wykłady gościnne w języku angielskim, niemieckim i włoskim. Jednak z uwagi na pandemię Covid-19 odbyły się one w ograniczonym zakresie, za pośrednictwem środków komunikacji internetowej. W dniu 28 stycznia 2021 r. za pośrednictwem aplikacji MS Teams odbył się wykład pt.: „Implications of the COVID-19 Pandemic for Church – State Relations”, który wygłosił prof. Wojciech Kowal z St. Paul University w Ottawie (Kanada). Przedmiotowy wykład rozpoczął cykl wykładów międzynarodowych przeprowadzonych przez wykładowców z Fakultät des Rechts aus der Leopold-Franzens-Universität Innsbruck (Austria) oraz Użhorodzkiego Uniwersytetu Narodowego na Ukrainie (Ужгородський національний університет).

W ramach współpracy międzynarodowej, Pracownicy WPIA przeprowadzili serię gościnnych wykładów zagranicznych, m.in.: na Uniwersytecie Św. Tomasza w Houston, Texas, USA (StJohn PaulII Institute, UniversityofStThomas, Houston, Texas, USA) na zaproszenie Wydziału Filozofii Uniwersytetu Bukaresztańskiego, Rumunia (Facultatea de Filosofie, Universitatea din București, România), Uniwersytecie Leopolda i Franciszka w Innsbrucku, Austria (Leopold-Franzens-Universität Innsbruck, Institut für Zivilrecht, Österreich), Wydziale Teologii Greckokatolickiej Uniwersytetu w Preszowie, Słowacja (Gréckokatolíckateologická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, Slovenská republika).

Przedstawiona oferta jest ofertą „celowaną” i jest podporządkowana określonej koncepcji realizowanej na kierunku Prawo. Ułatwia to fakt, że pracownicy kadry WPIA to osoby będące Absolwentami i stypendystami zagranicznych uniwersytetów, współpracujące z wykładowcami w ramach rad naukowych czasopism, czy wyjeżdżające na wykłady w ramach Programu Erasmus+. Aktualnie trwają prace związane z poszerzeniem oferty w ramach Programu Erasmus +.

Studenci mogą również skorzystać z oferty kształcenia w ramach Programu Erasmus+, dającej możliwości wyjazdu na jeden lub dwa semestry do jednej z europejskich uczelni. W ramach umów bilateralnych, pracownicy i studenci UTH Radom mogą wyjeżdżać do: Hochschule für Öffentliche Verwaltung In Kehl, Zilinskauniverzita w Ziline, Uniwersytet w Padwie. Nawiązano też kontakt z ośrodkami naukowymi w Czechach, Estonii, Grecji, Litwy, Portugalii, Słowacji, Szwecji, Turcji, Włoszech. Prowadzone były również rozmowy z przedstawicielem środowisk prawniczych Nadrenii Północnej-Westfalii w celu umożliwienia wymiany Studentów WPIA w ramach praktyk zawodowych.

Co ważne istnieje możliwość wyjazdów na wszystkie uczelnie w ramach, których realizowany jest Program Erasmus+.

Ponadto przeprowadzono działania w ramach przystąpienia WPIA UTH Radom do „Forum deutscher und polnischer Universitäten und Verwaltungshochschulen” istniejącego od 1992 r., którego głównym organizatorem jest Hochschule für Wirtschaft und Recht in Berlin.

W okresie 2021 – 2022 realizowane były spotkania plenarne z przedstawicielami ośrodków naukowych z Niemiec, Rosji, Tunezji, Turcji w ramach projektu Dialogi migracyjne za pośrednictwem platformy MS Teams.

Dwukrotnie, w roku 2021 i w roku 2022, odbyły się wyjazdy kadry naukowej wraz ze Studentami do Berlina na Konferencję Free Iran dotyczącą problematyki praw człowieka, organizowaną przez międzynarodową organizację pozarządową Free Iran.

Ponadto **pracownicy odbywali miesięczne staże zagraniczne** m.in.: na Użhorodzkiem Uniwersytecie Narodowym i Lwowskim Uniwersytecie Narodowym im. Iwana Franki. Realizowali także kwerendy naukowe w: *Univerzitná knižnica Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici* – Slovakia (25-29 kwietnia 2022), Universitätsbibliothek in Würzburg - Deutschland (01.08 – 23.08 2019 r.) oraz (01.08 – 07.08 2017 r.).

W ramach Projektu „Projektowanie uniwersalne w UTH Rad.”, WND-POWR.03.04.00-00-KP14/21 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego we wrześniu 2022 r. **odbyła się wizyta studyjna** Pracowników WPIA w instytucjach unijnych i międzynarodowych w Belgii, Francji, Holandii i Niemczech.

W zakresie popularyzowania Programu Erasmus+ wśród Studentów WPIA został nagrany i umieszczony w mediach społecznościowych filmik zachęcający do zapoznania się z zasadami Programu Erasmus+ <https://www.facebook.com/WPIAUTHRadom/videos/863250137508814>

Ponadto w ramach studiów Studenci mogą wybierać zajęcia ogólnouniwersyteckie prowadzone w języku obcym, które przygotowane są także z myślą o Studentach zagranicznych przyjeżdżających na WPIA w ramach Programu Erasmus+.

Studenci mogą podnosić kompetencje językowe na różnych poziomach w ramach lektoratów ze szczególnym nachyleniem na język niezbędny dla prawników. Zgłoszona została również koncepcja

stworzenia dodatkowych warsztatów ogólnouczeniowych, doskonalących Studentów, zainteresowanych skorzystaniem z oferty Programu Erasmus+.

2. aspekty Programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych,

Przygotowany program na kierunku *Prawo* obejmuje szereg przedmiotów z tzw. elementem prawa międzynarodowego i europejskiego. Odbывается także nauka języka obcego specjalistycznego z uwzględnieniem słownictwa niezbędnego w tym obszarze. W programie przewidziano również prowadzenie przedmiotów w językach obcych.

Natomiast dla cudzoziemców przewidziana została również roczna Szkoła Języka Polskiego.

3. stopień przygotowania Studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez Studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny,

W ramach rekrutacji na studia, kandydaci wybierają planowany do realizacji lektorat z języka obcego spośród następujących języków: angielskiego, niemieckiego oraz rosyjskiego. **Poziom języka obcego jest więc bramy pod uwagę już na etapie rekrutacji, a następnie podejmowane są starania mające na celu stopniowe jego doskonalenie, ukierunkowane na język specjalistyczny.** Zajęcia z języków obcych prowadzone są przez wykwalifikowaną kadrę i profilowane są na specjalistyczny język prawniczy. Studenci nabywają kompetencje językowe na poziomie B2. Więcej o kompetencjach językowych w kryterium 2 pkt 2.

4. skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej Studentów i kadry,

Wymiana zagraniczna w ostatnim czasie zarówno Studentów kierunku *Prawo* w ramach Erasmus+, jak i kadry była wyłączona z uwagi na pandemię Covid-19 i inne późniejsze ograniczenia związane z sytuacją geopolityczną. W przypadku Studentów z kierunku *Prawo* WPiA UTH, wykorzystanie oferty Erasmus+ dopiero na obecnym etapie zaczyna cieszyć się zainteresowaniem. Pojawiają się sygnały o chęci wyjazdu, ale z uwagi na trudną i dynamiczną sytuację międzynarodową same wyjazdy nie były jeszcze realizowane.

Wykładowcy regularnie zachęceni są do skorzystania z oferty w ramach Programu Erasmus+ /Mobility Staff. W roku akademicki 2019/2020 chęć swojego wyjazdu zadeklarowało 5 Pracowników. Nie obyły się one jednak z uwagi na ograniczenia związane z pandemią Covid-19. W roku akademickim 2021/2022 wyjazdy zostały wznowione, w konsekwencji czego zostało zrealizowanych 10 wyjazdów Pracowników.

Biorąc pod uwagę okres podlegający ocenie, który obejmuje również wstępny etap prowadzenia kształcenia na kierunku *Prawo* w ramach Wydziału Nauk Ekonomicznych i Prawnych, należy wskazać, że Studenci skorzystali z oferty Programu Erasmus+ goszcząc kolegów z innych uczelni zagranicznych łącznie 16 razy oraz korzystając z możliwości wyjazdu za granicę 12 razy. Z wyjazdów zagranicznych korzystali również wykładowcy, którzy w ramach Programu Erasmus+/Mobility Staff w ocenianym okresie wyjeżdżali 66 razy, natomiast gościli Pracowników z uczelni partnerskich 8 razy.

5. udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku,

W ramach wymiany międzynarodowej, na WPiA były prowadzone wykłady przez wykładowców z zagranicy, które były zorganizowane w ramach projektu Zintegrowany Program UTH Rad. POWR. 03.05.00-00-Z105/17 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego:

W języku angielskim:

1. Prof. Alina Hyz (University of West Attica, Attica, Athens, Greece)- *Cash flow estimation and risk analysis* (27-31.05. 2019 r.).
2. Prof. Pantelis Kyrmizoglu (International Hellenic University Thessaloniki, Greece) - *Doing business and forms of financing in Southeastern Europe* (23-27.11. 2020 r.).
3. doc. Terezi Popovitch (Użhorodzki Uniwersytet Narodowy, Ukraina) (Ужгородський національний університет) – *Transcendence in a philosophical and social perspective*

W języku niemieckim :

4. *Die Rolle der Rechtsanwender:innen Bei Gustav Radbruch und Hans Kelsen in Vergleich* , Fakultät des Rechtsaus der Leopold-Franzens-Universität Innsbruck (Austria)- (15.04.2021)

6. *sposoby, częstotliwość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na Program studiów i jego realizację,*

W celu zintensyfikowania działań na rzecz umiędzynarodowienia, na WPIA został powołany Pełnomocnik Dziekana WPIA ds. Programu Erasmus+ i współpracy międzynarodowej. Rolą wskazanego Pełnomocnika jest promowanie wyjazdów w ramach Programu Erasmus+, inicjowanie kontaktów międzynarodowych oraz propagowanie ich wśród Studentów i Pracowników Wydziału. Informacje o procedurach i uczelniach partnerskich, w ramach których mogą odbywać się wyjazdy, Studenci mogą znaleźć na stronie głównej UTH Radom, w zakładce współpraca z zagranicą:

<http://old.uniwersytetradom.pl/redirect.php?action=setcategory&id=20621> .

Dodatkowo na stronie internetowej WPIA wyeksponowana została również oferta wyjazdowa (informacja o uczelniach partnerskich), kontakt do Koordynatora ds. Programu Erasmus+ oraz odesłanie do głównej strony internetowej UTH Radom, dotyczącej wymiany studenckiej w ramach Programu Erasmus+. Pełnomocnik WPIA ds. Programu Erasmus+ na bieżąco prowadzi nadzór dotyczący aktualizacji na stronie internetowej WPIA informacji związanych z Programem Erasmus+. Ponadto w ramach spotkań ze Studentami I roku Pełnomocnik prezentuje ofertę i możliwości wyjazdów w ramach Programu Erasmus+.

Należy podkreślić, że **niestety okres działań Pełnomocnika ds. Programu Erasmus+ przypadł w przeważającej mierze na trudny czas pandemii Covid-19 i równie trudnej sytuacji geopolitycznej wywołanej sytuacją na Ukrainie.** Pomimo tej skomplikowanej sytuacji, wśród Pracowników Wydziału, nastąpiła intensyfikacja działań w zakresie wyjazdów zagranicznych, jak również realizacji zagranicznych staży. Ponadto Pracownicy w ramach Działu ds. współpracy UTH z zagranicą zapewniają fachową pomoc zarówno wyjeżdżającym, jak i przyjeżdżającym osobom (Studentom i Pracownikom), pomagając we wszystkich niezbędnych czynnościach formalnych. Wszystkie wskazane wyżej osoby zapewniają także bieżącą informację i obsługę techniczną dotyczącą ewentualnego zrealizowania zagranicznej praktyki zawodowej. Sprawozdania ustne z realizowanych efektów są prezentowane na Zebraniach Pracowników Wydziału.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny Programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	- nie dotyczy, kierunek nie podlegał ocenie	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

1. Udział Pracowników w Programie Erasmus+.
2. Organizacja wykładów międzynarodowych.
3. Udział Pracowników w stażach zagranicznych i konferencjach międzynarodowych.
4. Wzrost ilości publikacji Pracowników w językach obcych.
5. Organizacja projektów UE w zakresie włączenia kadry z zagranicy do procesu dydaktycznego.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie Studentów – uwagi ogólne

Zgodnie z przyjętą polityką Uniwersytet, jak również Władze Wydziału, kładą duży nacisk na wielowymiarowe wsparcie Studentów kierunku **Prawo**, które umożliwia im rozwijanie ich zainteresowań i kompetencji. Zarówno Uczelnia, jak i Wydział dysponują **kompleksowym systemem udzielania Studentom wsparcia w procesie uczenia się w obszarze nauki, dydaktyki, organizacji, informacji, planowania i rozwijania karier zawodowych, sportowych, pomocy materialnej i pomocy psychologicznej, czy też podstawowej opieki zdrowotnej**. Funkcjonują skutecznie różnorodne formy wsparcia kształcenia, działalności naukowej, socjalno-bytowej, jak i rozwoju zainteresowań, czy innych aktywności Studentów.

Instrumenty wsparcia dostosowane są do indywidualnych potrzeb różnych grup Studentów (w szczególności dla Studentów, którzy rozpoczynają naukę, dla Studentów, którzy są rodzicami, czy dla Studentów pracujących), jak również Studentów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, potrzebujących wsparcia materialnego. Szczególną opieką ze strony WPIA otoczeni są studenci z niepełnosprawnościami. Studenci kierunku *Prawo* są również wspierani przez **Pełnomocnika Rektora ds. równego traktowania**.

Pracownicy WPIA wspierają Studentów kierunku *Prawo* w uczeniu się **za pomocą szeregu różnych form aktywności nie tylko dotyczących dydaktyki**, ale również wychodzących poza obszar klasycznych form dydaktycznych wspierając m.in.: **działalność kół naukowych, współorganizując wraz ze Studentami konferencje naukowe, czy symulacje rozpraw sądowych**. Zróżnicowane środki wsparcia ułatwiają Studentom nie tylko adaptację do wymogów cyklu kształcenia, ale również podjęcie dalszego szkolenia zawodowego i naukowego. Ważnym wyrazem zaangażowania w proces efektywnego kształcenia przez Wydział jest **indywidualna organizacja studiów (IOS)**, określona w Regulaminie Studiów.

W okresie nauczania zdalnego zarówno WPIA, jak i Uniwersytet zintensyfikowały sposób komunikacji na odległość, poprzez zwiększenie liczby komunikatów i bezpośredniego dostarczania informacji Studentom WPIA poprzez stronę internetową Wydziału oraz profil na *Facebooku*.

Studenci mają możliwość udziału w międzynarodowych wymianach studenckich w ramach Programu **ERASMUS+**.

Uniwersytet i Wydział wspierają także Studentów, którzy chcą **rozwijać swoje pozanaukowe pasje, jak np. zdolności sportowe, artystyczne czy organizacyjne**. Na Uczelni działa **chór**. Studenci mają możliwość skorzystania z oferty sportowej przygotowanej przez **Studium Wychowania Fizycznego i Sportu**.

Uniwersytet i Wydział wspierają Samorząd Studencki w realizacji różnych przedsięwzięć. Członkowie Uczelnianego Samorządu Studenckiego oraz Wydziałowego Samorządu Studenckiego mogą zgłaszać postulaty dotyczące propozycji zmian dotyczących Programu studiów i warunków studiowania.

Istotną rolę w doskonaleniu jakości kształcenia na WPIA odgrywają studenci m.in. poprzez **cykliczny udział w ankietyzacji oceniającej prowadzone na Wydziale zajęcia dydaktyczne oraz ankietyzacji oceniającej obsługę administracyjną**.

1. *dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami,*

Student od samego początku rozpoczęcia kształcenia na kierunku *Prawo* otrzymuje wsparcie ze strony Uniwersytetu i WPIA. Dla Studentów, rozpoczynających studia przygotowana jest **uroczystość immatrykulacji**. Corocznie dla Studentów pierwszego roku studiów organizowane są **spotkania informacyjno-szkoleniowe**, podczas których pozyskują oni wiedzę dotyczącą studiowania na WPIA (m.in. w aspekcie praw i obowiązków Studentów, obsługi administracyjnej, pomocy materialnej, kontaktu z Władzami Wydziału). Poznają wówczas swojego opiekuna roku, opiekuna w Biurze Obsługi

Studenta (BOS), są oprowadzani po budynku WPiA. Następnie uczestniczą w szkoleniu bibliotecznym i szkoleniu BHP.

Na późniejszych etapach kształcenia, na kierunku *Prawo* na WPiA, również **stosowane są narzędzia ułatwiające studiowanie różnym grupom Studentów** (Studentom rodzicom, czy Studentom pracującym). Szczególną opieką i wsparciem otoczeni są studenci z niepełnosprawnościami. Jako przykład można wskazać uregulowania Regulaminu Studiów w zakresie udzielania zgody na **indywidualną organizację studiów** (IOS), określoną w § 25 Regulaminu studiów w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, **Uchwała Nr 000-5/6/2019 Senatu UTH Radom z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu (Załącznik nr 8)** oraz Regulamin studiów w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, **Załącznik do uchwały Nr 000-5/6/2019 Senatu UTH Radom z dnia 30 maja 2019 r.** O indywidualną organizację studiów mogą ubiegać się następujący studenci: członkowie sportowej kadry narodowej, bez względu na przynależność klubową, osoby niepełnosprawne, studiujący na dwóch lub więcej kierunkach, będący rodzicami oraz Studentki w ciąży, przyjęci na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, odbywający część studiów w uczelniach partnerskich, członkowie Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego, z ważnych przyczyn rodzinnych i losowych. Zasady przyznawania IOS znajdują się w Regulaminie studiów.

System pomocy materialnej, który oferowany jest na Uniwersytecie adresowany jest do tych Studentów, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej. W ocenianym okresie zasady przyznawania świadczeń o charakterze socjalnym były regulowane *Zarządzeniem R-14/2018 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, (Załącznik nr 42)*, natomiast od 1 października 2019 r. obowiązuje *Zarządzenie R-23/2019 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 1 października 2019 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu świadczeń dla studentów Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu (Załącznik nr 43)*. Aktualnie kwestie te reguluje *Zarządzenie R-30/2022 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 3 sierpnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu świadczeń dla studentów Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu (Załącznik nr 44)*.

Na podstawie Regulaminu świadczeń dla Studentów Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, studenci mogą ubiegać się o **stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogę, stypendium Rektora, zakwaterowanie w domu studenckim Uniwersytetu oraz o zakwaterowanie małżonka lub dziecka w domu studenckim Uniwersytetu**. Wszelkie informacje dotyczące pomocy materialnej (m.in. formularze wniosków oraz terminarz ich składania) są dostępne na stronie internetowej - <https://student.uniwersytetradom.pl/swiadczenia-dla-studentow-pomoc-materialna/>

Zapomogę będącą formą doraźnej, bezzwrotnej pomocy, przyznawanej na wniosek Studenta, który znalazł się w przejściowo trudnej sytuacji życiowej przyznaje się na wniosek Studenta. Sytuacja taka miała miejsce w związku ze znacznym pogorszeniem się sytuacji materialnej z powodu utraty pracy lub obniżenia dochodów w związku z pandemią COVID – 19. Szczegółowy wykaz przyznanej Studentom kierunku *Prawo* pomocy materialnej został wskazany w **załączniku nr 45** do niniejszego Raportu.

Studenci są również na bieżąco informowani za pośrednictwem strony internetowej o możliwości ubiegania się o przyznanie stypendium, m.in. przez Prezydenta Miasta Radomia, czy Ministra Edukacji i Nauki.

Warunki realizacji programu studiów na kierunku *Prawo*, dla Studentów z niepełnosprawnościami są szczególnie ułatwione. **Uniwersytet, w trosce o wyrównywanie szans edukacyjnych osób z różnymi niepełnosprawnościami, w dostępie do edukacji na poziomie wyższym prowadzi planową, perspektywiczną politykę niwelowania barier ograniczających wskazaną dostępność**. Wychodząc

naprzeciw potrzebom tej grupy Studentów w budynku (i jego otoczeniu) WPIA zniwelowano bariery architektoniczne – w zakresie parkowania, wejścia do budynku, ciągów komunikacji poziomej, pionowej i zaplecza sanitarnego (oznakowane zgodnie z wymogami formalno-prawnymi miejsca parkingowe, podjazd dla niepełnosprawnych do budynku, winda i podjazdy wewnątrz budynku, łazienki dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, oznakowane ciągi i sale, wyposażenie sal dydaktycznych – stoliki dla osób na wózkach, pętla induktofoniczna). Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość korzystania z pomocy i **wsparcia w zakresie tłumacza języka migowego, nieodpłatnej usługi transportowej, dodatkowych zajęć, indywidualnej organizacji toku studiów, wsparcia psychologa, terapeuty, logopedy oraz wypożyczania niezbędnych urządzeń (np. urządzeń do czytania, laptopów) oraz korzystania ze sprzętu ułatwiającego proces edukacyjny osobom z zaburzeniami wzroku oraz innych, określonych regulaminowo form wsparcia.**

Na Uniwersytecie przeprowadzone zostały audyty: architektoniczny i informatyczny, które dostarczyły informacji, na ile Uczelnia przystosowana jest do potrzeb Studentów z niepełnosprawnościami. W oparciu o uzyskane wyniki, określone zostały potrzeby, które są sukcesywnie realizowane. Dla potrzeb tych Studentów dostosowane są również inne miejsca na Uniwersytecie, m.in. kompleksowo dostosowana została biblioteka.

Początkowo kwestie dotyczące wsparcia dla Studentów z niepełnosprawnościami regulowało *Zarządzenie R-25/2019 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 1 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania wsparcia oraz dysponowania środkami z dotacji na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków umożliwiających pełny udział w procesie kształcenia na Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu (Załącznik nr 46).*

Do końca grudnia 2020 r., Studentów z niepełnosprawnością pod względem instytucjonalnym, wspierał **uczelniany specjalista ds. Studentów z niepełnosprawnością**, z którego pomocy mógł skorzystać każdy Student z niepełnosprawnością. Jego misją było wyrównywanie szans edukacyjnych, likwidowanie barier oraz przeciwdziałanie wykluczeniu. Utworzono **Regulamin wsparcia Studentów z niepełnosprawnością** i w oparciu o jego postanowienia wsparcie jest realizowane, *Zarządzenie R-29/2021 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu przyznawania wsparcia oraz dysponowania środkami dotacji na zadania wynikające ze stwarzania studentom i doktorantom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia na Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu (Załącznik nr 47).*

Od 2021 r. realizowany jest **projekt UTH dostępny dla wszystkich**, w ramach którego w styczniu 2021 r. zostało utworzone **Biuro Osób Niepełnosprawnych** (*Zarządzenie R-2/2021 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie: 1, utworzenia Biura Osób Niepełnosprawnych, 2) zmiany Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu, (Załącznik nr 48)* oraz powołany został **Pełnomocnik Rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami**.

Od marca 2021 r. studenci z różnymi formami niepełnosprawności otrzymują **wsparcie psychologa, logopedy i socjoterapeuty**. W celu przygotowania kadry do pracy z osobami o szczególnych potrzebach trwa cykl szkoleń dla kadry dydaktycznej, zarządzającej i administracyjnej ukierunkowany na optymalną (uwzględniającą determinowane niepełnosprawnością potrzeby) realizację procesu dydaktycznego dla osób niepełnosprawnych. Trwają prace dostosowawcze systemu teleinformatycznego (do standardów WCAG2). Sukcesywnie niwelowane są pozostałe bariery architektoniczne, w komunikowaniu się. Szczegółowe informacje dotyczące polityki Uniwersytetu w zakresie osób niepełnosprawnych zostały wskazane w **Załączniku nr 49**.

Wszelkie informacje dotyczące Studentów z niepełnosprawnościami (m.in. terminy dyżurów specjalisty ds. studentów z niepełnosprawnością) są dostępne na stronie internetowej Uniwersytetu zakładka – STUDENT – STUDENCI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ - <https://student.uniwersytetradom.pl/biuro-osob-niepelnosprawnych/>

Studenci kierunku *Prawo* są również wspierani przez **Pełnomocnika Rektora ds. Równego Traktowania**, *Pełnomocnictwo Rektora UTH Radom z dnia 1 września 2020 r. w sprawie powołania Pełnomocnika ds. Równego Traktowania (Załącznik nr 50)*, który pomaga Studentom, którzy zetknęli się z dyskryminacją lub z naruszeniem zasad równego traktowania na Uniwersytecie w Radomiu. Pełnomocnik zajmuje się przeciwdziałaniem dyskryminacji ze względu na jakąkolwiek cechę nieuzasadniającą odmiennego traktowania, a także opracowuje metody rozwiązywania problemów wynikających z naruszenia zakazu dyskryminacji. Na Uniwersytecie została przyjęta **polityka antydyskryminacyjna**, która ustala zasady przeciwdziałania zjawisku dyskryminacji w UTH Radom. Jej celem jest zapewnienie bezpiecznego, pozbawionego dyskryminacji środowiska dla wszystkich uczestników życia akademickiego. Zadania Pełnomocnika Rektora ds. równego traktowania, jak również szczegóły dotyczące m.in.: przeciwdziałaniu mobbingowi i dyskryminacji, polityki równości płci, planu działania na rzecz równości płci wskazane zostały w polityce antydyskryminacyjnej, *Zarządzenie R-27/2021 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 12 maja 2021 r. w sprawie: wprowadzenia w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu Polityki Antydyskryminacyjnej (Załącznik nr 51)*.

2. zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się,

Dla WPIA priorytetowe jest wsparcie Studentów w procesie kształcenia. Realizowane jest w tym zakresie szerokie spektrum przedsięwzięć związanych ze wsparciem Studentów kierunku *Prawo* w tym procesie. Funkcjonują skutecznie różnorodne formy wsparcia kształcenia w tym zakresie.

Studenci kierunku *Prawo*, na pierwszych zajęciach każdego przedmiotu (niezależnie od jego formy: wykład, ćwiczenia, warsztaty) są **informowani o zakresie treści kształcenia wymaganych kartą przedmiotu oraz sposobie i formie ich zaliczenia**. Prowadzący zajęcia informują również o zakresie wymaganej literatury. Plan studiów dla cyklu kształcenia na kierunku *Prawo*, Program studiów, karty przedmiotów oraz zasady studiowania dostępne są dla Studentów na stronie Wydziału zakładka KSZTAŁCENIE – PROGRAM STUDIÓW - <https://wpia.uniwersytetradom.pl/plany-studiow/>

Dbając o możliwość rozwoju zainteresowań naukowych Studentów, w programie studiów kierunku *Prawo* przewidziane zostały **przedmioty fakultatywne oraz bloki zajęciowe**, których swobodnego wyboru dokonują studenci.

Podstawowym filarem opieki naukowej sprawowanej indywidualnie nad Studentami kierunku *Prawo* są **seminaria magisterskie**, prowadzone w tradycyjnej formule. W ten sposób system opieki naukowej obejmuje wsparcie Studentów na etapie procesu dydaktycznego. Studenci kierunku *Prawo* dokonują wyboru seminarium dyplomowego prowadzonego przez specjalistę z zakresu określonej dziedziny prawa, pod którego opieką naukową przygotowują swoje prace.

W ramach wsparcia Studentów w procesie uczenia się zapewniona jest Studentom dostępność Pracowników w ramach regularnych cotygodniowych **konsultacji naukowych** (wszyscy pracownicy mają obowiązek wskazania terminów swoich konsultacji na początku każdego semestru). Informacje dotyczące konsultacji naukowych zamieszczane są na stronie WPIA zakładka STUDENT – KONSULTACJE – <https://wpia.uniwersytetradom.pl/konsultacje/>. Podczas konsultacji studenci mogą omówić wraz z nauczycielami akademickimi teoretyczne oraz praktyczne zagadnienia dotyczące danej dziedziny prawa. Mogą usystematyzować wiedzę i wyjaśnić ewentualne problematyczne zagadnienia teoretyczne. Poza konsultacjami, które odbywają się poza godzinami zajęć dydaktycznych, studenci mogą kontaktować się z Pracownikami za pośrednictwem poczty elektronicznej i systemu Wirtualna Uczelnia. Przez system Wirtualna Uczelnia studenci mają dostęp do służbowych e-maili Pracowników. Stosowne informacje dotyczące terminarza pracy, godzin urzędowania, numerów telefonów, adresy e-mail wszystkich Pracowników zamieszczone są na stronie WPIA.

Istotnym elementem wsparcia dla Studentów jest **pomoc opiekunów poszczególnych roczników**, wybranych spośród Pracowników naukowo-dydaktycznych WPIA, którzy powoływani są dla każdego rocznika Studentów (funkcja opiekuna roku sprawowana jest przez cały cykl kształcenia na danym kierunku, poziomie i formie studiów) przez Dziekana Wydziału w drodze zarządzenia, *Zarządzenie*

nr 22 /2020/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 22 września 2020 r. w sprawie: powołania opiekunów pierwszego roku studiów w r. a. 2020/2021, Zarządzenie nr 16 /2021/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 24 września 2021 r. w sprawie: powołania opiekunów pierwszego roku studiów w r. a. 2021/2022 oraz ZARZĄDZENIE nr 5/2022/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 7 października 2022 r. w sprawie: powołania opiekunów pierwszego roku studiów w r.a. 2022/2023 (**Załączniki nr 52, nr 53, nr 54**). Opiekunowie pozostają w stałym kontakcie z władzami WPiA oraz ze starostami poszczególnych lat w sprawach bieżących związanych z organizacją procesu dydaktycznego. Szczegółowe zadania opiekuna roku wymienione zostały we wskazanych zarządzeniach.

W okresie pandemii i sytuacji kryzysowych, w odpowiedzi na zapotrzebowanie na usługi wspomagające zdalne nauczanie (e-learning) dla Studentów zostało przygotowane i skonfigurowane rozwiązanie **MS Teams** (strona Uniwersytetu, zakładka STUDENT – E-STUDENT – NAUCZANIE ZDALNE – https://student.uniwersytetradom.pl/e-learning/_oraz strona Wydziału, zakładka STUDENT – PRACA ZDALNA – <https://wpia.uniwersytetradom.pl/praca-zdalna/> Z informacji tam zamieszczonych studenci mogą pozyskać wiedzę dotyczącą m.in. rozwiązań jakie zostały dla nich przygotowane w związku z pracą zdalną (włącznie z instrukcjami i filmikami).

Uniwersytet w okresie nauczania zdalnego wywołanego sytuacjami kryzysowymi podejmuje szereg działań wychodzących naprzeciw oczekiwaniom Studentów mających problem ze sprzętem bądź nieobsługujących sprzętu komputerowego na odpowiednim poziomie. WPiA udostępnia **stanowiska do nauczania zdalnego** w głównym budynku Wydziału, przygotowując samodzielne stanowiska, zgodnie z reżimem sanitarnym (w okresie pandemii) lub w innych szczególnych okolicznościach.

Istotnym polem aktywności Studentów są **Koła Naukowe**, w ramach których studenci mają możliwość poszerzania wiedzy i udziału we wspólnych projektach naukowych. W tym aspekcie wsparcie Studentów kierunku *Prawo* przez Pracowników Wydziału przejawia się poprzez zaangażowanie w działalność Kół Naukowych (każde koło ma opiekuna będącego Pracownikiem WPiA). **Przy wsparciu kadry akademickiej studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania.** Początkowo na WPiA funkcjonowały trzy koła naukowe (Studenckie Koło Naukowe ADMINISTRATYWISTÓW „SKAUTH”, Studenckie Koło Naukowe PRAWNIKÓW „SAPERE AUDE” oraz Studenckie Koło Naukowe PRAWA KONSTYTUCYJNEGO „PRO BONO”). W styczniu 2020 r. powołana została KLINIKA PRAWA mająca statut Koła Naukowego Zarządzenie nr 1/2020/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 22 stycznia 2020 r. w sprawie powołania opiekuna KLINIKI PRAWA (**Załącznik nr 55**), zaś wyrazem współpracy międzywydziałowej jest uczestnictwo Studentów kierunku *Prawo* w powołanym Studenckim Kole Naukowym Kultury i Sztuki „Nowy Świat”, w którym Student kierunku *Prawo* pełni funkcję Prezesa.

Przez udział w ww. studenckich ruchach naukowych następuje **indywidualizacja procesu kształcenia Studentów**. Wszystkie Koła Naukowe mają powołanych wcześniej przez Radę Wydziału, aktualnie przez Dziekana opiekunów spośród grona Pracowników WPiA. W ramach sprawowanej opieki czuwają oni nad merytoryczną działalnością poszczególnych Kół Naukowych, wspierają i recenzują wystąpienia i publikacje Studentów, uczestniczą w konferencjach naukowych, warsztatach i projektach badawczych organizowanych przez Studentów. W organizowanych przez Studentów wydarzeniach naukowych uczestniczą nie tylko pracownicy WPiA UTH, ale również osoby z innych ośrodków naukowych, jak również uczniowie objęci projektem Klasa pod Patronatem Wydziału Prawa i Administracji (Szczegółowe informacje na temat projektu Klasa pod Patronatem WPiA zostały opisane w Kryterium nr 6 i 10 niniejszego Raportu).

Warto podkreślić, że pomimo sytuacji związanej z pandemią COVID-19 wszystkie koła naukowe wykazywały aktywność, która była możliwa w warunkach panującej pandemii, np. poprzez organizację konferencji w trybie on-line.

Zarówno opiekunowie Kół Naukowych, jak i pozostali pracownicy motywują Studentów do rozwoju w aspekcie naukowym, społecznym i zawodowym. Potwierdzeniem tego faktu jest:

- 1. organizacja i udział Studentów w konferencjach naukowych** – w latach 2017-2022 studenci kierunku *Prawo* byli organizatorami 28 konferencji naukowych o zasięgu ogólnopolskim

(od 2018 r. corocznie w ramach Studenckiego Koła Naukowego Prawników „SAPERE AUDE” aktywnie uczestniczą w organizacji ogólnopolskiej konferencji z zakresu prawa medycznego)

2. czynny udział Studentów w konferencjach naukowych – w latach 2017-2022 studenci wygłosili ponad 100 referatów na konferencjach naukowych.

3. udział Studentów w projektach badawczych – nt. „Dostęp do administracji publicznej i jej działanie w dobie pandemii COVID-19”. Projekt realizowany był na przełomie sierpnia/września 2020 r. Celem projektu było sprawdzenie ogólnej wiedzy respondentów na temat dostępności i działania administracji publicznej, ale również zbadanie czy respondenci korzystali z działań podmiotów i organów administracji publicznej w dobie COVID-19.

Projekt badawczy realizowany w 2020 r. nt. wiedzy respondentów w zakresie urzędu Prezydenta RP i sposobów przeprowadzania wyborów

Projekt badawczy nt. „Trybunał Konstytucyjny jako organ konstytucyjny w opinii obywateli RP”, realizacja lipiec/sierpień 2021 r.

4. udział Studentów w warsztatach naukowych – (w ramach Kliniki Prawa studenci kierunku *Prawo* uczestniczyli w warsztatach – nt. pisanie tekstów i artykułów naukowych (17.01.2020 r.), nt. „Apelacja w sprawie karnej z wykorzystaniem akt sądowych” (24.01.2020 r.), nt. „Apelacja w postępowaniu karnym”. Teoretyczne i prawne aspekty prawa w sporządzaniu i wnoszeniu apelacji w sprawach karnych” (5.12.2019 r.)

5. udział Studentów w sesjach środowiskowych – „Prawa i obowiązki uczestników postępowania administracyjnego, egzekucyjnego, podatkowego” (29.03.2019 r.)

6. cykl spotkań pt. „Karne przy kawie” zrealizowanych w ramach Kliniki Prawa, na które zapraszani są studenci koła, zainteresowani studenci oraz uczniowie szkół objętych patronatem. Celem spotkań jest omawianie prawnych kwestii występujących w filmach, serialach, książkach oraz aktualne kierunki zmian prawa karnego i problemy z nim związane. Spotkania odbywały się za pomocą platformy Ms Teams („Zwyczaj ludowy i Prawo karne”, 11.03.2021 r.; „Prawo karne w serialu, książce i filmie”, 08.04.2021 r.; „Prawo karne w filmach i serialach”, 06.05.2021 r.)

7. udział Studentów w badaniach naukowych - „Świadomość społeczeństwa w zakresie danych osobowych” (20.03.2019-08.06.2019 r.)

8. wyjścia, wizyty studyjne i spotkania- wizyty studyjne w Areszcie Śledczym w Radomiu (10.05.2022 r., 03.06.2022 r.); wyjścia do Collegium Anatomicum na Wydziale Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu (13.05.2022 r.; 05.06.2022 r.); spotkanie w ramach Dni Przedsiębiorcy organizowanymi przez Akademickie Biuro Karier UTH Radom; wizyta w Sądzie Najwyższym (uczestniczenie w dwóch rozprawach, którym przewodniczyła I Prezes Sądu Najwyższego; 26.05.2022 r.); wizyta studyjna w Trybunale Konstytucyjnym (wykład dotyczący pracy TK wygłosił Dyrektor Biura Służby Prawnej Trybunału Konstytucyjnego Pan dr Bartosz Skwara; 19.11.2021 r.); wizyta w Trybunale Konstytucyjnym (06.06.2022 r.)

9. otwarte wykłady międzynarodowe: wykład pt.: „*Implications of the Covid-19 Pandemic for Church – State Relations*” - prof. Wojciech Kowal z St. Paul University w Ottawie, (Kanada), 28.01.2021 r.; wykład pt.: „*Die Rolle der Rechtsanwender: innen bei Gustav Radbruch und Hans Kelsen im Vergleich*” wygłosiła dr Caroline Voithofer z Uniwersytetu Leopolda i Franciszka w Innsbrucku (Austria), 15.04.2021 r.

10. spotkania Studentów kierunku Prawo z aplikantami (Absolwentami WPiA): aplikant radcowski – mgr Mateusz Kiraga (21.01.2022 r.) aplikant adwokacki – mgr Mikołaj Majcher (31.03.2022 r.); aplikantka komornicza – mgr Adrianna Serewiś (19.05.2022 r.)

11. wykłady otwarte w ramach spotkań z praktykami prawa: 24.03.2021 r. wykład otwarty pt. „*Status zawodowy Prokuratora oraz zasady wykonywania tego zawodu, w aspekcie praktycznym*”, Robert Barszczyński, Zastępca Prokuratora Okręgowego w Radomiu, 07.05.2021 r. wykład otwarty pt. „*TURYSTYKA – jako dział administracji rządowej*”, dr Dominik Borek

Dyrektor Departamentu Turystyki; 18.03.2022 r. wykład otwarty pt. „Środki zaskarżenia w procesie karnym”, adw. dr Mirosław Kopeć; 25.03.2022 r. wykład otwarty pt.: „Zawód komornika sądowego - aspekty praktyczne”, mgr Katarzyna Siekańska-Ptaszyńska, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Radomiu, Przewodnicząca Izby Komorniczej w Lublinie

12. udział Studentów w szkoleniach: m.in. z obsługi Programu LEX. Wydział Prawa i Administracji zapewnia Studentom dostęp w sieci UTH oraz z komputerów domowych dla posiadaczy aktywnych kont e-mail w domenach uthrad.pl oraz student.uthrad.pl

Wymiernym efektem wsparcia Studentów kierunku *Prawo* ze strony kadry naukowo-dydaktycznej są **publikacje naukowe Studentów prawa**. W latach 2017-2022 Studenci opublikowali ponad 50 artykułów naukowych.

Studenci kierunku *Prawo* osiągają **liczące się w skali kraju sukcesy i są laureatami ogólnopolskich konkursów**, m.in. w roku 2017 dwie osoby zostały finalistami Studenckiego Nobla, a w 2018 r. Student kierunku *Prawo* został najlepszym Studentem w Polsce w dziedzinie nauki prawne i ekonomiczne.

Studenci kierunku Prawo aktywnie wspierają również wydarzenia naukowe mające miejsce na Uniwersytecie i Wydziale, m.in. w ramach wolontariatu wspierali realizację zajęć prowadzonych na WPiA w ramach Uniwersytetu Dzieciom UTH Radom (I i II edycja), czy w organizacji przez WPiA Konkursu wiedzy o prawie – profesje prawnicze w Polsce (28.02.2020), którego uczestnikami byli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z Radomia. Szczegółowe informacje dotyczące działalności naukowej Studentów w latach 2017 – 2022 zawiera sprawozdanie z działalności kół naukowych działających na WPiA UTH radom w latach 2017-2022.

Władze Wydziału wspierają potrzeby i oczekiwania Studentów, oferując pomoc w sprawach związanych z przebiegiem studiów i pomocą materialną.

Formą wsparcia Studentów w procesie uczenia się jest również **możliwość korzystania z Biblioteki Głównej UTH**. Szczegółowe informacje na ten temat zostały opisane w Kryterium 5 Raportu – Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji Programu studiów oraz ich doskonalenie.

Studenci mogą liczyć również na wsparcie **ze strony Pracowników BOS oraz innych jednostek ogólnouczelnianych**, za pośrednictwem których realizowana jest obsługa administracyjna. Obejmuje ona m.in.: czynności informacyjne, organizację procesu kształcenia i funkcjonowania Studentów w ramach Uczelni, Wydziału i kierunku *Prawo*, jak również wspieranie krajowej i międzynarodowej mobilności Studentów. Godziny pracy jednostek administracyjnych dostosowane są do potrzeb Studentów. Obsługę administracyjną wspiera system Wirtualny Dziekanat.

W ramach wsparcia Studentów kierunku *Prawo* w 2021 r. została przygotowana w pełni wyposażona, **profesjonalna sala rozpraw sądowych**, która stanowi wierne odwzorowanie sali sądowej. Jest ona formą aktywizacji Studentów, a podczas symulacji rozpraw zachęca do formułowania merytorycznych wypowiedzi ustnych. **Zajęcia odbywające się na sali rozpraw rozwijają jednocześnie wśród Studentów umiejętność komunikowania się, jak również dają możliwość wykorzystania nabytej wcześniej wiedzy i przygotowują do wykonywania zawodu w przyszłości.**

Efektem wsparcia Studentów kierunku *Prawo* ze strony kadry naukowo-dydaktycznej WPiA są **wysokie wyniki zdawalności egzaminów na aplikacje prawnicze Absolwentów WPiA**. W 2020 r. mury Uczelni, po raz pierwszy, opuściła grupa przyszłych prawników. Znaczącym sukcesem jest fakt, że ponad **60%** Absolwentów przystępujących do egzaminu na wybraną przez siebie aplikację prawniczą uzyskało pozytywny wynik i zostało przyjętych. Łącznie na aplikację dostało się dziesięciu Absolwentów ocenianego kierunku, w tym największą popularnością cieszyła się aplikacja adwokacka, na którą zdało sześć osób, następnie notarialna, na którą dostało się dwie osoby i po jednej osobie zdało na aplikację komorniczą i radcowską. Powodem do szczególnej dumy jest fakt, że **jedna z Absolwentek Wydziału zdająca na aplikację notarialną uzyskała najlepszy wynik w Izbach Warszawskiej i Lubelskiej**. Jest to niewątpliwie sukces Wydziału, który rozpoczyna kształcenie prawników w skali całego kraju. Wyniki uzyskane przez naszych Absolwentów z egzaminów na aplikacje prawnicze świadczą o zapewnieniu

przez WPIA właściwych efektów uczenia się i ich realizacji. W roku 2021, ponad **60%** naszych Absolwentów przystępujących do egzaminu na wybraną przez siebie aplikację prawniczą uzyskało pozytywny wynik i zostało przyjętych. Łącznie na aplikacje dostało się dwunastu Absolwentów – siedmiu na aplikację adwokacką oraz pięciu na aplikację radcowską.

Uniwersytet i Wydział nieustannie podejmują starania mające na celu jak najszerze wsparcie Studentów kierunku *Prawo*. Jedną z inicjatyw podjętych w ostatnim czasie jest podpisanie przez Uczelnię, w lipcu 2022 r. **porozumienia z Naczelną Radą Adwokacką**, którego celem jest współpraca badawczo-dydaktyczna. W szczególności oznacza ona wsparcie przez Adwokaturę WPIA w praktycznym przygotowaniu Studentów kierunku *Prawo* do zawodu. Dla Studentów otworzą się także większe możliwości odbywania staży w kancelariach adwokackich. Trzeba podkreślić, że nasz Uniwersytet jest dopiero piątym, z którym Naczelna Rada Adwokacka podpisała takie porozumienie.

3. formy wsparcia:

a) krajowa i międzynarodowa mobilność studentów,

Istotnym elementem tworzenia warunków dla rozwoju naukowego, zawodowego i społecznego Studentów kierunku *Prawo* jest wsparcie krajowej i międzynarodowej mobilności Studentów. Główną rolę w tym aspekcie pełni **Dział Współpracy z Zagranicą UTH**, który zajmuje się działalnością informacyjno-doradczą i organizacją w ramach wymiany. Zasady rekrutacji, organizacji, finansowania i rozliczania wyjazdów w ramach Programu Erasmus+ na Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym w Radomiu dostępne są na stronie internetowej http://old.uniwersytetradom.pl/files/zasady_studia%20nowe.pdf Na WPIA stworzone zostały warunki do udziału Studentów w krajowych i międzynarodowych Programach mobilności. W zakresie wyjazdów na studia w ramach Programów europejskich realizowany jest **Program Erasmus+**. W r.a. 2018/2019 Studenci kierunku *Prawo* w ramach wcześniejszej struktury organizacyjnej Wydziału Nauk Ekonomicznych i Prawnych mogli wyjeżdżać w ramach 18 bilateralnych umów w ramach Programu ERASMUS+, zawartych przez Uczelnię z uczelniami partnerskimi z Czech, Francji Grecji, Hiszpanii, Niemiec, Portugalii, Słowacji, Turcji, Węgier, Włoch, Wielkiej Brytanii.

Od r.a. 2019/2020 w ramach WPIA studenci kierunku *Prawo*, w ramach zawartych umów bilateralnych z uczelniami partnerskimi, mogą wyjeżdżać do Niemiec, Włoch i na Słowację. Instytucjonalne wsparcie w zakresie mobilności Studentów zapewnia **Pełnomocnik Dziekana ds. Programu Erasmus i współpracy międzynarodowej**. Szczegółowe informacje na ten temat zostały opisane w ramach Kryterium 7 – Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku – niniejszego Raportu.

b) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowania edukacji,

Studenci kierunku *Prawo* są zobowiązani do odbycia **Programowych praktyk zawodowych** i uzyskać ich zaliczenia. Warunki ich realizacji określa *Regulamin Studiów (§ 24)*, oraz *Program praktyk Prawo, studia jednolite magisterskie (Załącznik nr 12)* Celem praktyki jest weryfikacja i rozszerzenie wiedzy zdobytej w trakcie studiów oraz rozwijanie umiejętności jej wykorzystania w działaniach praktycznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Studenci kierunku *Prawo* odbywają praktyki w kancelariach prawniczych.

Na Uniwersytecie działa **Biuro Karier – Centrum Promocji Studentów i Absolwentów UTH Radom**. W zakresie tej pomocy Akademickie Biuro Karier **organizuje szkolenia, targi pracy, pozyskuje i dystrybuuje ofert pracy/praktyk/staży, zajmuje się doradztwem personalnym, przeprowadza wstępne rekrutacje do pracy oraz służy pomocą w organizowaniu praktyk**. Akademickie Biuro Karier przygotowuje Studentów i Absolwentów do aktywnego poszukiwania pracy, udziela porad i informacji jak poprawnie pisać dokumenty aplikacyjne, jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej itp. Jest miejscem, w którym Student i Absolwent ma możliwość zapoznania się z realiami panującymi na rynku pracy.

W okresie lat 2015-2020 Centrum może poszczycić się realizacją następujących inicjatyw:

1. w latach 2013-2015 realizowany był **Projekt pt. „Dostosowywanie oferty dydaktycznej UTH wymagań rynku pracy”**, w ramach działania 4.3. Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni w obszarach kluczowych w kontekście celów Strategii Europa 2020, Priorytet – Szkolnictwo wyższe i nauka (beneficjent: Uniwersytet Technologiczno – Humanistyczny im. K. Pułaskiego w Radomiu) – Studenci objęci byli wsparciem w ramach zadania nr 4 **„Absolwencki starter”**. W ramach zadania przeszkolonych zostało 600 Studentów i Absolwentów w zakresie ułatwiającym im wejście na rynek pracy. (Bilans umiejętności i predyspozycji zawodowych. Umiejętności interpersonalne. Wytyczanie i planowanie celów zawodowych i życiowych. Tworzenie dokumentów aplikacyjnych. Elastyczne formy zatrudnienia. Własna firma – czy ja się do tego nadaję. Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej. Nowa praca). Zrealizowano 3 edycje targów pracy. Zakupiono sprzęt ułatwiający realizację szkoleń. Wydano publikację promującą zatrudnienie Absolwentów uczelni wyższej.
2. **targi pracy** – działanie cyklicznie (maj, każdy rok); W roku 2022 maj organizowane były **Dni Pracodawcy**, celem była aktywizacja zawodowa Studentów, promocja firm, promocja Uniwersytetu, promowanie aktywnych postaw w zakresie planowania kariery zawodowej. W ramach Dni studenci kierunku Prawo spotkali się z przedstawicielami Komendy Wojewódzkiej Policji.
3. **cyklicznie propagowane są** materiały wspierające kreowanie i rozwój ścieżki zawodowej / wchodzenia na rynek pracy i trwałej z nim integracji.
4. **bieżąca współpraca z Urzędami Pracy i innymi instytucjami rynku pracy i pracodawcami.**
5. w ramach działań wspierających procesy aktywizacji zawodowej Studentów/Absolwentów UTH kontynuowane były do 2019 r. cyklicznie szkolenia pt. **„Absolwencki starter”**. Były to zajęcia grupowe, w formie warsztatów szkoleniowych z zakresu aktywizacji zawodowej, obejmujące następujące zagadnienia: - Bilans umiejętności i predyspozycji zawodowych, - Umiejętności interpersonalne, - Wytyczanie i planowanie celów zawodowych i życiowych, - Tworzenie dokumentów aplikacyjnych, - Elastyczne formy zatrudnienia, - Własna firma – czy ja się do tego nadaję, Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej. Nowa praca, - Kreatywność.

Ponadto, zgodnie ze standardami kształcenia na kierunku *Prawo*, **studenci mają możliwość konfrontacji zdobytej wiedzy teoretycznej w praktyce**. Dobór podmiotów gospodarczych/instytucji, w których realizowane są praktyki studenckie dokonywany jest z zachowaniem zgodności z charakterem studiów na kierunku *Prawo*. Studenci samodzielnie wybierają miejsce odbywania praktyki (w nielicznych przypadkach korzystają w tym względzie z pomocy Opiekuna praktyk). Koordynację praktyk studenckich na WPiA zapewnia Opiekun praktyk studenckich na kierunku *Prawo*.

Ponadto w ramach WPiA Studentom kierunku *Prawo* zapewniona została możliwość czynnego uczestniczenia w warsztatach, konferencjach, wykładach otwartych, co sprzyja nawiązywaniu bezpośrednich relacji z potencjalnymi pracodawcami.

c) aktywność studentów: sportowa, artystyczna, organizacyjna, w zakresie przedsiębiorczości,

W zakresie aktywności sportowej studenci mogą rozwijać swoje pasje w ramach działań Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. **W zakresie aktywności artystycznej** w Uniwersytecie działa **Chór Akademicki**, którego członkami mogą zostać studenci kierunku *Prawo*. Członkowie chóru otrzymują wsparcie z uczelni – zniżki w opłatach za akademik, możliwość wyjazdu na obóz, wyjazdy na zagraniczne i krajowe festiwale muzyki chóralnej. Studenci kierunku *Prawo* mają możliwość **uczestniczenia w wystawach organizowanych przez Wydział Sztuki** UTH Radom. Celem ich wsparcia w zakresie aktywności artystycznej, na WPiA powstało **Studenckie Koło Naukowe Kultury i Sztuki „Nowy Świat”**. Zdaniem jego twórców przez współpracę międzywydziałową, różnorodność środowisk i zaangażowanie będzie to miejsce otwarte dla wszystkich, którzy zechcą bezpośrednio spotkać się ze światem sztuki. Głównym celem ruchu studenci wyznaczyli zwiększenie świadomości w tematyce artystycznej, filmowej, teatralnej. Ich zdaniem obcowanie ze sztuką to z pewnością ciekawe doświadczenie w życiu akademickim.

W zakresie aktywności organizacyjnej studenci kierunku *Prawo* mogą rozwijać swoje kompetencje w strukturach Uczelnianego Samorządu Studenckiego i Wydziałowego Samorządu Studenckiego, realizując projekty na poziomie Uniwersytetu lub Wydziału. **W zakresie przedsiębiorczości**, Biuro Karier – Centrum Promocji Studentów i Absolwentów UTH Radom organizuje cyklicznie spotkania z przedsiębiorcami, na życzenie pracodawców lub Studentów. Na Uczelni funkcjonuje również **Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** (przedsięwzięcie umożliwiające młodym ludziom start do świata biznesu), którego celem jest udzielanie pomocy w organizowaniu, prowadzeniu i promocji działalności gospodarczej Studentom. Szczegółowe informacje dotyczące Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości zamieszczone zostały w **Załączniku nr 56** do niniejszego Raportu.

4. system motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych,

Wielopłaszczyznowy system motywowania Studentów kierunku *Prawo* polega na: nagradzaniu studentów w formie przyznawania im stypendiów naukowych, zachęcaniu Studentów do pogłębiania wiedzy oraz poszukiwania innowacyjnych rozwiązań w dyscyplinie nauki prawne, zachęcaniu ich do podejmowania badań służących nauce i praktyce oraz wyróżnianiu utalentowanych Absolwentów.

Istotnym elementem wsparcia Studentów, a zarazem motywacją do osiągania wysokich wyników edukacyjnych podczas studiowania jest **system nagradzania Studentów w formie przyznawania stypendiów naukowych**. Studenci, którzy uzyskują wybitne osiągnięcia w nauce mają możliwość otrzymania **stypendium Rektora oraz stypendium Ministra Nauki i Edukacji**.

Nauczyciele akademicy motywują Studentów do nauki, uwzględniając zaangażowanie w trakcie zajęć dydaktycznych (jako element składowy) w ocenie końcowej. Zachęcają do aktywności w kołach naukowych i udziału w konferencjach naukowych oraz działalności publikacyjnej.

Od r.a. 2019/2020 Władze Wydziału organizują, **na zakończenie każdego r.a., spotkania ze Studentami kierunku Prawo, którzy osiągnęli najlepsze wyniki w nauce**. Motywowanie poprzez nagradzanie za wyniki w nauce (dyplomy z wyróżnieniem) sprawia, że rośnie zaangażowanie i chęć do systematycznej pracy. Dzięki temu studenci nabywają odpowiednie kompetencje do długoterminowego budowania swojej kariery zawodowej. Zgodnie z *Zarządzeniem nr 7/2021/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 5 lipca 2021 r. w sprawie: przyznania dyplomów z wyróżnieniem (Załącznik nr 57)* jedna Studentka kierunku Prawo otrzymała dyplom z wyróżnieniem oraz *ZARZĄDZENIE nr 1/2022/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie: przyznania dyplomów z wyróżnieniem (Załącznik nr 58)*.

Kolejną formą motywowania Studentów jest **organizacja od r. a. 2020/2021 konkursu na najlepszą pracę dyplomową, którego celem jest chęć uznania pracy Studentów oraz promocji ich osiągnięć naukowych**, *Zarządzenie nr 15/2021/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 24 września 2021 r. w sprawie: powołania Komisji Konkursowej do przeprowadzenia konkursu na najlepszą pracę magisterską i licencjacką przygotowaną i obronioną na kierunku Prawo oraz kierunku Administracja na Wydziale Prawa i Administracji UTH Radom w roku akademickim 2020/2021 oraz ZARZĄDZENIE nr 3/2022/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 29 września 2022 r. w sprawie: powołania Komisji Konkursowej do przeprowadzenia konkursu na najlepszą pracę magisterską i licencjacką przygotowaną i obronioną na kierunku Prawo oraz kierunku Administracja na Wydziale Prawa i Administracji UTH Radom w roku akademickim 2021/2022 (Załącznik nr 59 i 60)*.

Nauczyciele akademicy, jako promotorzy prac dyplomowych, chętnie też pomagają Absolwentom zgłaszać ich prace dyplomowe na konkursy zewnętrzne organizowane przez różne organy czy gremia m.in. przez: czasopismo „Samorząd Terytorialny”, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Prezydenta Miasta Radomia. Studenci na bieżąco informowani są za pośrednictwem strony internetowej Wydziału o konkursach organizowanych przez różne organy, czy gremia. Władze Wydziału oraz jego pracownicy zachęcają Studentów do czynnego udziału w takich wydarzeniach naukowych.

System motywowania Studentów działa również poprzez ich **udział w opiniowaniu regulaminów, Programów studiów, ocenie nauczycieli, aktywne członkostwo przedstawicieli Studentów kierunku Prawo w pracach organów i zespołów funkcjonujących w ramach WPiA** takich jak: Rada Programowa

Wydziału, Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, Komisja ds. Oceny Efektów Uczenia się.

Na WPiA organizowane są **konkursy kierowane do Studentów kierunku Prawo**. W dniu 6 maja 2022 r. na Wydziale odbył się **konkurs na przeprowadzenie rozprawy w sprawie karnej**. Konkurowały ze sobą trzy drużyny, w skład których wchodziłi studenci II, III oraz V roku Prawa. Wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy, natomiast laureaci I miejsca dodatkowo otrzymali nagrody rzeczowe ufundowane przez wydawnictwo prawnicze Wolters Kluwer. Za pośrednictwem takich wydarzeń następuje kształcenie umiejętności wystąpień publicznych niezwykle potrzebnych w wykonywaniu w przyszłości zawodu prawnika.

5. sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej,

Studenci kierunku Prawo na bieżąco informowani są o możliwościach wsparcia i jego zakresie m.in. poprzez stronę internetową Uniwersytetu, Wydziału oraz przysyłanie wiadomości elektronicznych m.in. za pośrednictwem systemu Wirtualna Uczelnia. W dobie powszechnego wykorzystania Internetu i mobilnych urządzeń do komunikacji, strona internetowa WPiA jest najważniejszą platformą obiegu informacji nie tylko wśród Interesariuszy Wydziału, ale również w czasie związanym z sytuacją pandemii COVID-19 wśród Władz Wydziału, Pracowników, a przede wszystkim Studentów.

W związku z pandemią i koniecznością pracy zdalnej, na stronie internetowej WPiA zamieszczona została również zakładka PRACA ZDALNA - COVID-19 - ZDALNE NAUCZANIE WPiA. Część informacji przekazywana jest także m.in. w tradycyjnej formie m.in. poprzez ogłoszenia wywieszane w gablotach zarówno na WPiA, jak i gablotach innych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu. Ponadto informacje zamieszczane są w mediach społecznościowych. Wydział prowadzi oficjalny profil na portalu Facebook. Bieżące komunikaty informują Studentów o aktualnych wydarzeniach i sprawach dla nich istotnych.

W zakładce STUDENT, w odnośnikach do podstron internetowych **zamieszczone są informacje związane z życiem studenckim i funkcjonowaniem w ramach Uniwersytetu** dotyczące m.in.: pracy zdalnej, studiów (np. plany zajęć, konsultacje, Biuro Obsługi Studenta, organizacja roku akademickiego, akty prawne, sesja egzaminacyjna), świadczeń dla Studentów, praktyk zawodowych, opiekunów roku, kół naukowych i organizacji studenckich oraz druków do pobrania dla Studentów. Ponadto studenci mogą korzystać z informacji zamieszczanych w systemie Wirtualnej Uczelni, ze stron poszczególnych Katedr WPiA, czy z odnośników zamieszczonych na stronie internetowej WPiA, za pośrednictwem których następuje automatyczne przekierowanie do ważnych stron (PBN, PKA, ORCID, LEX, KONSTYTUCJA DLA NAUKI, ERASMUS+ , UTH RAD UNIWERSYTET DZIECIOM, MEIN). Stworzona została również nowa strona internetowa WPiA <https://wpia.uniwersytetradom.pl/> zaprojektowana z uwzględnieniem różnych grup odbiorców (Student, Kandydat).

6. sposób rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczność,

Władze WPiA na bieżąco prowadzą postępowania w przedmiocie rozpatrywania skarg i wniosków Studentów. Na potrzeby możliwości składania skarg został stworzony **rejestr skarg**. W przypadku zgłoszenia skargi jest ona na bieżąco, z należytą starannością analizowana, a następnie z empatią oraz w poczuciu obiektywizmu rozpatrywana. Podejmowane są również działania zaradcze mające na celu wyeliminowanie powtórzenia podobnych sytuacji w przyszłości. Skargi można składać osobiście w formie pisemnej lub ustnie, a także za pośrednictwem poczty elektronicznej do władz Wydziału. Skargi wpisywane są do rejestru i rozpatrywane na bieżąco. Wzór rejestru skarg stanowi **Załącznik nr 30**.

Ponadto w ramach **ankietyzacji dotyczącej ewaluacji zajęć dydaktycznych**, na koniec każdego semestru studenci mają możliwość zgłaszania swoich skarg, wniosków oraz postulatów dotyczących prowadzenia zajęć dydaktycznych na WPiA. W przypadku zgłoszenia skarg w tym trybie, po zakończeniu ankietyzacji, prowadzone są rozmowy z nauczycielami akademickimi, których dotyczą ewentualne skargi. Dodatkowo w celu bieżącego reagowania na skargi, wnioski i postulaty Studentów, Władze Wydziału utworzyły **forum wymiany informacji w grupie Starostów poszczególnych lat oraz Samorządu Studenckiego**

WPiA. Działania te dają szansę na usprawnienie komunikacji pomiędzy Władzami Wydziału, a Starostami, Przedstawicielami Samorządu Studentów i Prezesów Kół Naukowych.

7. zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia,

Dzięki kompetencjom kadry administracyjnej, która uczestniczy w szkoleniach w zakresie obsługi systemu Dziekanat 10, **jakość obsługi Studentów jest nieustannie doskonała**. Istotne było to szczególnie w związku z sytuacją związaną z pandemią COVID-19 i koniecznością pracy w reżimie sanitarnym. Wówczas część spraw związanych z obsługą administracyjną świadczona była w formie zdalnej.

Również kadra wspierająca proces kształcenia Studentów WPiA **nieustannie podnosi swoje kwalifikacje**. Każdy z Pracowników prowadzi szeroko zakrojone badania naukowe poświadczone publikacjami naukowymi oraz udziałem w konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Prowadzący zajęcia dydaktyczne posiadają także w większości przypadków **doświadczenie praktyczne**. W ocenianym okresie zdecydowana większość Pracowników WPiA realizowała swoje kompetencje również poza Uczelnią (działalność ekspercka, szkoleniowa, praktyka zawodowa: sędziowie, adwokaci, radcowie prawni), m.in.: udział w szkoleniach, ukończenie studiów podyplomowych. Szczegółowo kwestia ta została opisana w Kryterium 4 Raportu.

Proces kształcenia wspierają **pracownicy Biura Obsługi Studentów (BOS)**. BOS przyjmuje Studentów codziennie od wtorku do piątku w godzinach 11:00 – 14:00, zaś w soboty w terminach wyznaczonych zjazdów, w godzinach 9:00 – 13:00. Ich praca podlega okresowej ocenie dokonywanej przez Studentów zgodnie z Systemem Jakości Kształcenia. W Dziale Nauczania Uniwersytetu został także **wyznaczony Pracownik, który obsługuje WPiA**. W celu ułatwienia m.in. obsługi systemów informacyjnych, problemów technicznych zapewnione zostało stałe **wsparcie Ośrodka Informatyki i Promocji**. Wsparcie zapewnione jest także poprzez centralne jednostki Uczelni podlegające Rektorowi m.in. Biuro Rektora, Dział Nauczania, Dział Badań i Projektów UE, które służą pomocą przy realizacji zadań mieszczących się w ich zakresie kompetencji.

Na WPiA zatrudniony jest także **Pracownik Sekretariatu**, który wspomaga Władze Wydziału i nauczycieli akademickich w zakresie obsługi procesu dydaktycznego. Pracownicy administracyjni podnoszą stale swoje kwalifikacje w ramach szkoleń, w tym szkoleń wewnętrznych. Celem tych działań jest podniesienie jakości świadczonych usług.

8. działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom,

Uniwersytet i Wydział przykładają dużą wagę do bezpieczeństwa studiowania. Studenci rozpoczynający studia obowiązkowo przechodzą szkolenia BHP, na których uczą się przewidywać i zapobiega zagrożeniom. Pomieszczenia WPiA posiadają nowoczesny system alarmowy ostrzegający przed pożarem, czy innym niebezpieczeństwem. Raz do roku, we współpracy z Państwową Strażą Pożarną prowadzone są próbne alarmy pożarowe. Pracownicy Biura Obsługi Studenta przeszli szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy, co zapewnia bezpieczeństwo Studentów w razie zagrożenia zdrowia/życia, a na wyposażeniu budynku Wydziału są apteczki.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje **zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, a także wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i formy pomocy ofiarom**.

W tym celu, na Uniwersytecie został powołany od r.a. 2020/2021 **Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania**. Celem jego powołania jest przeciwdziałanie dyskryminacji na Uniwersytecie, a także wdrożenie w tym zakresie działań systemowych o charakterze prewencyjnym, które będą realizowane poprzez: wprowadzenie procedur i standardów antydyskryminacyjnych, przeciwdziałanie występowaniu sytuacji naruszających zasadę równego traktowania Studentów, doktorantów i Pracowników Uniwersytetu, działalność edukacyjno – informacyjną w zakresie udzielania wsparcia osobom

pokrzywdzonym, promowanie dobrych praktyk w zakresie kształtowania właściwych postaw i zasady równości.

Do zadań Pełnomocnika należy wyznaczenie kierunków w zakresie równego traktowania. Pełnomocnik realizuje zadania poprzez: przygotowywanie dla Rektora propozycji i wniosków w sprawach rozwiązywania problemów powstałych w związku z zaistniałymi przypadkami dyskryminacji lub nierównego traktowania, przeprowadzanie rozmów wyjaśniających z osobami naruszającymi zasadę równego traktowania, informowanie kierowników jednostek organizacyjnych o zaistniałych przypadkach dyskryminacji.

W UTH została przyjęta także **Procedura Antymobbingowa**, która ma na celu przeciwdziałanie zjawisku mobbingu (**Załącznik nr 61**). Mając na uwadze kształtowanie właściwych postaw Studentów ustanowiony został **Kodeks Etyki Studenta Uniwersytetu Technologiczno – Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu**, *Uchwała Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie: uchwalenia Kodeksu Etyki Studenta Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu*, (**Załącznik nr 62**).

9. współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi,

Na WPiA powołana została **Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego (WRSS)**, wybrana w powszechnych wyborach przez Studentów Wydziału. WRSS jest w stałym kontakcie ze wszystkimi starostami. WRSS ma swoich przedstawicieli w Uczelnianej Radzie Samorządu Studenckiego, który jest organem uchwałodawczym. Organem wykonawczym jest z kolei Prezydium Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego. Na cyklicznych spotkaniach poruszane są ważne kwestie dotyczące społeczności studenckiej, ochrony praw i interesów Studentów, analizowane są regulaminy, podejmowane są decyzje dotyczące kwestii związanych ze sprawami studenckimi oraz socjalno-bytowymi Studentów.

Studenci kierunku *Prawo* są również członkami Komisji Senackich oraz Organów Kolegialnych Uczelni. W Kolegium Elektorów zasiada Studentka kierunku *Prawo*. Członkiem Senatu UTH również jest Studentka kierunku *Prawo*. Do wszystkich wyżej wymienionych organów niezbędne było przeprowadzenie powszechnych i demokratycznych wyborów, którymi zajmuje się Uczelniana Komisja Wyborcza Samorządu Studenckiego. Wybrani w wyborach przedstawiciele reprezentują wszystkich Studentów przed Władzami UTH, współuczestniczą w zarządzaniu Uczelnią, rozwiązują problemy związane ze studiowaniem, jak również organizują uroczystości uniwersyteckie i wydarzenia integracyjne.

Na WPiA działa **Wydziałowy Samorząd Studentów (WSS)**, który ma swoich przedstawicieli w organach kolegialnych Wydziału, m.in.: w Radzie Programowej, w Wydziałowym Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, w Komisji ds. Oceny Efektów Uczenia się.

Uczelnia zabezpiecza potrzeby lokalowe WSS oraz kół naukowych działających na WPiA. Udostępnia swoją infrastrukturę m.in. na potrzeby organizacji konferencji naukowych organizowanych przez Studentów.

Należy zwrócić także uwagę na aktywność kół naukowych, o których była mowa w poprzednich podpunktach Kryterium 8.

10. sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów,

Kluczową rolę w ocenie jakości zajęć dydaktycznych pełni **system ewaluacji zajęć w formie anonimowych ankiet wypełnianych przez Studentów** dobrowolnie za pośrednictwem platformy Wirtualny Dziekanat. Ocena zajęć dydaktycznych realizowana jest pod koniec każdego semestru. Do ewaluacji Studentów zachęcają Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia (Pełnomocnik), a także prowadzący zajęcia na danym kierunku. System ewaluacji gromadzi opinie Studentów na temat jakości prowadzonych zajęć. Stanowi jednocześnie

informację zwrotną umożliwiającą wykrycie mocnych i słabych stron procesu nauczania, jak również podstawę do wdrażania systemowych rozwiązań sprzyjających poprawie jakości kształcenia.

Pełnomocnik dokonuje statystycznego i merytorycznego opracowania wyników badań ankiet. Sprawozdanie zawierające wyniki badań ankiet przekazuje Dziekanowi WPIA. Ogólne wyniki badań ankiet publikowane są na stronie internetowej Wydziału. Prowadzący zajęcia zostaje zapoznany z wynikami ankiet po zakończeniu procesu. Kierownicy Katedr odbywają spotkania z prowadzącymi zajęcia, omawiając wyniki ewaluacji i wskazując ewentualne kierunki zmian.

Skuteczność wsparcia administracyjnego jest jednym z elementów ocenianych przez Studentów. W badaniach ankietowych studenci wyrażają swoje opinie dotyczące pracy BOS-u, obsługi Biblioteki, czy infrastruktury dydaktycznej. Dzięki otrzymanym od Studentów opiniom na bieżąco mogą być wychwytywane pojawiające się potrzeby lub nieprawidłowości a wnioski z przeprowadzonych ankiet służą stałemu doskonaleniu procesu kształcenia na Wydziale.

Istotną rolę w zakresie doskonalenia systemu wsparcia Studentów pełnią **starostowie poszczególnych lat**, jak również przedstawiciele WSS, którzy mają bieżący kontakt z Władzami Wydziału, za sprawą którego mają możliwość sygnalizowania bieżących problemów, czy wskazywania możliwości usprawniających.

WSS ma realny wpływ na Program studiów, bowiem każdorazowo akceptacja Programu studiów na każdy kolejny cykl wymaga pozytywnej opinii Wydziałowego Samorządu Studenckiego.

Działaniem mającym związek z troską o zapewnienie jakości kształcenia na WPIA, było **powołanie przez Dziekana Wydziału Rady Interesariuszy Zewnętrznych**, (*Zarządzenie nr 23/2020/WPIA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 22 września 2020 r. w sprawie: powołania Rady Interesariuszy Zewnętrznych Wydziału Prawa i Administracji*), **Załącznik nr 36**.

Rada stanowi dobrowolne ciało opiniotwórczo-doradcze i konsultacyjne, którego celem jest troska o zapewnienie Studentom najwyższych standardów kształcenia. W jej skład wchodzi przedstawiciele środowiska prawniczego, instytucji publicznych oraz środowiska gospodarczego.

Zadania Rady określa Regulamin Pracy Rady Interesariuszy Zewnętrznych Wydziału Prawa i Administracji (*Załącznik nr 10 do Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji UTH radom*), **Załącznik nr 3**. Należą do nich m.in.: konsultowanie nowych kierunków i Programów kształcenia podejmowanych w ramach WPIA, prezentowanie planowanych zmian w podejściu do kształcenia Studentów na poszczególnych kierunkach a także, co jest szczególnie ważne, umożliwianie Studentom odbywania wysokiej jakości praktyk dyplomowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny Programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	- nie dotyczy, kierunek nie podlegał ocenie	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

1. Kompleksowy systemem udzielania Studentom wsparcia w procesie uczenia się w obszarze nauki, dydaktyki, organizacji, informacji, planowania i rozwijania karier zawodowych, sportowych, pomocy materialnej i pomocy psychologicznej, czy też podstawowej opieki zdrowotnej.
2. Funkcjonujące skutecznie różnorodne formy wsparcia kształcenia, działalności naukowej, socjalno-bytowej, jak i rozwoju zainteresowań, czy innych aktywności Studentów.

3. Instrumenty wsparcia dostosowane są do indywidualnych potrzeb różnych grup Studentów.
4. Efektywny system nagradzania Studentów w formie przyznawania stypendiów naukowych, co stwarza Studentom którzy uzyskują wybitne osiągnięcia w nauce możliwość otrzymania stypendium Rektora oraz stypendium Ministra Nauki i Edukacji.
5. Szeroki wachlarz możliwości konfrontacji zdobytej wiedzy teoretycznej w praktyce, poprzez dobór podmiotów gospodarczych/instytucji, w których realizowane są praktyki studenckie, możliwość czynnego uczestniczenia w warsztatach, konferencjach, wykładach otwartych, co sprzyja nawiązywaniu bezpośrednich relacji z potencjalnymi pracodawcami.
6. Podmiotowość Studentów, której wyrazem jest udział w opiniowaniu regulaminów, programów studiów, ocenie nauczycieli, aktywne członkostwo przedstawicieli Studentów kierunku *Prawo* w pracach organów i zespołów funkcjonujących w ramach WPIA.
7. Wprowadzenie systemowych rozwiązań w zakresie przygotowywania Studentów do egzaminów wstępnych na aplikację.
8. Rozbudowany system konsultacji z nauczycielami akademickimi, obejmujący zarówno stałe konsultacje w terminach wyznaczonych przez nauczycieli, jak i możliwość indywidualnego ustalenia terminu konsultacji odpowiadającego Studentowi.
9. Stworzenie i funkcjonowanie skutecznego kompleksowego systemu wsparcia naukowego Studentów w działalności naukowej.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o Programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, Programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach,

Dostęp do informacji publicznej o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach reguluje Zarządzenie nr R-34/2019 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 4 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Biuletynu Informacji Publicznej Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, **Załącznik nr 63**. Regulamin określa procedurę publikowania informacji w BIP oraz zadania w zakresie publikowania informacji. Administratorem BIP jest Dyrektor Biura Rektora.

Wszelkie szczegółowe informacje dotyczące dostępu do informacji na temat studiów na kierunku *Prawo* na Wydziale Prawa i Administracji UTH, **są publicznie dostępne i na bieżąco aktualizowane** na stronie internetowej Wydziału - <https://wpia.uniwersytetradom.pl/>

Kwestię procedury publicznego dostępu do informacji o programach studiów, efektach uczenia się, organizacji i procedurach toku studiów na WPIA UTH Radom znaleźć można w *Procedurze publicznego dostępu do informacji o programach studiów, efektach uczenia się, organizacji i procedurach toku studiów na Wydziale Prawa i Administracji UTH Radom*, **Załącznik nr 64**. Każdego roku w ramach prac Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia weryfikowane są kwestie dostępu do informacji oraz aktualności i przejrzystości stron internetowych, a rekomendowane w ten sposób działania stają się podstawą modernizacji i zmian na stronie internetowej. Aktywną rolę w tym zakresie pełnią **administratorzy strony internetowej** powołani przez Dziekana w drodze Zarządzenia.

W zakładce „KSZTAŁCENIE” na Wydziałowej stronie internetowej udostępnione są plany studiów dla kierunku *Prawo*. Studenci mają możliwość zapoznania się z obowiązującym ich programem. Co warto zaznaczyć, Programy umieszczane są na stronie internetowej Wydziału zaraz po ich uchwaleniu, co powoduje, że osoby podejmujące studia mają możliwość zapoznania się z tym Programem przed rozpoczęciem studiów. Ogólnodostępny jest również: plan studiów (siatka godzin), określający harmonogram realizacji Programu studiów na poszczególnych latach. Każdy zainteresowany może zapoznać się także z opublikowanymi Programami studiów, planami studiów, zasadami rekrutacji oraz

zasadami studiowania. Karty przedmiotów (sylabusy publikowane są w BIP w zakładce „STUDIA” – „PROGRAMY STUDIÓW”.

Strona internetowa WPIA jest stale modernizowana i dostosowywana do aktualnych potrzeb różnych odbiorców. Zawiera podział na poszczególne sekcje z informacjami, które ułatwiają wszystkim grupom interesariuszy znalezienie, w krótkim czasie, niezbędnych dla siebie informacji. Spełniając w tym zakresie podstawowe standardy prowadzenia stron internetowych. W zakładce „STUDENT” znaleźć można informacje o planie zajęć, konsultacjach, organizacji roku akademickiego, czy sesji egzaminacyjnej. Ankieta dotycząca oceny i funkcjonowania strony internetowej stanowi **Załącznik nr 65**. Poza stroną internetową, **Wydział prowadzi również oficjalny profil na portalach społecznościowych Facebook i Instagram (@wpiauth)**, gdzie na bieżąco umieszczane są najważniejsze informacje związane ze studiowaniem, jak również z ofertą praktyk zawodowych, konkursów dla Studentów i Pracowników naukowych oraz bieżące relacje z wydarzeń, w które zaangażowana jest społeczność Wydziału. Warto jeszcze wspomnieć, że zarówno wykładowcy, jak i studenci, posiadają zindywidualizowane adresy mailowe w domenie uniwersyteckiej (@uthrad.pl, @student.uthrad.pl), co ułatwia kontakt pomiędzy poszczególnymi osobami. Adresy te wykorzystywane są także przy tworzeniu grup do zajęć, które prowadzone były w czasie pandemii w sposób zdalny.

Informacje dotyczące programów, planów zajęć i informacji dla Studentów dostępne są także na indywidualnych kontach Studenta w systemie Wirtualnej Uczelni. Każdy Student ma również za jej pośrednictwem wysyłane informacje/komunikaty dotyczące np. zmieniających się przepisów, komunikatów Dziekana. Ponadto **najważniejsze informacje wysyłane są także za pośrednictwem poczty elektronicznej przez Biuro Obsługi Studentów**, co podwójnie zapewnia skuteczność przekazywania informacji. Na początku każdego roku akademickiego **organizowane są ponadto spotkania ze Studentami**, w ramach których omawiane są kwestie dotyczące dostępu do informacji, omówienia stron internetowych, wskazania gdzie i jakie informacje można wyszukać. Aktywną rolę w tym zakresie odgrywają także Opiekunowie poszczególnych lat, którzy służą pomocą w przypadku pojawiających się problemów. Kwestie omawiane są również na spotkaniach Prodziekana ze Starostami Roku.

Warto zaznaczyć, że pomimo wykorzystywania wyżej wymienionych, nowoczesnych instrumentów przekazywania informacji o Programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach, do przekazywania informacji dla Pracowników, Studentów i Kandydatów na studia wykorzystywane są bardziej tradycyjne formy komunikowania. Wymienić tu należy rozwieszanie harmonogramów sesji egzaminacyjnych w gablotach znajdujących się w budynku Wydziału. Wiele informacji zamieszczanych jest w mediach społecznościowych. Materiały te publikowane są za pomocą strony internetowej czy portali społecznościowych (Facebook, Instagram). Utworzona została także grupa do kontaktu ze Starostami roku. Jest to miejsce wymiany informacji o bieżących sprawach Wydziału.

Informacja na temat rekrutacji na studia dostępna jest na stronie internetowej Uniwersytetu - <https://uniwersytetradom.pl/>. W zakładce „KSZTAŁCENIE” i „REKRUTACJA” znajdują się wszelkie niezbędne dla kandydatów informacje dotyczące oferowanych kierunków studiów. Na stronie udostępnione są także m.in.: zasady rekrutacji na dany rok akademicki, informacje dotyczące rekrutacji na drugi i kolejny kierunek studiów, jak również harmonogram rekrutacji. Istotnym elementem dla kandydatów ubiegających się na studia są zakładki dotyczące wymaganych do przyjęcia dokumentów, czy opłat z tym związanych. **Najważniejszą część stanowią „Rekrutacja od A do Z” oraz „Rekrutacja na 6”**, która przekierowuje kandydata do systemu Internetowej Rekrutacji Kandydatów SIRK, przez którą prowadzona jest rejestracja kandydatów na studia w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym w Radomiu. Na platformę rekrutacyjną można wejść też bezpośrednio, wpisując w przeglądarce adres strony www.sirk.uniwersytetradom.pl. Strona od 2022 r. zyskała nowy layout. Jest dostosowana do aktualnych wymagań. Narzędzie daje także możliwość chatu online z Pracownikami Centrum Promocji i Informacji.

Na stronie znajduje się również zakładka **„REKRUTACJA DLA CUDZOZIEMCÓW”**, w której znajdują się niezbędne dla cudzoziemców informacje dotyczące możliwości ubiegania się o przyjęcie na studia w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym w Radomiu, według zasad uzależnionych od posiadanego obywatelstwa. Strona ta jest dostępna także w języku angielskim. Przy pomocy narzędzia

gogle tłumacz strona możliwa jest do odczytu w wielu językach. Wydrukowane zostały także informatory z oferta Uczelni zarówno w języku polskim jak i angielskim.

WPiA dbając o powszechny dostęp do informacji prowadzi także kampanię informacyjną w mediach lokalnych. Formą popularyzacji działalności Wydziału jest m.in. **Rada Ekspertów Wydziału (Załącznik nr 23)**, w ramach której specjaliści z WPiA udzielają informacji w mediach. Warto wspomnieć o nawiązanej współpracy WPiA z Ambasadą Budownictwa, w której pracownicy Wydziału specjalizujący się w dziedzinie prawa budowlanego, planowania przestrzennego, rewitalizacji, prawa geodezyjnego i kartograficznego oraz gospodarki nieruchomościami, dzielą się wiedzą ekspercką na temat aktualnych problemów i zagadnień prawnych.

Informacje dotyczące działalności Wydziału i prowadzonych przez WPiA kierunków przekazywane są ponadto uczniom szkół średnich w ramach cyklicznych spotkań w zakresie projektu **„Klasa pod patronatem WPiA”**. **Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym Studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie.**

Studenci mają możliwość korzystania z **Cyfrowego Repozytorium UTH**, które jest zbiorem zasobów naukowych związanych z działalnością naukowo – badawczą WPiA. Repozytorium ma na celu gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie cyfrowych wersji materiałów wytworzonych przez Pracowników, doktorantów i Studentów UTH w Radomiu. Repozytorium **przynosi wiele korzyści** zarówno dla Wydziału, autorów prac oraz użytkowników, którzy mają łatwy dostęp do pełnych tekstów publikacji naukowych, możliwość czytania, pobierania i wykorzystywania prac naukowych zgodnie z prawem autorskim. Umożliwia to większą wymianę myśli naukowej, przyczynia się do promowania badań prowadzonych na WPiA oraz upowszechnienia dorobku naukowego Wydziału z zakresu nauk prawnych.

Ponadto Studenci WPiA mogą korzystać z bibliograficznych, abstraktowych i pełnotekstowych baz danych. W ramach krajowej licencji akademickiej dla Pracowników i Studentów WPiA dostępne są bazy licencjonowane: poprzez Program Wirtualna Biblioteka Nauki realizowany ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz sfinansowane przez uczelnię: OECD iLibrary, MEDLINE i System Informacji Prawnej Lex Akademia Premium Wolters Kluwer. Korzystanie z serwisów licencyjnych jest możliwe ze wszystkich komputerów w sieci uczelnianej UTH Radom na podstawie autoryzowanych numerów IP oraz z komputerów domowych dla posiadaczy aktywnych kont e-mail w domenach uthrad.pl oraz student.uthrad.pl i dozwolone wyłącznie w celach edukacyjnych, naukowych i dydaktycznych, niekomercyjnych.

Warto również zaznaczyć, że **Władze Wydziału zwracają szczególną uwagę na brak dyskryminacji w przekazywaniu informacji**. Z tego względu, organizowane są szkolenia poświęcone m.in. przeciwdziałaniu dyskryminacji i nierównemu traktowaniu w dostępie do przydatnych wiadomości. Istotne znaczenie mają wszelkie ułatwienia dla osób z niepełnosprawnościami, które są realizowane i koordynowane przez Biuro Osób Niepełnosprawnych. Biuro zapewnia i promuje konsultacje, w ramach których osoby z niepełnosprawnościami mogą zdobyć wiedzę na temat dostępu do informacji o Programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach, w tym kierunku *Prawo*.

W ramach projektów **zapewniona jest dostępność stron internetowych Uczelni i Wydziału do potrzeb osób z niepełnosprawnościami**. W tym celu stworzona została na stronie Uniwersytetu zakładka Student z niepełnosprawnością, która zawiera szereg przydatnych informacji, zarówno dla Studenta, jak i Pracowników.

2. sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie,

Oceny publicznego dostępu do informacji dokonują interesariusze Wydziału. Ma ona charakter formalnej i nieformalnej wymiany informacji. Problematyka publicznej dostępności informacji jest omawiana w różnych gremiach, m.in.: w ramach działalności Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, Komisji Uczelnianej ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia,

a także w ramach prac Pełnomocnika Dziekana ds. Promocji. Komisja i Zespół ds. Jakości kształcenia dokonuje corocznej weryfikacji stron internetowych, a Pełnomocnik ds. Promocji weryfikacji bieżącej.

Studenci oceniają dostępność źródeł informacji zgłaszając uwagi Prodziekanowi, opiekunom roku, Pracownikom BOS. **Studenci, mają możliwość wyrażenia swojej opinii w ankietach** między innymi, co do umieszczenia na stronie i dostępności informacji o przedmiotach realizowanych w Programie studiów. Wszystkie uwagi z tym związane weryfikowane są przez Dziekana i Prodziekana Wydziału oraz Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia. W przypadku ustalenia nieprawidłowości, osoby odpowiedzialne zobowiązane są uzupełnić wszelkie braki. Należy podkreślić, że **strona internetowa WPIA jest wysoko oceniana przez Studentów.**

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny Programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	- nie dotyczy, kierunek nie podlegał ocenie	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

1. Funkcjonalna, przejrzysta i wysoko oceniana strona internetowa Wydziału.
2. Systematyczne i bieżące aktualizowanie informacji na stronie internetowej i wykorzystanie nowych mediów.
3. Spotkania z nowo przyjętymi Studentami dotyczące wyszukiwania informacji i wprowadzania ich w funkcjonowanie Uniwersytetu i Wydziału.
4. Aktywna rola opiekunów roku i Biura Obsługi Studentów w zakresie wsparcia Studentów.
5. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami w zakresie dostępu do informacji jak i instrumentów dających możliwość korzystania z cyfrowych źródeł informacji
6. Procedury dostępności dostosowane do osób z niepełnosprawnościami oraz osób przewlekłe chorych.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie Programu studiów

1. *sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku,*

Zasady i procedury polityki jakości kształcenia na WPIA określa Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia (System, WSZJK) przyjęty Zarządzeniem Dziekana nr 4/2020 WPIA z dnia 15 maja 2020 r., **Załącznik nr 66.**

Obowiązujący na Wydziale System ma charakter kompleksowy. Jest spójny z Uczelnianym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia w UTH Radom, **Załącznik nr 67** oraz z misją WPIA określoną w Regulaminie organizacyjnym WPIA UTH Rad., **Załącznik nr 68.**

Celem WSZJK jest budowanie Wydziałowej kultury jakości kształcenia poprzez stałe doskonalenie procesu kształcenia na wszystkich poziomach i formach studiów w celu dostosowania do wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego, doskonalenie warunków realizacji i jakości procesu dydaktycznego, zwiększanie podmiotowości Studentów w procesie kształcenia, zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o procesie kształcenia na Wydziale, oraz podnoszenie

konkurencyjności i atrakcyjności oferty Wydziału na rynku usług szkolnictwa wyższego (regionalnym, krajowym i zagranicznym).

Zakres przedmiotowy systemu jakości kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji określają procedury:

1. **Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia** (Procedura ewaluacji zajęć przez Studentów w systemie Wirtualna Uczelnia, procedura hospitacji zajęć dydaktycznych oraz procedura oceny nauczycieli akademickich regulowana osobnym Zarządzeniem Rektora, ZARZĄDZENIE R-24/2020 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 15 maja 2020 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu oceny nauczycieli akademickich Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu, **Załącznik nr 32**.

2. **Systemu Wydziałowego** – obejmującego następujące obszary: zatwierdzania zmian w planach i Programach Studiów, obsady zajęć dydaktycznych i organizacji systemu kształcenia, dyplomowania, realizacji prac dyplomowych i przeprowadzania egzaminów dyplomowych na WPiA, procedurę antyplagiatową przed dopuszczeniem pracy do obrony, organizacji studenckich praktyk zawodowych, analizy realizacji celów Programów studiów, analizy wyników nauczania, badania jakości prac dyplomowych i ich adekwatności do programu studiów i zamierzonych efektów uczenia się, analizy organizacji i przebiegu egzaminu dyplomowego, weryfikacji i dokumentowania efektów uczenia się, pracy Interesariuszy Zewnętrznych WPiA, badania satysfakcji Absolwentów, publicznego dostępu do informacji o programach studiów, efektach uczenia się, organizacji i procedurach toku studiów, oceny zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej, ewaluacji Pracowników niebędących nauczycielami akademickimi (**Załącznik nr 21**). W okresie pandemii w związku z wprowadzeniem systemu pracy zdalnej uzupełniono procedury o: zasady dokumentowania kształcenia zdalnego, procedurę przeprowadzania zaliczeń i egzaminów w trybie zdalnym za pomocą technik i narzędzi do synchronicznego kontaktu online, a także przeprowadzania egzaminu dyplomowego w trybie zdalnym za pomocą technik i narzędzi do synchronicznego kontaktu on-line, **Załącznik nr 6 i 7. Wprowadzone procedury dzięki swej elastyczności pozwalają na sprawne funkcjonowanie Wydziału w sytuacjach kryzysowych.**

Strukturę WSZJK WPiA tworzą: Dziekan i Prodziekan WPiA, Kierownicy Katedr, Wydziałowy Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Rada Programowa, Kierunkowa Komisja ds. Oceny Efektów Uczenia się.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za politykę jakości kształcenia jest Dziekan Wydziału. Do jego kompetencji należą m.in.: wprowadzenie zarządzeniem i wdrażanie WSZJK, nadzorowanie terminowej realizacji zadań związanych z oceną jakości kształcenia, koordynacja działań jednostek organizacyjnych WPiA w procesie oceny osiągniętych efektów uczenia się, prezentowanie Kierunkowej Komisji ds. Oceny Efektów Uczenia się oraz Radzie Programowej sprawozdania WSZJK z oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów, przedstawianie Kierownikom Katedr, wniosków Kierunkowej Komisji ds. Oceny Efektów Uczenia się, Rady Programowej i Pełnomocnika WSZJK dotyczących oceny realizacji programu studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu, tworzenie warunków do rozwoju kompetencji i umiejętności dydaktycznych kadry naukowej inicjowanie i prowadzenie współpracy z pracodawcami i innymi interesariuszami zewnętrznymi.

Zadania i kompetencje Prodziekana w omawianym zakresie obejmują m. in.: koordynowanie organizacji zajęć dydaktycznych oraz ich realizację, zapewnienie prawidłowej organizacji toku studiów, nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk studenckich i staży, sprawowanie opieki nad Studentami niepełnosprawnymi studiującymi na WPiA.

Istotną rolę w systematycznej pracy nad budowaniem kultury jakości kształcenia odgrywają Kierownicy Katedr. Ich zadania obejmują m.in. rozdział zadań dydaktycznych przydzielonych katedrze i dbałość o właściwy poziom jakości ich realizacji, opracowywanie i aktualizację projektów Programów nauczania nowych przedmiotów.

Rolę Wydziałowego koordynatora polityki jakości pełni **Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia (Pełnomocnik) powołany przez Dziekana mocą zarządzenia, Załącznik nr 69 i 70.** Zadania Pełnomocnika obejmują: opracowanie i wdrażanie Wydziałowych procedur zapewnienia i doskonalenia jakości

kształcenia, monitorowanie i ocena mobilności Studentów i Pracowników Wydziału we współpracy z Wydziałowym koordynatorem Programu Erasmus Plus, monitorowanie warunków realizacji procesu kształcenia, gromadzenie informacji dotyczących funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale, przedstawianie Dziekanowi wniosków, rekomendacji i zaleceń w zakresie poprawy jakości kształcenia. Pełnomocnik kieruje pracami Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia powołanego przez Dziekana w drodze zarządzenia. Dziekan określa także Regulamin pracy Zespołu.

Szczególną rolę w Wydziałowym systemie odgrywa **Kierunkowa Komisja ds. Oceny Efektów Uczenia się (Komisja)** powołana przez Dziekana w drodze zarządzenia **Załącznik nr 71 i 72**. Do jej obowiązków należy: ocena rezultatów programów studiów, w tym w szczególności: analiza realizacji celów Programu studiów oraz wyników nauczania na podstawie ewaluacji prowadzonej przez nauczycieli akademickich w odniesieniu do przedmiotów, których uczą, badanie jakości prac dyplomowych i ich zgodności z celami Programów Studiów i zamierzonymi efektami uczenia się, analiza organizacji i wyników egzaminów dyplomowych; ocena zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy, w oparciu o opinie interesariuszy/pracodawców biorących udział przy tworzeniu programu, zatrudniających praktykantów i Absolwentów UTH Rad. Przy realizacji tego zadania Komisja współpracuje z Wydziałowym Opiekunem praktyk studenckich i pracodawcami, opracowuje i przedstawia Dziekanowi oceny rezultatów Programów Studiów wraz wnioskami dotyczącymi ich doskonalenia i modyfikacji (corocznie w terminie do dnia 31 października).

W skład Komisji wchodzi Pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku, w tym samodzielny Pracownik naukowy oraz reprezentanci Studentów.

Znaczącą rolę odgrywa także **Rada Programowa (Rada)**, która pełni funkcję opiniodawczą – doradczą w zakresie opracowania i przygotowania zmian w Programach Studiów, a także opiniowania tematów prac dyplomowych. **Członków Rady Programowej i Przewodniczącego Rady Programowej powołuje Dziekan w drodze zarządzenia określając zakres zadań Rady**. Dziekan powołuje w skład Rady przedstawiciela Studentów rekomendowanego przez Samorząd Studencki. Dziekan może powołać w skład Rady przedstawicieli Interesariuszy Zewnętrznych. **Rada Programowa rekomenduje Dziekanowi wprowadzenie zmian w Programach Studiów do dnia 30 maja roku akademickiego poprzedzającego zmiany, a w przypadku konieczności ich skierowania do Ministerstwa Edukacji i Nauki do dnia 31 stycznia**. Wnioski i rekomendacje dotyczące przedmiotów i Programów Studiów oraz warunków ich realizacji uwzględniają opinie Pracowników, Studentów i Interesariuszy Zewnętrznych.

2. zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania Programu studiów,

Procedurę zatwierdzania, zmiany oraz wycofania Programu Studiów reguluje **ZARZĄDZENIE R-7/2020 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 4 lutego 2020 r. w sprawie: wprowadzenia szczegółowych zasad tworzenia, przekształcania i likwidacji studiów w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, Załącznik nr 73**.

Zarządzenie szczegółowo reguluje warunki powierzenia Wydziałowi organizacji kształcenia na określonym kierunku, poziomie i profilu na wniosek Dziekana Wydziału oraz określa terminarz prac. Utworzenie studiów możliwe jest po pozytywnym zaopiniowaniu wniosku Dziekana i projektu programu Studiów oraz projektu zasad rekrutacji, przez stałą Komisję Senacką ds. Kształcenia. W przypadku pozytywnej opinii Komisji, Rektor kieruje program Studiów wraz z niezbędną dokumentacją oraz zasady rekrutacji na posiedzenie Senatu. Po ustaleniu przez Senat programu studiów i zasad rekrutacji Rektor wydaje zarządzenie o utworzeniu studiów na danym kierunku, poziomie i profilu, po czym zawiadamia Ministra Edukacji i Nauki oraz Polską Komisję Akredytacyjną o utworzeniu tych studiów. W przypadku studiów, na utworzenie których wymagane jest uzyskanie pozwolenia Ministra Edukacji i Nauki, Rektor występuje z wnioskiem do Ministra o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu. Zmiany w programie studiów wprowadzane są w takim samym trybie, w jakim następuje przyjęcie nowych planów. Likwidacja studiów następuje na wniosek Dziekana skierowany do Rektora wraz z merytorycznym uzasadnieniem, planowaną datą likwidacji oraz informacją na temat liczby Studentów studiujących na likwidowanych studiach i określeniem względem nich zasad

postępowania. Likwidacja studiów wymaga zaopiniowania przez stałą Komisję Senacką ds. Kształcenia. W terminie miesiąca od likwidacji studiów, Rektor zawiadamia Ministra Edukacji i Nauki oraz Polską Komisję Akredytacyjną o zaprzestaniu prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu.

Zgodnie z obowiązującymi procedurami w ostatnich latach dwukrotnie dokonano modyfikacji Programu studiów na kierunku Prawo w celu bardziej efektywnego dostosowania do profilu praktycznego zgodnie z sugestiami i oczekiwaniami interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

3. sposób i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu Programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach,

Pierwszym sposobem systematycznego monitorowania programu studiów jest zaangażowanie i kompetencje prowadzących zajęcia, którzy dokonują zmian i aktualizacji Kart przedmiotów (syllabusów). Potrzebę tych zmian odnotowują w karcie potwierdzania osiągania efektów uczenia się i przekazują Kierownikom Katedr. W przypadku potrzeby wprowadzenia głębszych zmian pracownicy za pośrednictwem Kierownika Katedry przekazują postulaty Radzie Programowej, która zgodnie ze swoimi kompetencjami podejmuje stosowne działania. Kluczową rolę w ocenie jakości zajęć dydaktycznych pełni system ewaluacji zajęć w formie anonimowych ankiet wypełnianych przez Studentów dobrowolnie za pośrednictwem platformy Wirtualny Dziekanat.

Ocena zajęć dydaktycznych realizowana jest pod koniec każdego semestru. Celem badań jest między innymi uzyskanie informacji o: poziomie zajęć, przygotowaniu kadry dydaktycznej, wskazaniach Studentów dotyczących poprawy jakości kształcenia, nieprawidłowych zachowań nauczycieli akademickich względem Studentów. Pozyskana wiedza pozwala na wdrożenie odpowiednich działań służących doskonaleniu jakości kształcenia w UTH Radom. Stanowi informację zwrotną umożliwiającą wykrycie mocnych i słabych stron procesu nauczania. Prowadzący zajęcia zostaje zapoznany z wynikami ankiet po zakończeniu procesu ankietyzacji. Kierownicy Katedr odbywają spotkania z prowadzącymi zajęcia, omawiając wyniki ewaluacji i wskazując ewentualne kierunki zmian. W przypadku niesatysfakcjonującej oceny podejmowane są hospitacje nieplanowe, których przeprowadzenie wynika z konieczności rozwiązania doraźnego oraz działania korygujące Dziekana.

Kolejnym instrumentem procesu monitorowania jest ocena sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych – hospitacje. Sposób prowadzenia zajęć podlega ocenie w ramach prowadzonej regularnie przez przełożonych hospitacji zajęć dydaktycznych. Zgodnie z procedurą hospitacji zajęć dydaktycznych w UTH Radom wyróżnia się dwa rodzaje hospitacji: hospitacje planowe – zapowiedziane wizytowanie zajęć dydaktycznych prowadzonych przez wytypowane osoby oraz hospitacje pozaplanowe – niezapowiedziane kontrole zajęć dydaktycznych, których przeprowadzenie jest wynikiem opinii Interesariuszy Wewnętrznych. W okresie pracy zdalnej hospitacje zajęć odbywały się poprzez platformę MS Teams. Narzędzia ewaluacyjne są elastyczne i pozwalają na ich efektywne wykorzystanie w nowych warunkach, Załącznik nr 34. W roku akademickim 2021/2022 przeprowadzono 11 hospitacji planowych.

W Katedrach prowadzone są regularnie, oprócz zaplanowanych zebrań naukowych, zebrania poświęcone organizacji roku akademickiego, jakości kształcenia (ocena dydaktyki, Programy nauczania, efekty uczenia się). Ponadto na WPIA praktykowane są częste zebrania organizacyjne wszystkich Pracowników Wydziału, którym przewodniczy Dziekan WPIA. Celem tych spotkań jest bieżący kontakt z Pracownikami oraz inicjowanie działań doskonalących kompetencje Pracowników i wewnątrz Wydziałowy system doskonalenia jakości.

4. sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu Programu studiów,

Systematyczna ocena Programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, obejmujących co najmniej kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń Studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz

egzaminu dyplomowe, informacje zwrotne od Studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery Absolwentów. Ewaluacja osiągnięcia efektów uczenia się następuje w oparciu o następujące procedury, w ramach których przeprowadzana była ocena rezultatów planów studiów i Programów Studiów: Procedura analizy realizacji celów Programu kształcenia (A), Procedura, badania jakości prac dyplomowych (B), Procedura analizy organizacji i przebiegu egzaminu dyplomowego, Procedura analizy wyników nauczania (statystyka ocen) (C).

W ramach Procedury analizy realizacji celów programu kształcenia (A) dla zajęć dydaktycznych, po przeprowadzeniu zaliczenia przedmiotu, prowadzący zajęcia weryfikuje osiągnięte przez każdego Studenta efekty uczenia się, przyjmując, że uzyskanie przez Studenta pozytywnej oceny z przedmiotu potwierdza osiągnięcie założonych w Karcie przedmiotu (sylabusie) efektów uczenia się. Następnie każdy nauczyciel akademicki dokonuje samooceny i potwierdza osiągnięcie efektów uczenia się wypełniając załącznik A1 do wskazanej procedury – „Indywidualny semestralny protokół oceny efektów kształcenia”, który przekazuje sekretarzowi Komisji ds. Oceny Efektów Uczenia się oraz Kierownikowi Katedry. Wskazane osoby mają obowiązek przechowywania indywidualnych semestralnych protokołów oceny efektów uczenia się nauczycieli akademickich WPIA. W ramach Procedury analizy realizacji celów Programu kształcenia (B) dla studenckich praktyk zawodowych opiekun praktyk na kierunku *Prawo* dokonuje weryfikacji uzyskania efektów uczenia się w wyniku odbycia praktyk przez Studentów. Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się dla praktyk zawodowych odbywa się na dwóch poziomach: pracodawcy i uczelnianym. Na poziomie pracodawcy – jednostka organizacyjna, w której była odbywana praktyka akceptuje Ramowy Program praktyk, natomiast na poziomie uczelnianym potwierdzeniem, że zostały zaakceptowane i zrealizowane efekty uczenia się ustalone w Programie dla praktyk jest zaświadczenie o odbyciu praktyki wraz z opinią pracodawcy wystawiane dla każdego praktykanta, protokoły hospitacji praktyk i sprawozdania z odbycia praktyki. Opiekun praktyk na tej podstawie potwierdza osiągnięcie efektów uczenia się na dokumencie zaliczenia praktyki i wpisuje Studentom zaliczenie praktyk w systemie e-Dzianat. Ponadto Opiekun praktyk przygotowuje zbiorczy protokół oceny efektów uczenia się dla studenckich praktyk zawodowych do procedury i przekazuje go sekretarzowi Komisji ds. Oceny Efektów Uczenia się oraz Kierownikowi Katedry. Wnioski z tych protokołów są uwzględniane w raporcie rocznym z oceny realizacji celów Programu kształcenia.

Kierownicy Katedr poddają kontroli także zgodnie z procedurami **systemu wybrane prace zaliczeniowe Studentów, prace dyplomowe oraz egzamin dyplomowy**. Jakość prac dyplomowych weryfikują promotor oraz recenzent pracy wypełniając formularze recenzji oraz wystawiając ocenę. Ocena z pracy jest średnią arytmetyczną z tych dwóch ocen. Ocena jakości prac dyplomowych jest przeprowadzana po każdym semestrze, w którym na danym kierunku i poziomie studiów przeprowadzane są egzaminy dyplomowe. Oceny jakości prac dyplomowych dokonuje Kierownik Katedry, w której praca została przygotowana, oceniając przynajmniej po jednej pracy dyplomowej przygotowanej u każdego z Pracowników katedry prowadzących prace dyplomowe. Po przeprowadzeniu analizy jakości prac dyplomowych sporządza on protokół stanowiący załącznik procedury i przekazuje protokół sekretarzowi Kierunkowej Komisji ds. Oceny Efektów Uczenia się w terminie do 30 września. Komisja ds. Oceny Efektów Uczenia opracowuje z wykorzystaniem określonych dla procedury mierników ilościowych i jakościowych raport roczny dla danego kierunku.

Obrona pracy dyplomowej odbywa się zgodnie z procedurą przewidzianą w Wydziałowym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Zasadach studiowania.

Szczegółowe informacje dotyczące zasad realizacji Programu Studiów i organizacji kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów zawiera **Załącznik nr 74**. W ramach Procedury analizy wyników nauczania (statystyki ocen) (C), po zakończeniu semestru każdy nauczyciel akademicki drukuje z systemu Wirtualna Uczelnia raport Statystyka ocen, pokazujący rozkład ocen uzyskanych przez Studentów z poszczególnych przedmiotów prowadzonych przez nauczyciela w danym semestrze. Uzyskanie pozytywnej oceny z przedmiotu potwierdza osiągnięcie przez Studenta założonych w karcie przedmiotu (sylabusie) efektów uczenia się. W ramach samooceny na wydruku raportu

Statystyka ocen prowadzący zajęcia może dokonać odrębnego wpisu zawierającego uwagi i propozycje zmian w zakresie: przedstawianego w ramach przedmiotu materiału, form i sposobów prowadzenia zajęć oraz form zaliczenia przedmiotu. W okresie pandemii Rektor na mocy *Zarządzenia R-12/2020 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie: zagrożenia epidemiologicznego koronawirusem, Załącznik nr 75*, od dnia 12 marca br., zawiesił w formie stacjonarnej zajęcia dydaktyczne prowadzone we wszystkich formach i poziomach studiów oraz innych formach kształcenia. W tym okresie realizacja zajęć dydaktycznych odbywała się za pomocą technologii informatycznych, przede wszystkim MS Teams. Dodatkowo wykorzystywane były następujące narzędzia: system Wirtualna Uczelnia, poczta elektroniczna, One Drive, MS Forms, Skype, WhatsApp, konsultacje telefoniczne. Realizowana praca zdalna dokumentowana była na WPIA na zasadach określonych w *Zarządzeniu Dziekana nr 21/2020/WPIA z dnia 22 września 2020 r. w sprawie: organizacji kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji w roku akademickim 2020/2021 (Załącznik nr 22)*.

W celu zwiększania kompetencji Studentów ułatwiających im wejście na rynek pracy a w okresie lat 2015-2022 podjęto szereg inicjatyw takich jak: „**Absolwencki starter**”. Były to zajęcia grupowe, w formie warsztatów szkoleniowych z zakresu aktywizacji zawodowej, w ramach zadania przeszkolonych zostało 600 Studentów i Absolwentów w zakresie ułatwiającym im wejście na rynek pracy, czy **targi pracy**. W roku 2022 organizowane były **Dni Pracodawcy**, których celem była aktywizacja zawodowa Studentów, promocja firm, promocja Uniwersytetu, promowanie aktywnych postaw w zakresie planowania kariery zawodowej. W ramach Dni studenci kierunku *Prawo* spotkali się z przedstawicielami Komendy Wojewódzkiej Policji. Należy podkreślić że zgodnie ze standardami kształcenia na kierunku *Prawo* studenci mają możliwość konfrontacji zdobytej wiedzy teoretycznej w praktyce. Dobór podmiotów gospodarczych/instytucji, w których realizowane są praktyki studenckie dokonywany jest z zachowaniem zgodności z charakterem studiów na kierunku *Prawo*. Koordynację praktyk studenckich na WPIA zapewnia opiekun praktyk studenckich na kierunku *Prawo*. Ponadto w ramach WPIA Studentom kierunku *Prawo* zapewniona została możliwość czynnego uczestniczenia w warsztatach, konferencjach, wykładach otwartych, co sprzyja nawiązywaniu bezpośrednich relacji z potencjalnymi pracodawcami. Szerszy opis form znajduje się w Kryterium 8. Realizowany był także Program stażowy *Czas na dobry staż!*, w ramach którego 20 Studentów kierunku *Prawo* odbyło płatne praktyki studenckie w kancelariach prawnych.

5. zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację Programu studiów,

W realizacji i doskonaleniu programu studiów ważną rolę odgrywają Interesariusze Wewnętrzni i Zewnętrzni. Spełniają oni istotne zadania w przygotowaniu i zmianie (doskonaleniu) Programów Studiów. Przedstawiciele Studentów są na WPIA członkami wszystkich zespołów tworzących strukturę WSZJK. **Kluczową rolę odgrywają w tym procesie opinie Studentów wyrażone w formie wspomnianych już ankiet dotyczących opinii Studentów w odniesieniu do jakości procesu dydaktycznego oraz ankietyzacji Absolwentów nt. satysfakcji z odbytych studiów. Wydział w trosce o podmiotowość Studentów w tym procesie powołuje również przedstawicieli Studentów do koleżeńskich zespołów, w których na bieżąco wyrażają swoje opinie w kwestii zmian i doskonalenia procesu kształcenia.** Opinie Studentów wpływają na obsadę zajęć dydaktycznych w następnym roku. **Krytyczne opinie Studentów doprowadziły także do rozwiązania umowy o pracę z negatywnie ocenianym Pracownikiem. Dziekan Wydziału w ostatnim okresie przeprowadził cztery rozmowy wyjaśniające i naprawcze w zakresie zaistniałych dysfunkcji. Na bieżąco odbywa się także informacja zwrotna i rozwiązywanie bieżących nieporozumień. Biorą w tym procesie udział także opiekunowie poszczególnych roczników sprawujący swoje funkcje przez cały cykl kształcenia, co buduje zaufanie i ułatwia otwartą komunikację.**

Kolejną grupą Interesariuszy Wewnętrznych stanowią Kierownicy Katedr, którzy reprezentują swoich Pracowników. Przedstawiają oni Radzie Programowej i Komisji ds. Osiągania Efektów Uczenia się postulaty Pracowników oraz opiniują zmiany w Programach Studiów. Także pracownicy mają znaczący wpływ na proces zmian i doskonalenia Programów. Odbywa się on za pomocą procedury weryfikacji

i dokumentowania efektów uczenia się, a także w trakcie zebrań Pracowników Katedr i Wydziału, w trakcie których w sposób ciągły omawiane są postulaty działań doskonalących jakość pracy i kształcenia.

Kluczową rolę w dopasowaniu oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy odgrywają **Interesariusze Zewnętrzni**. Na WPIA powołana została Rada Interesariuszy Zewnętrznych zrzeszająca instytucje otoczenia prawnego, biznesowego i administracji publicznej. Funkcjonowanie Rady określa jej Regulamin, **Załącznik nr 3**. Interesariusze Zewnętrzni biorą udział w konsultowaniu nowych kierunków i Programów Studiów podejmowanych w ramach Wydziału, prezentują planowe zmiany w podejściu do kształcenia Studentów na poszczególnych kierunkach a także, co jest szczególnie ważne na kierunku praktycznym, **umożliwiają Studentom odbywanie wysokiej jakości praktyk zawodowych**. Należy jednakże zaznaczyć, że grono Interesariuszy Zewnętrznych, których opinie uwzględniane są przez Władze Wydziału jest znacznie szersze niż formalnie powołana Rada. Stanowią ją wszyscy pracodawcy oferujący Studentom kierunku *Prawo praktyki*, którzy opiniują efekty uczenia się w dziennikach praktyk studenckich. Obie grupy interesariuszy odgrywają istotną rolę w procesie doskonalenia realizacji Programu Studiów. Interesariusze Zewnętrzni biorą **także udział w realizacji Programu i w działaniach fakultatywnych** wzmacniających kompetencje praktyczne Studentów, co ma szczególne znaczenie na kierunku praktycznym. Zorganizowano warsztaty pisania tekstów i artykułów naukowych, warsztaty na temat apelacji w sprawie karnej, spotkanie z SSO w Radomiu, oraz wizyty studyjne w instytucjach publicznych otoczenia prawnego. Szerzej działania projakościowe w zakresie form wsparcia omówione zostały również w Kryterium 8 Raportu.

6. sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu Programu kształcenia na ocenianym kierunku,

Opracowane przez Wydziałowego Pełnomocnika ds. Zapewniania Jakości Kształcenia **raporty**, oraz raport Przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Osiągania Efektów Uczenia się zawierające wnioski i rekomendacje są przedstawiane wszystkim Pracownikom na zebraniach Wydziału. Stanowią one podstawę podejmowanych przez Radę Programową prac nad zmianami w Planach Studiów.

Ponadto na WPIA **praktykowane są częste zebrania organizacyjne wszystkich Pracowników Wydziału**, którym przewodniczy Dziekan WPIA. Celem tych spotkań jest bieżący kontakt z Pracownikami oraz inicjowanie działań doskonalących kompetencje Pracowników i wewnątrz Wydziałowy system doskonalenia jakości. Przejawami tych działań są wewnętrzne szkolenia w zakresie wykorzystania narzędzi informatycznych uzupełniające szkolenia ogólnouczelniane. Są one dostosowane do specyfiki kierunku i potrzeb Pracowników, przeradzają się też w system szkoleń kaskadowych.

Rekomendacje interesariuszy skutkowały także rozwinięciem szeregu działań fakultatywnych zwiększających pola aktywności zawodowej i społecznej Studentów i Pracowników, równocześnie budujących kulturę prawną. Szczegółowe omówienie tych działań znajduje się w Kryterium 8 Raportu.

W odpowiedzi na oczekiwania Studentów Dziekan usprawnił **system konsultacji** wskazując na terminowość udzielania informacji zwrotnej ze strony Pracowników.

Oceny wpłynęły także na intensyfikację kanałów komunikacji, poprzez zwiększenie liczby komunikatów i bezpośredniego dostarczania informacji Studentom WPIA zarówno poprzez stronę internetową Wydziału jak i profil na Facebooku. Usprawnia to przepływ i zakres informacji zwrotnej, oraz możliwość podejmowania szybkich działań naprawczych.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny Programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	- nie dotyczy, kierunek nie podlegał ocenie	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

1. Spójny i przejrzysty Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia stanowiący podstawę monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia.
2. Aktywny udział Interesariuszy Zewnętrznych i Wewnętrznych w pracach nad tworzeniem i doskonaleniem Programu studiów.
3. Stałe rozszerzanie grona i form współpracy z Interesariuszami Zewnętrznymi (podpisanie porozumienia z Naczelną Radą Adwokacką, którego celem jest współpraca badawczo-dydaktyczna.)
4. Kultura organizacyjna Wydziału akcentująca współpracę Studentów i Pracowników oraz otwartą komunikację, zapewniająca wsparcie merytoryczne i psychologiczne dla wszystkich Studentów i zatrudnionych na Wydziale Pracowników.
5. Bogate instrumentarium wsparcia Studentów w rozwoju naukowym, zawodowym i społecznym.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT Programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny Programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony 1. Prowadzenie zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich mających bogate doświadczenie praktyczne, co sprzyja osiągnięciu celów kształcenia na kierunku <i>Prawo</i> o profilu praktycznym. 2. Wysoki poziom jakości pracy badawczej nauczycieli akademickich znajdujący odzwierciedlenie w wynikach przeprowadzonej ewaluacji (B+). 3. Mechanizm dostosowywania programu studiów do warunków determinowanych specyfiką zawodów prawniczych oraz rynku pracy. Kluczowym elementem tego systemu jest Rada Interesariuszy Zewnętrznych. 4. Infrastruktura Uniwersytetu ułatwiająca proces dydaktyczny, a w szczególności sala rozpraw pozwalająca na symulację posiedzeń sądowych. Wysoki poziom dostępności infrastrukturalnej i instytucjonalnej Wydziału dla Studentów z niepełnosprawnościami. Dogodne warunki lokalowe dla Pracowników. 5. Możliwość korzystania przez Studentów z elektronicznych baz danych i e-czasopism oraz innych narzędzi zapewnianych przez Bibliotekę UTH wspierających Studentów w procesie dydaktycznym. 6. Aktywna rola Studentów, Kół Naukowych i organizacji studenckich, jako interesariuszy wewnętrznych i zwiększający się udział Studentów w pracach organizacyjnych oraz badawczych Wydziału.	Słabe strony 1. Nie w pełni satysfakcjonujący poziom umiędzynarodowienia kształcenia i wymiany Studentów. 2. Pomimo publikacji w wysoko punktowanych czasopismach naukowych niewystarczające środki na badania naukowe. 3. Niesatysfakcjonujący poziom pozyskiwania grantów z instytucji zewnętrznych przez Pracowników. 4. Wzrastająca liczba Studentów studiów dziennych, którzy pracują, ze względu na trudną sytuację materialną, uzyskujących IOS, co uniemożliwia im regularne uczęszczanie na zajęcia.

Czynniki zewnętrzne	Szanse 1. Unikatowy, autorski program kształcenia. Spójna koncepcja kształcenia, wyróżniająca się integracją treści programowych. Dostosowywanie programu do potrzeb rynku pracy. 2. Aktywny udział Interesariuszy zewnętrznych w procesie dostosowywania programu studiów do aktualnych potrzeb kształcenia prawników. 3. Otwartość podmiotów publicznych i prywatnych z terenu Radomia i regionu do przyjmowania Studentów na praktyki, wpływająca na osiąganie zakładanych celów kształcenia i zdobywania kompetencji zawodowych Absolwentów. 4. Kształcenie wysokokwalifikowanych kadr dla regionu. 5. Gotowość współpracy radomskich szkół ponadpodstawowych z WPiA, znajdująca odzwierciedlenie w programie „Klasa pod patronatem WPiA”, co skutkuje możliwością pozyskiwania najlepszych Absolwentów ze szkół średnich regionu radomskiego.	Zagrożenia 1. Postępujący niż demograficzny, powodujący spadek liczby Studentów. 2. Niska atrakcyjność Radomia skłaniająca potencjalnych kandydatów do podejmowania studiów w większych miastach. 3. Nadmierne zbiurokratyzowanie i sparаметryzowanie procesu kształcenia ograniczające możliwość pogłębionego kształtowania odpowiednich postaw społecznych i relacji. 4. Ograniczony dostęp do środków finansowych na rozwój kadry (działalność badawcza). 5. Konkurencja Uczelni prywatnych.
---------------------	--	---

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

Radom, dnia 20.10.2022 r.
(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
jednolite studia magisterskie Razem:	I	36	39	--	-
	II	29	16	-	-
	III	25	20	-	-
	IV	32	18	-	-
	V	45	23	-	-
Razem:		165	116		

Tabela 2. Liczba Absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba Absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba Absolwentów w danym roku
jednolite studia magisterskie	2022	-	-	-	-
	2021	45	27	-	-
	2020	74	40	-	-
	2019	-	-	-	-
Razem:		119	67	-	-

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące Programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	300 ECTS (100%)
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	ST 3010 h + 750 h praktyk Razem: 3760h NST 1930 h + 750 h praktyk 2680
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	159,5 ECTS (53%)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	174 ECTS (58%)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nauki humanistyczne: 5 ECTS (2%)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	132 ECTS (44%)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych ⁶	750 h
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 h
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w Programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ ---
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w Programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. ---

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁷

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Prawoznawstwo	Ćwiczenia	30/30	3
Prawo rzymskie	Ćwiczenia	30/20	3
Historia prawa	Ćwiczenia	30/15	3
Historia ustroju Polski	Ćwiczenia	30/15	3

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁵ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli Program studiów przewiduje praktyki).

⁶ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Teoria i filozofia prawa	Ćwiczenia	15/10	2
Logika prawnicza	Ćwiczenia	30/20	3
Łacińska terminologia prawnicza	Ćwiczenia	30/20	2
Informatyka prawnicza	Laboratorium	30/20	2,5
Prawo cywilne – część ogólna	warsztaty	30/15	4
Prawo rzeczowe	warsztaty	30/15	3
Prawo cywilne - zobowiązania	warsztaty	30/15	4
Prawo spadkowe	warsztaty	30/15	2,5
Prawo konstytucyjne	warsztaty	60/30	6
Prawo międzynarodowe publiczne	ćwiczenia	30/15	3
Prawo karne	warsztaty	60/30	5
Prawo rodzinne i opiekuńcze	warsztaty	30/15	2
Postępowanie karne	warsztaty	60/30	6
Publiczne Prawo gospodarcze	warsztaty	30/15	2
Postępowanie cywilne	warsztaty	60/30	6
Prawo pracy	warsztaty	60/30	6
Prawo administracyjne	warsztaty	60/30	6
Postępowanie administracyjne i sądowo-administracyjne	warsztaty	60/30	6
Prawo handlowe	warsztaty	60/30	6
Prawo finansowe	warsztaty	30/20	2,5
Prawo podatkowe	warsztaty	30/20	2,5
System instytucjonalny UE	ćwiczenia	30/15	3
Blok administracyjnoprawny	Konwersatorium	60/36	6
Blok cywilnoprawny	Konwersatorium	60/36	6
Blok karnoprawny	Konwersatorium	60/36	6
Blok prawnej regulacji gospodarki	Konwersatorium	60/36	6
Blok prawa międzynarodowego	Konwersatorium	60/36	6
Blok prawa pracy	Konwersatorium	60/36	6
Konwersatorium do wyboru 1 z 2	Konwersatorium	30/15	3
Warsztaty do wyboru 1 z 2	Warsztaty	15/15	1
Warsztaty do wyboru 1 z 3	Warsztaty	15/20	2
Warsztaty do wyboru 1 z 2	Warsztaty	15/20	3
Przygotowanie do aplikacji	Warsztaty	45/45	4
Język obcy	Ćwiczenia	150/75	8
Praktyka	Praktyka	750/750	30
Razem:		2385/1801	174 ECTS (58%)

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁸

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁹
- nie dotyczy				
Razem:				

Tabela 6. Informacja o Programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁰

Nazwa Programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Blok administracyjnoprawny <i>Detailed part of administrative law</i>	konwersatorium	VI	ST/NST	angielski	Zajęcia uwzględnione są w planie studiów od r.a. 2022/2023
Blok cywilnoprawny Public-private partnership	konwersatorium	VII	ST/NST	angielski	
Blok karnoprawny Criminology	konwersatorium	VII	ST/NST	angielski	
Blok prawnej reg. Gospodarki Legal aspects of entering into a contract	konwersatorium	VIII	ST/NST	angielski	
Blok prawa międzynarodowego Human rights	konwersatorium	V	ST/NST	angielski	
Blok Prawo pracy	konwersatorium	IX	ST/NST	niemiecki	

Dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od r.a. 2021/2022 przewidziano na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych możliwość wyboru konwersatorium w języku obcym: *Rechtsphilosophie, Sozialrecht*,

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁹ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Arbeitsrecht, Public finances, Sociology of law, Human rights, конституционное право, Detailed part of administrative law, Food law, Wykład Profesora wizytującego.

Spis załączników do raportu:

1. Strategia Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu - uchwała Senatu Nr 000-3/9/2022 Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie: uchwalenia strategii rozwoju Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu na lata 2022 – 2029
2. Lista miejsc praktyk dla studentów kierunku *Prawo*
3. Regulamin Pracy Rady Interesariuszy Zewnętrznych Wydziału Prawa i Administracji
4. Wykaz doświadczenia praktycznego pracowników Wydziału Prawa i Administracji
5. Wykaz publikacji pracowników zaangażowanych w realizację treści programowych na kierunku *Prawo*
6. Zarządzenie Rektora w sprawie szczegółowych wytycznych w sprawie zdalnego prowadzenia zajęć, egzaminów i zaliczeń
7. Zarządzenie Dziekana WPiA w sprawie szczegółowych wytycznych w sprawie zdalnego prowadzenia zajęć, egzaminów i zaliczeń
8. Regulamin studiów
9. Zarządzenie Rektora w sprawie organizacji danego roku akademickiego
10. ZARZĄDZENIE R-32/2022 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 12 września 2022 r. w sprawie: zasad planowania i rozliczania zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
11. Zasady Studiowania
12. Zasady odbywania studenckich praktyk zawodowych
13. Uchwały Senatu dotyczące rekrutacji z podziałem na cykle kształcenia
14. Zarządzenie R-19/2022 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 23 maja 2020 r. w sprawie: określenia liczby miejsc na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na poszczególnych kierunkach w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu na rok akademicki 2022/2023, w tym liczby miejsc dla osób przyjmowanych na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się
15. Uchwała Nr 000-12/15/2021 Senatu Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie: ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposobu jej przeprowadzenia w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu na rok akademicki 2022/2023
16. Uchwała Nr 000-7/8/2018 Senatu UTH Radom z dnia 29 listopada 2018 r. obowiązującej na lata 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
17. Uchwała Nr 000-5/8/2019 Senatu Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie: określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się w formie Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się
18. Zasadach studiowania, Regulaminie Studiów, Procedurze dyplomowania przyjętej na Wydziale Prawa i Administracji, Karcie przedmiotu (sylabusie) Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego, Procedurze antyplagiatowej prac dyplomowych przed dopuszczeniem ich do obrony w UTH Radom
19. Odsiew studentów

20. Procedura obsady zajęć dydaktycznych i organizacji systemu kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Technologiczno – Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
21. Zarządzeni Dziekana WPIA nr 4/2020/WPIA z dnia 15 maja 2020 r. w sprawie: przyjęcia Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji
22. Zasady prowadzenia i dokumentowania pracy zdalnej zostały określone w Zarządzeniu Dziekana nr 21/2020/WPIA z dnia 22 września 2020 r. w sprawie: organizacji kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji w roku akademickim 2020/2021
23. Lista ekspertów WPIA
24. Zarządzenie Dziekana WPIA nr 8/2019/WPIA, z dnia z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie: powołania Koordynatorów Projektu „Klasa pod patronatem Wydziału Prawa i Administracji” oraz ZARZĄDZENIE Dziekana WPIA nr 2/2020/WPIA z dnia 7 lutego 2020 r. w sprawie: powołania Koordynatorów Projektu „Klasa pod patronatem Wydziału Prawa i Administracji”).
25. Lista liceów ogólnokształcących działających na terenie Radomia i okolic w ramach projektu „Klasa pod patronatem Wydziału Prawa i Administracji”
26. Wykaz dorobku naukowego Studentów
27. Regulamin konkursu na najlepszą pracę dyplomową zrealizowaną i obronioną na WPIA
28. Literatura przedmiotu
29. Regulamin w sprawie zasad i trybu przyznawania nagród
30. Rejestr skarg i wniosków
31. Warunki rekrutacji kadry
32. Okresowa ocena nauczycieli akademickich - Zarządzenie Rektora UTH Radom R-24/2020 z dnia 15 maja 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu oceny nauczycieli akademickich Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu na rok 2020 i lata następne
33. Hospitacja zajęć dydaktycznych
34. Narzędzia pracy zdalnej
35. Zestawienie powierzchni użytkowej, ilości miejsc oraz zakresu wyposażenia poszczególnych sal wykładowych i ćwiczeniowych
36. Zarządzenie Dziekana WPIA nr 23/2020/WPIA z dnia 22 września 2020 r. w sprawie powołania Rady Interesariuszy Zewnętrznych Wydziału Prawa i Administracji
37. Skład Rady Interesariuszy Zewnętrznych Wydziału Prawa i Administracji
38. Zarządzenie Dziekana WPIA nr 1 /2021/WPIA z dnia 8 stycznia 2021 r. w sprawie: powołania Pełnomocnika Dziekana ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym
39. Raport Ministerstwa Sprawiedliwości z 2021 r.
40. Uchwała Nr 000-1/19/2020 Senatu Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie: ustalenia wytycznych w zakresie projektowania i ustalania programów studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w UTH Radom
41. Procedura zmian w planach i programach studiów na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Technologiczno – Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
42. Zarządzenie R-14/2018 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu ustalania

wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

43. Zarządzenie R-23/2019 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 1 października 2019 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu świadczeń dla studentów Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
44. Zarządzenie R-30/2022 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 3 sierpnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu świadczeń dla studentów Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
45. Wykaz przyznanej studentom kierunku Prawo pomocy materialnej
46. Zarządzenie R-25/2019 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 1 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania wsparcia oraz dysponowania środkami z dotacji na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków umożliwiających pełny udział w procesie kształcenia na Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
47. Zarządzenie R-29/2021 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu przyznawania wsparcia oraz dysponowania środkami dotacji na zadania wynikające ze stwarzania studentom i doktorantom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia na Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
48. Zarządzenie R-2/2021 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie: 1, utworzenia Biura Osób Niepełnosprawnych, 2) zmiany Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu
49. Polityka Uniwersytetu w zakresie osób niepełnosprawnych
50. Pełnomocnictwo Rektora UTH Radom z dnia 1 września 2020 r. w sprawie powołania Pełnomocnika ds. Równego Traktowania
51. Zarządzenie R-27/2021 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 12 maja 2021 r. w sprawie: wprowadzenia w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu Polityki Antydyskryminacyjnej
52. Zarządzenie nr 22 /2020/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 22 września 2020 r. w sprawie: powołania opiekunów pierwszego roku studiów w r. a. 2020/2021
53. Zarządzenie nr 16 /2021/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 24 września 2021 r. w sprawie: powołania opiekunów pierwszego roku studiów w r. a. 2021/2022
54. ZARZĄDZENIE nr 5/2022/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 7 października 2022 r. w sprawie: powołania opiekunów pierwszego roku studiów w r. a. 2022/2023
55. Zarządzenie nr 1/2020/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 22 stycznia 2020 r. w sprawie powołania opiekuna KLINIKI PRAWA
56. Informacje dotyczące Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości
57. Zarządzeniem nr 7/2021/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 5 lipca 2021 r. w sprawie: przyznania dyplomów z wyróżnieniem

58. Zarządzenie nr 1/2022/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie: przyznania dyplomów z wyróżnieniem
59. Zarządzenie nr 15/2021/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 24 września 2021 r. w sprawie: powołania Komisji Konkursowej do przeprowadzenia konkursu na najlepszą pracę magisterską i licencjacką przygotowaną i obronioną na kierunku Prawo oraz kierunku Administracja na Wydziale Prawa i Administracji UTH Radom w roku akademickim 2020/2021
60. Zarządzenie nr 3/2022/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 29 września 2022 r. w sprawie: powołania Komisji Konkursowej do przeprowadzenia konkursu na najlepszą pracę magisterską i licencjacką przygotowaną i obronioną na kierunku Prawo oraz kierunku Administracja na Wydziale Prawa i Administracji UTH Radom w roku akademickim 2021/2022
61. Procedura Antymobbingowa
62. Kodeks Etyki Studenta Uniwersytetu Technologiczno – Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, Uchwała Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie: uchwalenia Kodeksu Etyki Studenta Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
63. Zarządzenie nr R-34/2019 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 4 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Biuletynu Informacji Publicznej Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
64. Procedurze publicznego dostępu do informacji o programach studiów, efektach uczenia się, organizacji i procedurach toku studiów na Wydziale Prawa i Administracji UTH Radom
65. Ankieta dotycząca oceny i funkcjonowania strony internetowej
66. Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) przyjęty Zarządzeniem Dziekana nr 4/2020 WPiA z dnia 15 maja 2020 r.
67. Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia w UTH Radom
68. Regulamin organizacyjny WPiA UTH Rad.
69. Zarządzenie nr 4/2019/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 20 grudnia 2019r. w sprawie: powołania Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia
70. Zarządzenie nr 15/2020/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 1 września 2020 r. w sprawie: powołania Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia
71. Zarządzenie nr 5 /2019/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 20 grudnia 2019r. w sprawie: powołania Komisji ds. Oceny Efektów Uczenia Się
72. Zarządzenie nr 16 /2020/WPiA Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 1 września 2020 r. w sprawie: powołania Kierunkowej Komisji ds. Oceny Efektów Uczenia Się
73. Zarządzenie R-7/2020 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 4 lutego 2020 r. w sprawie: wprowadzenia szczegółowych zasad tworzenia, przekształcania i likwidacji studiów w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
74. Zasady realizacji Programu Studiów i organizacji kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów
75. Zarządzenia R-12/2020 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie: zagrożenia epidemiologicznego koronawirusem

UNIwersYTET
TECHNOLOGICZNO-HUMANISTYCZNY
im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu